

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

***ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ***

***ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 59(4) ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ
ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2007 ΕΩΣ 2013***

(ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΚΔΟΣΗ)

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<u>Σελίδα</u>
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	3
1.1 Υποχρέωση εφαρμογής διαδικασιών	3
1.2 Πολιτική αποδοχής πελατών	8
2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	9
2.1 Διορισμός Λειτουργού Συμμόρφωσης	9
2.2 Καθήκοντα Λειτουργού Συμμόρφωσης	10
2.3 Ετήσια Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης	16
3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (RISK BASED APPROACH)	20
3.1 Εισαγωγή	20
3.2 Επισήμανση και αξιολόγηση κινδύνων	21
3.3 Σχεδιασμός και εφαρμογή ελέγχων για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων	23
3.4 Παρακολούθηση και βελτίωση της λειτουργίας των εσωτερικών διαδικασιών	25
3.5 Δυναμική διαχείριση κινδύνων	26
3.6 Έκθεση καταγραφής και αξιολόγησης κινδύνων	26
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ	27

4.1	Εισαγωγή	27
4.2	Πότε πρέπει να εφαρμόζονται οι διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και επίδειξης δέουσας επιμέλειας.	27
4.3	Διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και επίδειξη δέουσας επιμέλειας	28
4.4	Χρόνος εξακρίβωσης της ταυτότητας πελατών	30
4.5	Επίδειξη δέουσας επιμέλειας και επικαιροποίηση στοιχείων ταυτότητας υφιστάμενων πελατών	30
4.6	Απλουστευμένη διαδικασία προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας	33
4.7	Απαγόρευση ανώνυμων, αριθμημένων λογαριασμών και λογαριασμών σε μη αληθή ονόματα	36
4.8	Συναλλαγές και προϊόντα που ευνοούν την ανωνυμία	36
4.9	Απαγόρευση σχέσεων ανταποκριτή με “εικονικές τράπεζες” (“shell banks”)	37
4.10	Παράλειψη ή άρνηση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας	38
4.11	Δημιουργία οικονομικού προφίλ	38
4.12	Δυνατότητα αποδοχής στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από τρίτο πρόσωπο	41
4.13	Ειδικές περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών	44
4.13.1	Φυσικά πρόσωπα	44
4.13.2	Κοινοί λογαριασμοί	46
4.13.3	Πληρεξούσιοι ή αντιπρόσωποι τρίτων προσώπων	47

4.13.4	Λογαριασμοί σωματείων, συνδέσμων, λεσχών, ταμείων προνοίας και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων	47
4.13.5	Λογαριασμοί ατομικών επιχειρήσεων/συνεταιρισμών	47
4.13.6	Λογαριασμοί νομικών προσώπων (εταιρείες)	48
4.13.7	Επενδυτικά ταμεία και επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών και επενδυτικών υπηρεσιών	51
4.13.8	Υπηρεσίες ασφαλούς φύλαξης και ενοικίασης τραπεζικών θυρίδων	52
4.14	Διαδικασίες για πελάτες υψηλού κινδύνου	53
4.14.1	Εξακρίβωση ταυτότητας με βάση τον καθ' υπολογισμό κίνδυνο	53
4.14.2	Πελάτες υψηλού κινδύνου	54
4.14..2.1	Πελάτες εξ' αποστάσεως	54
4.14..2.2	Λογαριασμοί εταιρειών με μετοχές στον κομιστή.	56
4.14..2.3	Λογαριασμοί εμπιστευμάτων/Ιδρυμάτων (foundations)	57
4.14..2.4	“Λογαριασμοί πελατών” στο όνομα τρίτου προσώπου (“client accounts”)	58
4.14..2.5	Λογαριασμοί Πολιτικός Εκτεθειμένων Προσώπων	61
4.14..2.6	Λογαριασμοί ανταποκριτή για τράπεζες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης	65
4.14..2.7	Παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε επιλεγμένους ιδιώτες πελάτες (“private banking customers”)	68
4.14..2.8	Ηλεκτρονική κυβεία/ τυχερά παιχνίδια μέσω διαδικτύου	70

4.14..2.9	Πελάτες από χώρες που εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF	71
4.15	Διαρκής παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών	72
5.	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ	77
5.1	Καταθέσεις μετρητών	77
5.2	Καταθέσεις μετρητών που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό	77
5.2.1	Απαγόρευση αποδοχής καταθέσεων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό	77
5.2.2	Αποδοχή καταθέσεων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα	78
5.2.3	Ορισμοί ομάδας συνδεδεμένων προσώπων και συνδεδεμένων καταθέσεων μετρητών	79
5.2.4	Εσωτερικές διαδικασίες και ευθύνες του Λειτουργού Συμμόρφωσης	79
5.2.5	Εξαιρούμενες καταθέσεις μετρητών	81
5.3	Αναλήψεις μετρητών	81
6.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ	82
6.1	Εισαγωγή	82
6.2	Μορφή των στοιχείων	84
6.3	Ηλεκτρονικές μεταφορές χρηματικών ποσών	85
7.	ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	87
7.1	Εισαγωγή	87
7.2	Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων	87

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

7.3	Εσωτερική αναφορά ύποπτων συναλλαγών / δραστηριοτήτων	88
7.4	Εκθέσεις Αναφοράς προς τη ΜΟΚΑΣ	88
8.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	91
9.	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΕΚΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	94
10.	ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ	95
10.1	Υποβολή Στοιχείων και Πληροφοριών	95
10.2	Μηνιαία Κατάσταση Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων	95
10.3	Μηνιαία Κατάσταση Δανείων και Καταθέσεων Πελατών με βάση τη χώρα μόνιμης κατοικίας του τελικού πραγματικού δικαιούχου.	95
10.4	Προσαρμογή αυτοματοποιημένων λογιστικών συστημάτων των τραπεζών	96
11.	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΥΡΩΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	97
12.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ:	
Παράρτημα 1:	Ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση της ικανότητας και καταλληλότητας ατόμου για το διορισμό στη θέση του Λειτουργού Συμμόρφωσης.	98
Παράρτημα 2:	Εσωτερική Έκθεση Αναφοράς Υποψιών για Ξέπλυμα Παράνομου Χρήματος.	105
Παράρτημα 3:	Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης Υποψίας αναφορικά με Ξέπλυμα Παράνομου Χρήματος.	106
Παράρτημα 4:	Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης προς τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης.	107

Παράρτημα 5: Παραδείγματα υπόπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.	116
Παράρτημα 6: Κατάσταση Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων (Επεξηγήσεις και οδηγίες για τη συμπλήρωση της Μηνιαίας Κατάστασης Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων).	126

Εισαγωγή

- (i). Η Κύπρος έχει θεσπίσει την κατάλληλη νομοθεσία, έχει λάβει τα απαιτούμενα ρυθμιστικά μέτρα και έχει εφαρμόσει τους κατάλληλους μηχανισμούς για την αποτελεσματική παρεμπόδιση και καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Επιπρόσθετα, η Κύπρος έχει δεσμευτεί να εφαρμόζει όλες τις διεθνείς συμβάσεις και πρότυπα στον τομέα αυτό και ιδιαίτερα τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii). Το 1992, η Κύπρος θέσπισε τον πρώτο νόμο με τον οποίο ποινικοποιείτο το ξέπλυμα από τη διακίνηση ναρκωτικών. Ακολούθως, το 1996 η Κύπρος θέσπισε τον περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμο με τον οποίο καθοριζέτο και ποινικοποιείτο το ξέπλυμα παράνομου χρήματος που προέρχεται από σοβαρές εγκληματικές πράξεις. Ο εν λόγω νόμος αναγνώριζε το σημαντικό ρόλο του χρηματοοικονομικού τομέα στην πρόληψη και παρεμπόδιση δραστηριοτήτων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και περιλάμβανε ειδικές πρόνοιες για μέτρα και διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται από οργανισμούς που προσφέρουν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Ο εν λόγω νόμος είχε μετέπειτα τύχει διαφόρων τροποποιήσεων προκειμένου να υιοθετηθούν οι εκάστοτε νέες διεθνείς πρωτοβουλίες και πρότυπα στον τομέα του ξεπλύματος περιλαμβανομένης και της 2ης Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Οδηγία 91/308/ΕΟΚ).
- (iii). Ο Νόμος καθόριζε την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ως την αρμόδια εποπτική αρχή σε σχέση με πρόσωπα που διεξάγουν τραπεζικές εργασίες και της ανάθετε την ευθύνη ελέγχου και παρακολούθησης της συμμόρφωσης των τραπεζών με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει ο Νόμος με στόχο την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- (iv). Στις 13/12/2007, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο (που στο εξής θα αναφέρεται ως “ο Νόμος”) με τον οποίο ενοποιήθηκαν, αναθεωρήθηκαν και αντικαταστάθηκαν οι περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμοι του 1996-2004. Με τον παρόντα Νόμο, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου του 2008, η Κυπριακή νομοθεσία έχει εναρμονιστεί με την Τρίτη Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες

δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (Οδηγία 2005/60/ΕΚ) που στο εξής θα αναφέρεται ως η “Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης”. Ο βασικός Νόμος και οι μετέπειτα τροποποιήσεις του (ήτοι 58(I)/2010, 80(I)/2012, 192(I)/2012 και 101(I)/2013) είναι προσβάσιμες από την ιστοσελίδα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου www.centralbank.gov.cy.

- (v). Από το 1989 μέχρι το 1996, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εξέδωσε διάφορες εγκυκλίους προς όλες τις τράπεζες που λειτουργούσαν στην Κύπρο συστήνοντας τη λήψη μέτρων για καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος μέσω του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος. Από το 1997, κάνοντας χρήση της εξουσίας που της παρείχε η τότε νομοθεσία, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου προχώρησε στην έκδοση σειράς Οδηγιών προς όλες τις τράπεζες στην Κύπρο με τις οποίες καθοριζέτο η πρακτική και οι διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζουν έτσι που να επιτυγχάνεται η συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις του Νόμου για πρόληψη και παρεμπόδιση δραστηριοτήτων που στοχεύουν στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος.
- (vi). Η παρούσα Οδηγία (Τέταρτη Έκδοση) (που στο εξής θα αναφέρεται ως “η Οδηγία”) εκδίδεται προς τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 59(4) των περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμων του 2007 - 2013, με σκοπό τον καθορισμό της συγκεκριμένης πολιτικής, διαδικασιών και συστημάτων ελέγχου που πρέπει να εφαρμόσουν τα πιστωτικά ιδρύματα για την αποτελεσματική παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την επίτευξη των σκοπών του Νόμου. Τονίζεται ότι ο Νόμος ρητά αναφέρει ότι οι Οδηγίες είναι δεσμευτικές και υποχρεωτικές ως προς την εφαρμογή τους για τα πρόσωπα προς τα οποία απευθύνονται. Περαιτέρω, ο Νόμος αναθέτει την ευθύνη στις εποπτικές αρχές, περιλαμβανομένης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της παρακολούθησης, αξιολόγησης και εποπτείας της εφαρμογής των απαιτήσεων του Νόμου και των Οδηγιών που εκδίδονται προς τα εποπτευόμενα πρόσωπα.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

1.1 Υποχρέωση εφαρμογής διαδικασιών

- Ο Νόμος* 1. Το άρθρο 58 του Νόμου απαιτεί από το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες
Άρθρο 58 δραστηριότητες, όπως εφαρμόζει επαρκή και κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες, μεταξύ άλλων, για τα ακόλουθα:
- (i). τον εσωτερικό έλεγχο, την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων με σκοπό την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και
 - (ii). την ενδελεχή εξέταση κάθε συναλλαγής που κρίνεται ότι λόγω της φύσεώς της είναι ιδιαίτερα επιδεκτική ως προς το να συνδεθεί με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και ιδίως των πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών και όλων των ασυνήθιστων ειδών συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο, η Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση και στις περιπτώσεις καταστημάτων ξένων τραπεζών που λειτουργούν στην Κύπρο, ο Διευθυντής του Κυπριακού καταστήματος, έχουν την ευθύνη της διασφάλισης εφαρμογής των απαιτήσεων της παρούσας Οδηγίας και του Νόμου και της εισαγωγής κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου που θα είναι ικανά να εντοπίζουν, αξιολογούν, παρακολουθούν και διαχειρίζονται με αποτελεσματικό τρόπο τους κινδύνους που απορρέουν από το ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ανάλογα με τη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των εργασιών τους.
3. Αποτελεσματικές διαδικασίες για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας θα πρέπει να περιλαμβάνουν κατάλληλη διευθυντική εποπτεία, συστήματα και ελέγχους, διαχωρισμό καθηκόντων, εκπαίδευση και άλλες σχετικές πρακτικές.
4. Η Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου “Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργανωτικής δομής, εσωτερικής διακυβέρνησης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των τραπεζών” που εκδόθηκε το Μάιο του 2006, και οι μετέπειτα τροποποιήσεις της, υποχρεώνουν τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν εισάξει τις μετοχές τους στο χρηματιστήριο ή διατηρούν υποκαταστήματα ή/και θυγατρικά πιστωτικά ιδρύματα στο εξωτερικό και το σύνολο του εντός και εκτός ισολογισμού ενεργητικού τους υπερβαίνει τα 1,7 δισ. Ευρώ, να συστήσουν Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης η οποία είναι διοικητικά

ανεξάρτητη από άλλες μονάδες με αρμοδιότητες διαχείρισης κινδύνων ή εκτελεστικές αρμοδιότητες ή καθήκοντα ελέγχου/επιθεώρησης π.χ. Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης, και τη Νομική Υπηρεσία του πιστωτικού ιδρύματος. Η εν λόγω Οδηγία, μεταξύ άλλων, προνοεί ότι η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων ή η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (εκεί που δεν έχει συσταθεί Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης) θεσπίζει και εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες με στόχο την έγκαιρη και διαρκή συμμόρφωση του πιστωτικού ιδρύματος με το εκάστοτε ισχύον εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, περιλαμβανομένων των κανονισμών για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης που διορίζουν τα πιστωτικά ιδρύματα βάσει του άρθρου 69 του Νόμου θα πρέπει οργανικά να υπάγεται στη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης ή, εκεί που δεν έχει συσταθεί τέτοια μονάδα, στη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων.

5. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου η οποία διατηρεί την ευχέρεια να ζητήσει την αντικατάσταση του σε περίπτωση που κρίνει ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια καταλληλότητας / επάρκειας όπως ορίζονται στον άρθρο 69(1) του Νόμου για την εκπλήρωση των σχετικών αρμοδιοτήτων του. Να σημειωθεί ότι δύναται ο Λειτουργός Συμμόρφωσης να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
6. Οι Λειτουργοί Συμμόρφωσης των καταστημάτων των ξένων τραπεζών που λειτουργούν στην Κύπρο αναφέρονται απευθείας στο Διευθυντή του καταστήματος και στην Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση των κεντρικών γραφείων της χώρας καταγωγής .
7. Σύμφωνα με το άρθρο 59(6) (α) (iv) και (v) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δύναται, μεταξύ άλλων, να απαιτήσει την παύση ή απομάκρυνση από τη θέση του, οποιουδήποτε συμβούλου, διευθυντή ή αξιωματούχου, περιλαμβανομένων του Λειτουργού Συμμόρφωσης και των Επικεφαλείς των Μονάδων εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια. Επιπρόσθετα, δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 59(6)(ii) του Νόμου σε σύμβουλο, διευθυντή ή αξιωματούχο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια.
8. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόσουν τα πιο κάτω μέτρα και διαδικασίες:

*Ο Νόμος
Άρθρα
59(6)(α)(iv)
&(v) &
59(6)(ii)*

- (i) Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει, καταγράφει και εγκρίνει τις γενικές αρχές πολιτικής του πιστωτικού ιδρύματος σε σχέση με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας τις οποίες κοινοποιεί στην Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση και στο Λειτουργό Συμμόρφωσης.
- (ii) Σε περίπτωση όπου ένα πιστωτικό ίδρυμα τηρεί καταστήματα ή θυγατρικές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να θέσει σε εφαρμογή πολιτική ομίλου (βλέπε κεφάλαιο 9 της παρούσας Οδηγίας).
- (iii) Η Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση θα πρέπει να γνωρίζει το επίπεδο κινδύνου ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στο οποίο είναι εκτεθειμένο το πιστωτικό ίδρυμα και κατά πόσον έχουν ληφθεί όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση του. Ως εκ τούτου, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη να ετοιμάζει και υποβάλλει για έγκριση προς το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης, έκθεση καταγραφής και αξιολόγησης των ενδεχόμενων κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (έχοντας υπόψη τους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα, την προσφορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών, την αποδοχή νέων πελατών, επέκταση σε νέες αγορές/χώρες, την πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας νομικών προσώπων, τρόπος προσέλκυσης πελατών, κλπ), τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση τους καθώς και τους μηχανισμούς παρακολούθησης της ορθής και αποτελεσματικής λειτουργίας των εσωτερικών κανονισμών, διαδικασιών και ελέγχων (βλέπε κεφάλαιο 3 της παρούσας Οδηγίας).
- (iv) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη σε συνεργασία με άλλα τμήματα του πιστωτικού ιδρύματος (π.χ. Τμήμα Οργάνωσης και Μεθόδων) για το σχεδιασμό της εσωτερικής πρακτικής, διαδικασιών και ελέγχων καθώς και για την περιγραφή και σαφή καθορισμό των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε υπηρεσίας που εμπλέκεται στην παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, ετοιμάζεται κατάλληλο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων, το οποίο αφού τύχει έγκρισης από την Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση του πιστωτικού ιδρύματος, κοινοποιείται στα στελέχη και όλους τους υπαλλήλους που χειρίζονται, παρακολουθούν ή ελέγχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις συναλλαγές πελατών και έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της πολιτικής, των διαδικασιών και ελέγχων που έχουν υιοθετηθεί. Το εγχειρίδιο διαδικασιών καλύπτει, μεταξύ άλλων, την πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος για αποδοχή νέων πελατών, τις διαδικασίες σύναψης επιχειρηματικής σχέσης, εκτέλεσης μεμονωμένων συναλλαγών, ανοίγματος λογαριασμών και επίδειξης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, περιλαμβανομένων των εγγράφων

και πληροφοριών που απαιτούνται για τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης και την εκτέλεση συναλλαγών, τις διαδικασίες τήρησης αρχείων και εγγράφων, τις διαδικασίες για τη διαρκή παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών, τις διαδικασίες και ελέγχους για τον εντοπισμό ασυνήθιστων και ύποπτων συναλλαγών και την αναφορά τους στο Λειτουργό Συμμόρφωσης. Το εγχειρίδιο αξιολογείται σε περιοδική βάση και αναθεωρείται όταν διαπιστώνονται ελλείψεις ή όταν προκύπτει η ανάγκη προσαρμογής των διαδικασιών του πιστωτικού ιδρύματος για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του κινδύνου για το ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Νοείται ότι τυχόν αναθεωρήσεις του εγχειριδίου διαδικασιών θα τυγχάνουν έγκρισης της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης.

- (v) Κατανέμονται σαφείς ευθύνες και καθήκοντα μέσα στο πιστωτικό ίδρυμα για διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης της πολιτικής, διαδικασιών και ελέγχων παρεμπόδισης του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την επίτευξη συμμόρφωσης με τις Οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και το Νόμο.
- (vi) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης, ο Αναπληρωτής Λειτουργός Συμμόρφωσης, οι Βοηθοί Λειτουργοί Συμμόρφωσης και άλλα άτομα στα οποία τους έχουν ανατεθεί καθήκοντα εφαρμογής των διαδικασιών παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχουν πλήρη και έγκαιρη πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες ταυτότητας πελατών, έγγραφα συναλλαγών και άλλα σχετικά αρχεία και πληροφορίες που τηρούνται από το πιστωτικό ίδρυμα ούτως ώστε να διευκολύνονται στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- (vii) Όλοι οι υπάλληλοι ενημερώνονται για το πρόσωπο που έχει διοριστεί ως Λειτουργός Συμμόρφωσης (καθώς και για τον Αναπληρωτή του) στον οποίο θα αναφέρουν τις πληροφορίες τους αναφορικά με συναλλαγές και δραστηριότητες που πιστεύουν ή υποψιάζονται ότι στοχεύουν στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος.
- (viii) Υπάρχει μια ξεκάθαρη και σύντομη δίοδος επικοινωνίας, σαφώς καταγραμμένη στο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων, βάσει της οποίας διαβιβάζονται οι πληροφορίες για ύποπτες συναλλαγές ή δραστηριότητες απευθείας στο Λειτουργό Συμμόρφωσης είτε άμεσα ή μέσω των Βοηθών του.
- (ix) Εφαρμόζεται σαφής πολιτική και διαδικασίες και λαμβάνονται μέτρα για την παρεμπόδιση κατάχρησης των καινούριων τεχνολογικών συστημάτων προσφοράς υπηρεσιών και διεκπεραίωσης συναλλαγών από τα πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (π.χ. υπηρεσίες και συναλλαγές μέσω του διαδικτύου, του τηλεφώνου ή συναλλαγές μέσω των Αυτόματων

Ταμειακών Μηχανών ή άλλων σύγχρονων μέσων τηλεπικοινωνίας).

- (x) Εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα ούτως ώστε ο κίνδυνος ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας να λαμβάνεται υπόψη και να τυγχάνει διαχείρισης στις καθημερινές δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος σε σχέση με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τυχόν αλλαγών στο επιχειρησιακό πορτρέτο του πιστωτικού ιδρύματος (π.χ διείσδυση σε καινούργιες αγορές με άνοιγμα καταστημάτων/θυγατρικών σε νέες χώρες/περιοχές). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για το “Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργανωτικής δομής, εσωτερικής διακυβέρνησης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των τραπεζών” που εκδόθηκε το Μάιο του 2006 και όπως έχει μετέπειτα τροποποιηθεί, απαιτείται η συμβουλευτική συμμετοχή της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης στο σχεδιασμό νέων προϊόντων και διαδικασιών σε θέματα που αφορούν τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, καθώς και για την εκτίμηση του λειτουργικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει, σε περιπτώσεις σημαντικών αλλαγών (συγχωνεύσεις, εξαγορές κτλ), προκειμένου να ενσωματωθούν οι κατάλληλοι ελεγκτικοί μηχανισμοί, οι μηχανισμοί διαχείρισης κινδύνων και να διασφαλισθεί η συμβατότητα με τους ισχύοντες κανόνες.
- (xi) Η Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση του πιστωτικού ιδρύματος διασφαλίζει ότι ο Λειτουργός Συμμόρφωσης διαθέτει τους απαραίτητους πόρους τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε τεχνικό εξοπλισμό για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.
- (xii) Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου επιθεωρεί και αξιολογεί, πάνω σε **ετήσια βάση**, την αποτελεσματικότητα και επάρκεια της πολιτικής, διαδικασιών και ελέγχων που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για την παρεμπόδιση του ξεπλύματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και εξακριβώνει το βαθμό συμμόρφωσης με την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και το Νόμο. Τα ευρήματα και οι παρατηρήσεις της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλονται στην Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου και κοινοποιούνται στην Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση και το Λειτουργό Συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίοι λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών και παραλείψεων έχουν καταγραφεί. Ο Εσωτερικός Εκλεκτής παρακολουθεί, σε τακτή βάση, μέσω εκθέσεων προόδου ή άλλους τρόπους την υλοποίηση των συστάσεων του.
- (xiii) Εφαρμόζουν σαφείς διαδικασίες και πρότυπα πρόσληψης και αξιολόγησης της ακεραιότητας των νέων υπαλλήλων.

1.2 Πολιτική αποδοχής πελατών

9. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να αναπτύξουν και εφαρμόσουν μια ξεκάθαρη πολιτική καθώς και διαδικασίες αποδοχής νέων πελατών, πλήρως εναρμονισμένες με τις πρόνοιες του Νόμου και των απαιτήσεων της παρούσας Οδηγίας. Η σχετική πολιτική θα πρέπει να ετοιμαστεί μετά από ενδελεχή αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα από τους πελάτες του ή/και τις συναλλαγές τους ή/και τις χώρες προέλευσης ή διεξαγωγής των εργασιών τους (βλέπε Κεφάλαιο 3 της παρούσας Οδηγίας).
10. Η πολιτική αποδοχής πελατών θα πρέπει να ετοιμαστεί από το Λειτουργό Συμμόρφωσης και να υποβληθεί μέσω της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης του πιστωτικού ιδρύματος, στο Διοικητικό Συμβούλιο για μελέτη και έγκριση. Αφού τύχει έγκρισης, η εν λόγω πολιτική θα πρέπει να κοινοποιηθεί σε όλο το προσωπικό του πιστωτικού ιδρύματος.
11. Η εν λόγω πολιτική θα πρέπει να θέτει με σαφή τρόπο τα κριτήρια αποδοχής νέων πελατών, τους τύπους πελατών οι οποίοι δεν θα γίνονται αποδεκτοί για σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων και θα καθορίζει τις κατηγορίες πελατών που θεωρούνται υψηλού κινδύνου. Θα πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή σε πολύπλοκες επιχειρηματικές δομές και στους κινδύνους που ενδεχομένως να συσσωρεύουν αυτές οι οντότητες κατά τον καθορισμό της πολιτικής ανάληψης κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος, της πολιτικής αποδοχής πελατών και να απαιτούνται ενισχυμένα μέτρα για την αποτελεσματική παρακολούθηση και περιορισμό των εν λόγω κινδύνων. Η εν λόγω πολιτική θα πρέπει επίσης να προσδιορίσει τις συνθήκες και τις σχετικές διαδικασίες υπό τις οποίες θα πρέπει να τερματίζεται η σχέση με τον πελάτη. Ο καθορισμός τύπων πελατών που δεν θα γίνονται αποδεκτοί για σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων και κατηγοριών πελατών υψηλού κινδύνου θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη παράγοντες όπως το ποιόν και τη φύση εργασιών του πελάτη, τη χώρα καταγωγής, το προβλεπόμενο ύψος και τη φύση των επιχειρηματικών συναλλαγών καθώς και την αναμενόμενη πηγή και προέλευση των χρημάτων. Η πολιτική αποδοχής πελατών και οι συναφείς διαδικασίες θα πρέπει να προνοούν για την επίδειξη αυξημένης δέουσας επιμέλειας για τους πελάτες υψηλού κινδύνου όπως αυτοί καθορίζονται στο Νόμο, στην παρούσα Οδηγία (βλέπε Μέρος 4.14.2 πιο κάτω) καθώς επίσης και για όσους πελάτες το ίδιο πιστωτικό ίδρυμα έχει κατατάξει ως υψηλού κινδύνου στη βάση της πολιτικής που έχει αναπτύξει.

2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

2.1 Διορισμός Λειτουργού Συμμόρφωσης

Ο Νόμος 12. Το άρθρο 69 (1) του Νόμου απαιτεί από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή
Άρθρο άλλες δραστηριότητες όπως εφαρμόζουν τις ακόλουθες διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς:
69(1)

- (i) Ορίζουν ανώτερο στέλεχος το οποίο διαθέτει ικανότητα, γνώσεις και εμπειρογνομosύνη στις χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες ανάλογα με την περίπτωση ως “Λειτουργό Συμμόρφωσης” στον οποίο θα γίνεται η αναφορά για οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα το οποίο περιέρχεται στην αντίληψη του προσώπου που χειρίζεται χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες και που, κατά τη γνώμη του τελευταίου προσώπου, αποδεικνύει ή δημιουργεί υποψίες ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
- (ii) απαιτούν όπως, οποιαδήποτε τέτοια αναφορά, εξετάζεται υπό το φως όλων των σχετικών πληροφοριών από το Λειτουργό Συμμόρφωσης για να διαπιστωθεί κατά πόσον η πληροφορία ή άλλο θέμα που περιλαμβάνεται στην αναφορά πράγματι αποδεικνύει το γεγονός αυτό ή δημιουργούν τέτοια υποψία·
- (iii) επιτρέπουν στο Λειτουργό Συμμόρφωσης να έχει άμεση και έγκαιρη πρόσβαση σε άλλες πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα τα οποία δυνατό να το βοηθήσουν και τα οποία είναι διαθέσιμα στο πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες· και
- (iv) διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες ή άλλο θέμα που περιλαμβάνονται στην αναφορά θα διαβιβάζονται στη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (“ΜΟΚΑΣ”) όταν το πρόσωπο το οποίο έχει εξετάσει την αναφορά, δυνάμει των πιο πάνω διαδικασιών, διαπιστώνει ή έχει εύλογες υποψίες ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή ότι η συναλλαγή ενδέχεται να σχετίζεται με τέτοιες δραστηριότητες.

Περαιτέρω, ο Νόμος ρητά αναφέρει ότι η υποχρέωση αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ περιλαμβάνει και απόπειρα διενέργειας τέτοιων ύποπτων συναλλαγών.

13. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου η οποία διατηρεί την ευχέρεια να ζητήσει την αντικατάσταση του σε περίπτωση που κρίνει ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια καταλληλότητας / επάρκειας όπως ορίζονται στον άρθρο 69(1) του Νόμου για την εκπλήρωση των σχετικών αρμοδιοτήτων του. Το πρόσωπο που θα προταθεί για διορισμό στη

θέση του Λειτουργού Συμμόρφωσης οφείλει να συμπληρώσει το Ατομικό Ερωτηματολόγιο (βλέπε Παράρτημα 1), στο οποίο περιλαμβάνονται στοιχεία που αφορούν την καριέρα του, περιλαμβανομένων των προσόντων που κατέχει και της πείρας του, και λεπτομέρειες αναφορικά με τυχόν κυρώσεις ή ποινικές καταδίκες εναντίον του. Το εν λόγω πρόσωπο πρέπει να ενεργεί ανεξάρτητα και αυτόνομα για να εκτελεί τις πιο πάνω υποχρεώσεις του και θα πρέπει να κατέχει την ανάλογη βαθμίδα ούτως ώστε να απολαμβάνει το επιθυμητό υπό τις περιστάσεις κύρος.

14. Επιπρόσθετα, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να διορίσει Αναπληρωτή Λειτουργό Συμμόρφωσης, ο οποίος θα πρέπει να αντικαθιστά το Λειτουργό Συμμόρφωσης σε περίπτωση απουσίας του. Εκεί που κρίνεται αναγκαίο λόγω του όγκου ή/και της γεωγραφικής διασποράς των εργασιών, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να διορίσουν και “Βοηθούς Λειτουργούς Συμμόρφωσης” κατά διεύθυνση, γεωγραφική περιφέρεια ή άλλως, με σκοπό την υποβοήθηση του έργου του Λειτουργού Συμμόρφωσης και την άμεση διαβίβαση εσωτερικών εκθέσεων αναφοράς στο Λειτουργό Συμμόρφωσης. Υπό το φως των πιο πάνω, καλούνται τα πιστωτικά ιδρύματα όπως ενημερώσουν την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, εντός δέκα ημερών από την ημέρα διορισμού του Αναπληρωτή Λειτουργού Συμμόρφωσης υποβάλλοντας το όνομά του, τη θέση του καθώς και στοιχεία επικοινωνίας.

*Ο Νόμος
Άρθρο
68(Δ)1*

15. Το άρθρο 68Δ (1) του Νόμου απαιτεί όπως κάθε χρηματοοικονομικός όμιλος (όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 68Δ (2)(α)) ορίζει ένα διευθυντικό στέλεχος από την εταιρεία του ομίλου που συστάθηκε στη Δημοκρατία και διαθέτει το μεγαλύτερο σύνολο στοιχείων ενεργητικού από όλες τις εταιρείες του ομίλου που συστάθηκαν στη Δημοκρατία ως συντονιστή, για την εξασφάλιση εφαρμογής από όλες τις εταιρείες του χρηματοοικονομικού ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων τους στο εξωτερικό, που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, επαρκών και κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών για την αποτελεσματική πρόληψη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

2.2 Καθήκοντα Λειτουργού Συμμόρφωσης

16. Ο ρόλος και οι ευθύνες του Λειτουργού Συμμόρφωσης, του Αναπληρωτή Βοηθού Συμμόρφωσης καθώς και των Βοηθών του, πρέπει ξεκάθαρα να καθορισθούν από τα πιστωτικά ιδρύματα και να καταγραφούν στο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

17. Επιπρόσθετα, η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης ή όπου δεν υπάρχει ο Λειτουργός

Συμμόρφωσης, θα πρέπει να τηρεί εγχειρίδιο διαδικασιών σχετικά με όλες τις εργασίες/υποχρεώσεις του.

18. Τα ελάχιστα καθήκοντα του Λειτουργού Συμμόρφωσης πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- (i) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη της καταγραφής και αξιολόγησης, πάνω σε ετήσια βάση, των κινδύνων που προέρχονται από υφιστάμενους και νέους πελάτες, νέα προϊόντα και υπηρεσίες και τη λήψη μέτρων με προσθήκες και αλλαγές στα συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για αποτελεσματική αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων. Η σχετική έκθεση αξιολόγησης θα πρέπει υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος μέσω της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης για έγκριση. Αντίγραφο της εγκεκριμένης έκθεσης θα υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μαζί με την ετήσια έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης. Επιπρόσθετα πέραν από την προαναφερόμενη ετήσια ενημέρωση της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το πιστωτικό ίδρυμα, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης οφείλει να τηρεί ενήμερη την Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση για τυχόν διαφοροποίηση των εν λόγω κινδύνων.
- (ii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ετοιμάζει την πολιτική αποδοχής πελατών την οποία υποβάλλει μέσω της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης του πιστωτικού ιδρύματος, στο Διοικητικό Συμβούλιο για μελέτη και έγκριση.
- (iii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει την κύρια ευθύνη για την ετοιμασία εγχειριδίου διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το εγχειρίδιο αξιολογείται σε περιοδική βάση και αναθεωρείται όταν διαπιστώνονται ελλείψεις ή όταν προκύπτει η ανάγκη προσαρμογής των διαδικασιών του πιστωτικού ιδρύματος για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του κινδύνου για το ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- (iv) Χωρίς επηρεασμό των υποχρεώσεων της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, όπως αυτές αναφέρονται στην τελευταία παράγραφο της σελίδας 3 πιο πάνω, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης παρακολουθεί και αξιολογεί την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής, των διαδικασιών και ελέγχων που έχει εισάξει το πιστωτικό ίδρυμα για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εφαρμόσει κατάλληλους μηχανισμούς παρακολούθησης (π.χ. επιτόπιες επισκέψεις σε μονάδες/καταστήματα/υπηρεσίες) οι οποίοι θα του δίδουν την απαραίτητη πληροφόρηση για το βαθμό συμμόρφωσης των υπηρεσιών/καταστημάτων

του πιστωτικού ιδρύματος με τα εκάστοτε ισχύοντα. Στις περιπτώσεις που ο Λειτουργός Συμμόρφωσης εντοπίζει παραλείψεις ή/και αδυναμίες στην εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών και ελέγχων, θα πρέπει να δίδει την κατάλληλη καθοδήγηση για τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

- (v) Τη λήψη πληροφοριών από υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίες δημιουργούν την πεποίθηση ή υποψία για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή ενδέχεται να σχετίζονται με τέτοιες δραστηριότητες. Δείγμα τέτοιας εσωτερικής έκθεσης αναφοράς (η οποία αναφέρεται ως “Εσωτερική Έκθεση Αναφοράς Υποψιών για Ξέπλυμα Παράνομου Χρήματος”) επισυνάπτεται στο Παράρτημα 2 αυτής της Οδηγίας. Όλες οι εκθέσεις πρέπει να αρχειοθετούνται και να τηρούνται σε ξεχωριστό φάκελο.
- (vi) Την αξιολόγηση και εξέταση των λαμβανόμενων πληροφοριών βάσει της παραγράφου (v) πιο πάνω, με αναφορά σε άλλες διαθέσιμες πηγές πληροφοριών και τη συζήτηση των γεγονότων αναφορικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση με τον πληροφοριοδότη και, όπου κρίνεται αναγκαίο, με τους ιεραρχικά ανώτερους υπαλλήλους του πληροφοριοδότη. Η αξιολόγηση των πληροφοριών που περιέχονται στις εκθέσεις που υποβάλλονται στο Λειτουργό Συμμόρφωσης πρέπει να γίνεται σε ξεχωριστό έντυπο το οποίο πρέπει επίσης να αρχειοθετείται στο σχετικό φάκελο. Το εν λόγω έντυπο που αναφέρεται ως “Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης Υποψίας αναφορικά με Ξέπλυμα Παράνομου Χρήματος” επισυνάπτεται στο Παράρτημα 3 της παρούσας Οδηγίας.
- (vii) Εάν ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που περιγράφεται στην παράγραφο (vi) πιο πάνω, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αποφασίσει να αποκαλύψει τις πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ, τότε πρέπει να ετοιμάσει γραπτή έκθεση η οποία θα πρέπει να υποβληθεί στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατό. Δείγμα τέτοιας έκθεσης, η οποία αναφέρεται ως “Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης προς τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης”) επισυνάπτεται στο Παράρτημα 4 της παρούσας Οδηγίας. Όλες οι πιο πάνω εκθέσεις πρέπει να αρχειοθετούνται σε ξεχωριστό φάκελο που τηρείται από το Λειτουργό Συμμόρφωσης.
- (viii) Μετά την υποβολή έκθεσης αναφοράς ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων προς τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (“ΜΟΚΑΣ”), οι συναλλαγές του εμπλεκόμενου πελάτη παρακολουθούνται από το Λειτουργό Συμμόρφωσης.
- (ix) Εάν ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που περιγράφεται στην παράγραφο (vi) πιο πάνω, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αποφασίσει όπως μη αποκαλύψει τις σχετικές πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ, τότε θα πρέπει να επεξηγήσει πλήρως τους λόγους για αυτή του την

απόφαση στην “Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης Υποψίας αναφορικά με Ξέπλυμα Παράνομου Χρήματος” η οποία, όπως έχει ήδη αναφερθεί, πρέπει να αρχειοθετηθεί στο σχετικό φάκελο.

- (x) Την τήρηση αρχείου με στατιστικά στοιχεία (δηλ. επαρχία και κατάσταση που τηρούνται οι εμπλεκόμενοι πελατειακοί λογαριασμοί, ημερομηνία υποβολής της εσωτερικής έκθεσης, ημερομηνία αξιολόγησης, ημερομηνία υποβολής στη ΜΟΚΑΣ) όσον αφορά τις Εσωτερικές Εκθέσεις Αναφοράς και τις Εκθέσεις του Λειτουργού Συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ.
- (xi) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ενεργεί ως το πρώτο σημείο επαφής με τη ΜΟΚΑΣ τόσο κατά την έναρξη όσο και καθόλη τη διάρκεια της διερεύνησης της υπόθεσης που εξετάζεται μετά την υποβολή της γραπτής έκθεσης σύμφωνα με την παράγραφο (vii) πιο πάνω.
- (xii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ανταποκρίνεται σε όλα τα ερωτήματα και ζητούμενες διευκρινίσεις της ΜΟΚΑΣ και παρέχει όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και συνεργάζεται πλήρως με τη ΜΟΚΑΣ.
- (xiii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι τα καταστήματα και θυγατρικές εταιρείες του πιστωτικού ιδρύματος στο εξωτερικό σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας αναφορικά με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες και τις διαδικασίες τήρησης αρχείου.
- (xiv) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να συνεργάζεται, συντονίζει και ανταλλάσσει πληροφορίες με τους Λειτουργούς Συμμόρφωσης των εταιρειών του ομίλου, όπου εφαρμόζεται.
- (xv) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει τη γενική ευθύνη εμπρόθεσμης και ορθής υποβολής στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου των προληπτικών καταστάσεων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10 της παρούσας Οδηγίας και τις επεξηγήσεις των σχετικών οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τη συμπλήρωση των εν λόγω καταστάσεων στους αρμόδιους υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος του. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ανταποκρίνεται έγκαιρα σε οποιοσδήποτε ερωτήσεις ή διευκρινίσεις που τυχόν να ζητηθούν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε σχέση με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις πιο πάνω καταστάσεις.
- (xvi) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη να εξετάζει και να αποφασίζει για τις αιτήσεις για αποδοχή καταθέσεων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα που αναφέρονται στο

Μέρος 5.2 της παρούσας Οδηγίας που υποβάλλονται γραπτώς από τους αρμόδιους λειτουργούς των καταστημάτων/μονάδων του πιστωτικού ιδρύματος που τηρούνται οι επηρεαζόμενοι πελατειακοί λογαριασμοί. Αντίγραφα των αιτήσεων και της σχετικής απόφασής του θα πρέπει να τηρούνται σε ξεχωριστό φάκελο από το Λειτουργό Συμμόρφωσης καθώς και στο φάκελο του πελάτη.

- (xvii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης τηρεί καταστάσεις με τα πλήρη στοιχεία των πελατών ή των ομάδων συνδεδεμένων πελατών (όνομα, διεύθυνση, αριθμό λογαριασμού(ων), κατάσταση τήρησης λογαριασμού(ων)) για τους οποίους έχει δώσει τη γραπτή έγκρισή του για αποδοχή μεμονωμένης κατάθεσης μετρητών ή σειράς καταθέσεων μετρητών πάνω σε συνεχή και τακτική βάση. Σχετικά, θα πρέπει ο Λειτουργός Συμμόρφωσης να τηρεί ξεχωριστά μητρώα για πελάτες που εμπλέκονται σε: (i) μεμονωμένες καταθέσεις μετρητών, και (ii) καταθέσεις μετρητών σε συνεχή και τακτική βάση.
- (xviii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης τηρεί αρχείο με όλες τις περιπτώσεις προσώπων (υποψηφίων πελατών) με τους οποίους δεν επιτρέπεται η σύναψη επιχειρηματικής σχέσης.
- (xix) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ανταποκρίνεται σε όλα τα ερωτήματα και ζητούμενες διευκρινίσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και παρέχει όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και στοιχεία και συνεργάζεται πλήρως με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.
- (xx) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης φροντίζει να αποκτά τόσο ο ίδιος όσο και ο Αναπληρωτής Λειτουργός Συμμόρφωσης και οι Βοηθοί Λειτουργοί Συμμόρφωσης τις απαιτούμενες από τα καθήκοντά τους γνώσεις και δεξιότητες για τη βελτίωση των διαδικασιών έγκαιρης αναγνώρισης, πρόληψης και παρεμπόδισης των οποιωνδήποτε συναλλαγών και δραστηριοτήτων που στοχεύουν στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- (xxi) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση στους υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος πάνω σε θέματα που σχετίζονται με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- (xxii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αποφασίζει για τις υπηρεσίες/καταστήματα και υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος που χρειάζονται περαιτέρω εκπαίδευση ή/και επιμόρφωση με σκοπό την καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και οργανώνει κατάλληλες εκπαιδευτικές ημερίδες/σεμινάρια. Σχετικά, ετοιμάζει και εφαρμόζει σε συνεργασία με άλλα αρμόδια τμήματα του πιστωτικού ιδρύματος, ετήσιο πρόγραμμα επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού.

- (xxiii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης τηρεί τα πιο κάτω στοιχεία σε σχέση με τα εκπαιδευτικά σεμινάρια και άλλη επιμόρφωση που παρέχεται στους υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος και αξιολογεί την επάρκεια της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης:
- (α) Όνομα υπαλλήλου κατά υπηρεσία/τμήμα και κατά θέση ο οποίος συμμετέχει σε εκπαιδευτικό σεμινάριο ή άλλη επιμόρφωση (διευθυντικό προσωπικό, λειτουργοί, νεοεισερχόμενοι κλπ).
 - (β) Ημερομηνία διεξαγωγής του σεμιναρίου, τίτλος και διάρκεια του σεμιναρίου καθώς και τα ονόματα των εκπαιδευτών.
 - (γ) Κατά πόσον η διάλεξη/σεμινάριο ετοιμάστηκε εντός του πιστωτικού ιδρύματος ή προσφέρθηκε από εξωτερικό οργανισμό ή συμβούλους.
- (xxiv) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί τα συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζει τρίτο πρόσωπο στο οποίο το πιστωτικό ίδρυμα βασίζεται για την εκτέλεση διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες (βλέπε μέρος 4.12) ή αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού πελατών (“client account(s)”) (βλέπε μέρος 4.14.2.4 της παρούσας Οδηγίας).
- (xxv) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης τηρεί αρχείο με τα στοιχεία/πληροφορίες (πχ όνομα, διεύθυνση εργασιών, επαγγελματικός τομέας δραστηριοτήτων, αρμόδια εποπτική αρχή, ημερομηνία έναρξης συνεργασίας, τελευταία ημερομηνία αξιολόγησης, επόμενη αξιολόγηση, βαθμός αξιολόγησης), των τρίτων προσώπων με τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα έχει συνάψει συνεργασία.
- (xxvi) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί την επάρκεια της πολιτικής και μέτρων που εφαρμόζουν οι τράπεζες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες αιτούνται τη σύναψη σχέσεων ανταποκριτή (βλέπε μέρος 4.14.2.6 της παρούσας Οδηγίας).
- (xxvii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης διασφαλίζει ότι το πιστωτικό ίδρυμα ετοιμάζει και τηρεί καταστάσεις με τις κατηγορίες πελατών χαμηλού και υψηλού κινδύνου (όπως καθορίζονται στο Νόμο, την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας ή/και από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα) στις οποίες αναφέρονται τα ονόματα των πελατών, αριθμός λογαριασμού, το κατάστημα που τηρείται ο λογαριασμός και ημερομηνία σύναψης επιχειρηματικής σχέσης. Επιπρόσθετα, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης διασφαλίζει ότι οι εν λόγω καταστάσεις τυγχάνουν τακτικής επικαιροποίησης με όλους τους νέους πελάτες ή παλαιούς πελάτες χαμηλού και υψηλού κινδύνου που το πιστωτικό ίδρυμα έχει αποφασίσει, υπό το φως επιπρόσθετων πληροφοριών που έχει λάβει, ότι εμπίπτουν στις κατηγορίες χαμηλού ή υψηλού κινδύνου.

- (xxviii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης εξασφαλίζει και χρησιμοποιεί για σκοπούς εφαρμογής των απαιτήσεων του Μέρους 4.14.2.9 “Πελάτες από χώρες που εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF”, τις εκθέσεις αξιολογήσεων χωρών που εκδίδονται από την Ομάδα Οικονομικής Δράσης (“Financial Action Task Force on money laundering), περιφερειακά σώματα που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα πρότυπα της πιο πάνω Ομάδας (π.χ. Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης), το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Παγκόσμια Τράπεζα.
- (xxix) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης λαμβάνει ή εισηγείται, κατά περίπτωση, διορθωτικά μέτρα, σε θέματα πρόληψης και καταστολής ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των πορισμάτων ελέγχου της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.
- (xxx) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί τα πορίσματα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για τη λήψη διορθωτικών μέτρων σε θέματα πρόληψης και καταστολής ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (xxxi) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα με την μηνιαία κατάσταση για δάνεια και καταθέσεις πελατών με βάση τη χώρα μόνιμης κατοικίας του τελικού πραγματικού δικαιούχου και, όπου χρειάζεται, διερευνά τυχόν τάσεις οι οποίες, ενδεχομένως, να δεικνύουν κινδύνους εμπλοκής σε συναλλαγές ή δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και βεβαιώνεται ότι θα είναι έτοιμος να απαντήσει σε ερωτήματα που θα τίθενται από την Κεντρική Τράπεζα.

2.3 Ετήσια έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης

19. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει επίσης το καθήκον της ετοιμασίας Ετήσιας Έκθεσης η οποία αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το Νόμο και την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
20. Η Ετήσια Έκθεση θα πρέπει να ετοιμάζεται εντός **δύο μηνών από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους** (δηλαδή, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου, το αργότερο) και να υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος μέσω της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης του πιστωτικού ιδρύματος. Στην περίπτωση πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Κύπρο υπό τη μορφή καταστήματος, η Ετήσια Έκθεση θα πρέπει να υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας μέσω της Ανώτατης Εκτελεστικής

Διεύθυνσης των Κεντρικών Γραφείων της χώρας προέλευσής της.

21. Το Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος αξιολογεί και υιοθετεί την Ετήσια Έκθεση. Η Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση του πιστωτικού ιδρύματος θα φροντίζει για τη λήψη όλων των ενδεικνυόμενων μέτρων για τη διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών ή/και παραλείψεων που επισημαίνονται στην Έκθεση.
22. Αντίγραφο της Ετήσιας Έκθεσης που υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο διαβιβάζεται ταυτόχρονα στη Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Αντίγραφα των πρακτικών της έγκρισης του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να υποβληθούν στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου όταν και εφόσον συγκληθεί το επόμενο Διοικητικού Συμβουλίου.
23. Η Ετήσια Έκθεση θα καλύπτει ζητήματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας κατά τη διάρκεια του υπό ανασκόπηση έτους και, ως ελάχιστο, θα πρέπει να περιέχει τα πιο κάτω:
 - (i) Πληροφορίες για τα μέτρα που λήφθηκαν ή/και διαδικασίες που εισήχθηκαν για συμμόρφωση με τυχόν τροποποιήσεις ή/και καινούριες διατάξεις του Νόμου και των Οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους.
 - (ii) Πληροφορίες για τους ελέγχους και επιθεωρήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από το Λειτουργό Συμμόρφωσης και τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αναφέροντας τον αριθμό των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί, σε ποιες υπηρεσίες και τις σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες που έχουν εντοπιστεί στην πολιτική και διαδικασίες που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για την παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, θα πρέπει να επισημαίνεται η σοβαρότητα των παραλείψεων ή αδυναμιών, οι κίνδυνοι που συνεπάγονται καθώς και οι ενέργειες ή/και εισηγήσεις που έχουν γίνει για λήψη διορθωτικών μέτρων για βελτίωση της κατάστασης.
 - (iii) Πληροφορίες για τις διαδικασίες και τα αυτοματοποιημένα/ηλεκτρονικά πληροφοριακά συστήματα διοίκησης που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για τη διαρκή παρακολούθηση πελατειακών λογαριασμών και συναλλαγών με την περιγραφή των κύριων λειτουργιών τους καθώς και των αδυναμιών που έχουν παρουσιαστεί.
 - (iv) Τον αριθμό εσωτερικών εκθέσεων αναφοράς υποψηίων για ξεπλύμα παράνομου χρήματος που υποβλήθηκαν από υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος προς το Λειτουργό Συμμόρφωσης, παραθέτοντας συνοπτικά στοιχεία κατά επαρχία, διεύθυνση και κατάσταση καθώς και τυχόν σχόλια / παρατηρήσεις.
 - (v) Αριθμός εκθέσεων αναφοράς ύποπτων συναλλαγών που υποβλήθηκαν από το Λειτουργό

Συμμόρφωσης στη ΜΟΚΑΣ και συνοπτικά στοιχεία / πληροφορίες για τους κύριους λόγους των υποινών και τυχόν τάσεις που έχουν παρατηρηθεί.

- (vi) Τον αριθμό υποθέσεων ύποπτων συναλλαγών που διερευνήθηκαν από το Λειτουργό Συμμόρφωσης, αλλά δεν υποβλήθηκαν εκθέσεις αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ.
- (vii) Πληροφορίες, αναφορικά με εγκύκλιους και άλλη επικοινωνία με το προσωπικό για ζητήματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (viii) Περιληπτικά στοιχεία πάνω σε ετήσια βάση των συνολικών καταθέσεων πελατών σε μετρητά, τόσο σε ευρώ όσο και σε ξένο συνάλλαγμα πάνω από το καθορισμένο όριο των 10.000 Ευρώ καθώς και των εισερχομένων / εξερχομένων εμβασμάτων πάνω από 500.000 Ευρώ (μαζί με τα συγκριτικά στοιχεία για τον προηγούμενο χρόνο) που έχουν αναφερθεί στη “ Κατάσταση Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων” που υποβάλλεται μηνιαίως στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και τυχόν σχόλια/παρατηρήσεις για σημαντικές διαφοροποιήσεις που παρατηρήθηκαν σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.
- (ix) Περιληπτικά στοιχεία πάνω σε ετήσια βάση των συνολικών καταθέσεων και δανείων πελατών με βάση την μόνιμη κατοικία του τελικού δικαιούχου, αναλύοντας τυχόν τάσεις, οι οποίες ενδεχομένως να αυξάνουν τον κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος.
- (x) Πληροφορίες για την πολιτική, τις διαδικασίες και ελέγχους που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για πελάτες υψηλού κινδύνου με τους οποίους διατηρεί επιχειρηματική σχέση όπως εταιρείες με μετοχές στον κομιστή, εμπιστεύματα, λογαριασμούς πελατών στο όνομα τρίτου προσώπου (“client accounts”), πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, λογαριασμούς ανταποκριτή για τράπεζες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρόσωπα που σχετίζονται με ηλεκτρονική κυβεία ή τυχερά παιχνίδια μέσω του διαδικτύου, και άλλους τους οποίους έχει καθορίσει η ίδια. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να υποβάλλεται ο αριθμός πελατών υψηλού κινδύνου με τους οποίους διατηρεί επιχειρηματική σχέση, ανά κατηγορία και χώρα προέλευσης τους.
- (xi) Πληροφορίες αναφορικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για τη συμμόρφωση των καταστημάτων/θυγατρικών εταιρειών του πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργούν σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας για διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών, μέτρων δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες τήρησης αρχείου και σχόλια/ πληροφορίες για το βαθμό συμμόρφωσης τους με τις εν λόγω απαιτήσεις.
- (xii) Πληροφορίες αναφορικά με τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρακολούθησε ο

Λειτουργός Συμμόρφωσης, ο Αναπληρωτής Λειτουργός Συμμόρφωσης και οι Βοηθοί Λειτουργοί Συμμόρφωσης και για οποιοδήποτε άλλο επιμορφωτικό υλικό που παρελήφθη.

(xiii) Πληροφορίες αναφορικά με την εκπαίδευση / επιμόρφωση που προσφέρθηκε στο προσωπικό κατά τη διάρκεια του έτους, αναφέροντας:

- τον αριθμό των διαλέξεων/σεμιναρίων που οργανώθηκαν,
- τη διάρκειά τους,
- τον αριθμό των υπαλλήλων που συμμετείχαν, αναλύοντας κατά πόσο ανήκουν στο διευθυντικό προσωπικό, λειτουργοί, νεοεισερχόμενοι κλπ
- τα ονόματα και τα προσόντα των εκπαιδευτών, και
- κατά πόσον η διάλεξη/σεμινάριο ετοιμάστηκε ενδοτραπεζικά ή προσφέρθηκε από εξωτερικό οργανισμό ή συμβούλους.

(xiv) Πληροφορίες σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του επόμενου χρόνου.

(xv) Αποτελέσματα αξιολόγησης της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού.

(xvi) Πληροφορίες για την οργανική διάρθρωση και στελέχωση της Μονάδας του Λειτουργού Συμμόρφωσης καθώς και εισηγήσεις για τυχόν επιπρόσθετες ανάγκες σε προσωπικό και τεχνικό εξοπλισμό με σκοπό την ενίσχυση των μέτρων και διαδικασιών για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(xvii) Αντίγραφο της έκθεσης καταγραφής και αξιολόγησης κινδύνων για το τρέχον έτος, όπως αυτό έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος.

(xviii) Αντίγραφο του αρχείου με τα στοιχεία/πληροφορίες (πχ όνομα, διεύθυνση εργασιών, επαγγελματικός τομέας δραστηριοτήτων, εποπτική αρχή, ημερομηνία έναρξης συνεργασίας, τελευταία ημερομηνία αξιολόγησης, επόμενη αξιολόγηση, βαθμός αξιολόγησης), των τρίτων προσώπων με τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα έχει συνάψει συνεργασία.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (“RISK BASED APPROACH”)

3.1 Εισαγωγή

- Ο Νόμος* 24. Ο Νόμος απαιτεί από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες να εφαρμόζουν διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη αλλά επιτρέπει τον καθορισμό της έκτασης των μέτρων αυτών ανάλογα με το βαθμό κινδύνου που απορρέει από το είδος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής. Όμως, τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν για τη χρήση των υπηρεσιών τους με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- Άρθρο*
- 61(2)*
25. Η εφαρμογή ενός συστήματος βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου πρέπει να επιτυγχάνει την ισορρόπηση μεταξύ των συνεπαγόμενων κόστων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των πελατών τους με τον κίνδυνο χρήσης των υπηρεσιών τους για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου δίδει τη δυνατότητα στα τραπεζικά ιδρύματα να επικεντρώνουν τις προσπάθειες τους στους τομείς που υφίσταται η μεγαλύτερη ανάγκη αντιμετώπισης των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
26. Με σκοπό την υποβοήθηση του τελικού στόχου της παρεμπόδισης της χρήσης του τραπεζικού συστήματος για παράνομες συναλλαγές, η προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου:
- αναγνωρίζει ότι ο κίνδυνος ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαφέρει μεταξύ πελατών, χωρών, προϊόντων και υπηρεσιών,
 - επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση να αντιμετωπίσουν τους πελάτες του πιστωτικού ιδρύματος με τρόπο που αναλογεί στους κινδύνους που απορρέουν από τις δραστηριότητες τους,
 - επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση να εφαρμόσουν τη δική τους προσέγγιση στις πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις και χαρακτηριστικά του πιστωτικού ιδρύματος,
 - βοηθά στην επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος με το λιγότερο δυνατό κόστος, και

- βοηθά τη σωστή ιεράρχηση των προσπαθειών και ενεργειών του πιστωτικού ιδρύματος λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα διάπραξης των αδικημάτων του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

27. Η προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου προϋποθέτει τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την αξιολόγηση του πιο αποτελεσματικού τρόπου από πλευράς κόστων κατ' αναλογία των κινδύνων για τη διαχείριση της απειλής του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αντιμετωπίζει το πιστωτικό ίδρυμα. Τέτοια μέτρα είναι:

- η επισήμανση και αξιολόγηση των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέει από συγκεκριμένους πελάτες, προϊόντα, υπηρεσίες και γεωγραφικές περιοχές που δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα και οι πελάτες του,
- η διαχείριση και μείωση του εκτιμημένου κινδύνου με την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων,
- η συνεχής παρακολούθηση και η λήψη μέτρων βελτίωσης της λειτουργίας των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων, και
- η καταγραφή σε κατάλληλα εγχειρίδια, έγγραφα και εσωτερικές εγκυκλίους των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων ούτως ώστε να επιτευχθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή τους σε όλο το πιστωτικό ίδρυμα από αρμόδια πρόσωπα που ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο και η Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση.

3.2 Επισήμανση και αξιολόγηση κινδύνων

28. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη της επισήμανσης, καταγραφής και αξιολόγησης όλων των ενδεχόμενων κινδύνων. Ωστόσο η επιτυχής εφαρμογή συστημάτων και ελέγχων βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου απαιτεί την πλήρη υποστήριξη της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης και την ενεργό συνεργασία των υπολοίπων μονάδων του πιστωτικού ιδρύματος. Απαιτείται, επίσης, η ξεκάθαρη επικοινωνία των πολιτικών και διαδικασιών που έχουν αποφασιστεί σε όλο το πιστωτικό ίδρυμα μαζί με την εισαγωγή αυστηρών μηχανισμών για την αποτελεσματική εφαρμογή τους, την έγκαιρη επισήμανση αδυναμιών και τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

29. Αφετηρία της εφαρμογής του συστήματος βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου είναι η

επισημάνση, καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων που θα πρέπει να τύχουν διαχείρισης. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εκτιμήσουν και να αξιολογήσουν τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν για πιθανή χρήση των υπηρεσιών τους από εγκληματίες για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι συγκεκριμένες συνθήκες κάθε πιστωτικού ιδρύματος θα καθορίσουν τις πλέον κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση και διαχείριση των κινδύνων. Στις περιπτώσεις όπου οι εργασίες, προϊόντα και πελατειακή βάση ενός πιστωτικού ιδρύματος είναι σχετικά απλές, και περιλαμβάνουν σχετικά λίγα προϊόντα και πελάτες ή πελάτες με παρόμοια χαρακτηριστικά, τότε το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να εφαρμόσει διαδικασίες που θα επικεντρώνονται σε εκείνους τους πελάτες που είναι έξω από τη γενική εικόνα. Ο εντοπισμός και η εκτίμηση του κινδύνου που αντιμετωπίζει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα προϋποθέτει την εύρεση απαντήσεων στα πιο κάτω ερωτήματα:

- Ποιος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από τους πελάτες του πιστωτικού ιδρύματος (π.χ. πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας νομικών προσώπων, εταιρείες με μετοχές στον κομιστή, εταιρείες που έχουν συσταθεί σε υπεράκτια κέντρα, Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα, πελάτες με μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά κτλ).
- Ποιος είναι ο κίνδυνος από τη συμπεριφορά του πελάτη (π.χ. διενέργεια συναλλαγών χωρίς εμφανή νόμιμο οικονομικό/εμπορικό σκοπό, δυσκολίες στην εξακρίβωση της πηγής και προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη, απροθυμία από τον πελάτη να αποκαλύψει τους πραγματικούς ιδιοκτήτες νομικού προσώπου κτλ)
- Πως έχει έρθει ο πελάτης στο πιστωτικό ίδρυμα (π.χ. πελάτες εξ αποστάσεως, πελάτες που έχουν συστηθεί από τρίτους κτλ).
- Ποιος είναι ο κίνδυνος από τα προϊόντα και υπηρεσίες που χρησιμοποιεί ο πελάτης, (π.χ. ηλεκτρονικά εμβάσματα για διενέργεια πληρωμών, μεγάλες καταθέσεις ή αποσύρσεις μετρητών, επενδυτικά προϊόντα κτλ).

30. Ενδεικτικές παράμετροι ενός συστήματος αξιολόγησης και διαβάθμισης του κινδύνου είναι:

- το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των εργασιών,
- η γεωγραφική διασπορά των εργασιών τόσο του πιστωτικού ιδρύματος όσο και των πελατών;
- η φύση και το προφίλ των πελατών καθώς και των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών,
- οι τρόποι και πρακτικές παροχής των υπηρεσιών,

- ο όγκος και το μέγεθος των συναλλαγών,
- ο βαθμός κινδύνου που συνδέεται με τον κάθε τομέα εργασιών,
- η χώρα προέλευσης και προορισμός των κεφαλαίων πελατών,
- οι αποκλίσεις από το προβλεπόμενο ύψος των συναλλαγών πελατών,
- η φύση των επιχειρηματικών συναλλαγών.

3.3 Σχεδιασμός και εφαρμογή ελέγχων για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων

31. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα εντοπίσει τους κινδύνους που αντιμετωπίζει, τότε θα πρέπει να σχεδιάσει και εφαρμόσει τα ανάλογα συστήματα και ελέγχους για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση τους σύμφωνα με τις διαδικασίες που προνοούνται στην παρούσα Οδηγία. Η ορθή διαχείριση και η μείωση των κινδύνων που συνδέονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας προϋποθέτει μέτρα και διαδικασίες για την εξακρίβωση της ταυτότητας πελατών, συλλογή πληροφοριών για τη δημιουργία του οικονομικού τους προφίλ και την παρακολούθηση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους.

32. Με στόχο την εφαρμογή των πλέων κατάλληλων και αποτελεσματικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη τον εκτιμημένο κίνδυνο, να καθορίσουν τον τύπο και την έκταση των μέτρων που θα πρέπει να λάβουν για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων με το λιγότερο δυνατό κόστος. Αυτά τα μέτρα μπορούν, ενδεικτικά να περιλαμβάνουν:

- Προσαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες ανάλογα με το κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από την κάθε συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση.
- Εφαρμογή ελάχιστων προτύπων για την ποιότητα και την έκταση των απαιτούμενων στοιχείων ταυτότητας για κάθε κατηγορία πελατών (έγγραφα από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, πληροφορίες από τρίτα μέρη, αποδεικτικά στοιχεία κτλ).
- Απαίτηση προσκόμισης πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών από τους πελάτες όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο για την ορθή και ολοκληρωμένη κατανόηση των δραστηριοτήτων και πηγών των περιουσιακών τους στοιχείων και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τυχών αυξημένων κινδύνων που προέρχονται από τη συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση, και

- Παρακολούθηση πάνω σε συνεχή βάση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των πελατών υψηλού κινδύνου.
33. Η αξιολόγηση των κινδύνων και η εφαρμογή μέτρων που αναφέρονται πιο πάνω θα πρέπει να οδηγήσουν στη διαβάθμιση των πελατών σε τρεις κατηγορίες κινδύνου: χαμηλού, κανονικού και υψηλού κινδύνου. Οι κατηγορίες αυτές θα βασίζονται σε κριτήρια τα οποία αντνακλούν τις πιθανές αιτίες κινδύνου και η κάθε κατηγορία θα συνοδεύεται με αντίστοιχα μέτρα επιμέλειας, περιοδικής παρακολούθησης και ελέγχων.
34. Η κατηγορία πελατών χαμηλού κινδύνου περιλαμβάνει τις επιχειρηματικές σχέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 63 του Νόμου (βλέπε Μέρος 4.6).
35. Η κατηγορία πελατών υψηλού κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνει τις επιχειρηματικές σχέσεις που καθορίζονται ως υψηλού κινδύνου βάσει του άρθρου 64 του Νόμου και του Μέρους 4.14 της παρούσας Οδηγίας καθώς και οποιασδήποτε άλλης επιχειρηματικής σχέσης που το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα έχει αποφασίσει να κατατάξει ως τέτοια. Σχετικό είναι το άρθρο 64(2) του Νόμου που προνοεί ότι αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, θα πρέπει να λαμβάνονται και σε άλλες περιπτώσεις από αυτές που αναφέρονται τόσο στο Νόμο όσο και στην Οδηγία οι οποίες από τη φύση τους παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
36. Ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν, υπό την ευθύνη του Λειτουργού Συμμόρφωσης, να ετοιμάσουν και να τηρούν καταστάσεις για τις κατηγορίες πελατών χαμηλού και υψηλού κινδύνου (όπως έχουν καθοριστεί από το Νόμο, την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ή και από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα) στις οποίες θα αναφέρονται τα ονόματα των πελατών, αριθμός λογαριασμού, το κατάστημα που τηρείται ο λογαριασμός και ημερομηνία σύναψης επιχειρηματικής σχέσης. Παράλληλα, οι καταστάσεις θα πρέπει έγκαιρα να ενημερώνονται με όλους τους νέους πελάτες ή παλαιούς πελάτες που το πιστωτικό ίδρυμα έχει αποφασίσει, υπό το φως επιπρόσθετων πληροφοριών που έχει λάβει, να διαβαθμίσει στις κατηγορίες χαμηλού ή υψηλού κινδύνου.
37. Επαναλαμβάνεται ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ότι η έκταση των συστημάτων και διαδικασιών ελέγχου που εφαρμόζει είναι ανάλογη με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει για τη χρήση των υπηρεσιών που προσφέρει για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

38. Ως εκ τούτου, η λεπτομερής καταγραφή των μέτρων που παρατίθενται στις παραγράφους 32-36 πιο πάνω, θα βοηθήσει τα πιστωτικά ιδρύματα να αποδείξουν:

- τους τρόπους που έχουν χρησιμοποιήσει για την επισήμανση και αξιολόγηση των κινδύνων χρήσης των υπηρεσιών τους για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,
- πως έχουν καταλήξει στην εισαγωγή και εφαρμογή των συγκεκριμένων πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων, και
- τους τρόπους παρακολούθησης και βελτίωσης όπου αυτό απαιτείται, των συγκεκριμένων πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων.

3.4 Παρακολούθηση και βελτίωση της λειτουργίας των εσωτερικών διαδικασιών

39. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να αξιολογούν, πάνω σε τακτική βάση, την αποτελεσματική λειτουργία των εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εφαρμόζουν:

- Κατάλληλες διαδικασίες για την έγκαιρη επισήμανση αλλαγών στο οικονομικό προφίλ των πελατών τους.
- Διαδικασίες εξέτασης και ελέγχου νέων προϊόντων και υπηρεσιών και τυχόν μεθόδων χρησιμοποίησης τους από εγκληματίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- Διαδικασίες αξιολόγησης της επάρκειας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού.
- Μηχανισμούς ελέγχου και αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης (π.χ Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου).
- Κατάλληλα αυτοματοποιημένα συστήματα και ανθρώπινους ελέγχους.
- Κατάλληλα συστήματα διευθυντικής πληροφόρησης.
- Υποβολή εκθέσεων και αναφορών από αρμόδιους λειτουργούς στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση.
- Μηχανισμούς αποτελεσματικής επικοινωνίας με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και τη ΜΟΚΑΣ.

3.5 Δυναμική διαχείριση κινδύνων

40. Η διαχείριση κινδύνων είναι μια συνεχής διαδικασία που διεξάγεται σε δυναμική βάση. Η αξιολόγηση κινδύνων δεν είναι μεμονωμένο γεγονός περιορισμένης διάρκειας. Τα συστήματα και οι έλεγχοι πρέπει να τυγχάνουν τακτικής αναθεώρησης ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η συνεχής αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που προέρχονται από αλλαγές στα χαρακτηριστικά των υφιστάμενων πελατών, νέων πελατών, προϊόντων και υπηρεσιών και γεωγραφικής διασποράς.
41. Οι δραστηριότητες των πελατών αλλάζουν (χωρίς πάντοτε να λαμβάνει γνώση το πιστωτικό ίδρυμα) καθώς και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρει το πιστωτικό ίδρυμα. Το ίδιο συμβαίνει με τα προϊόντα και τις συναλλαγές που χρησιμοποιούν οι εγκληματίες που ξεπλένουν παράνομο χρήμα ή χρηματοδοτούν τρομοκρατικές πράξεις.

3.6 Έκθεση καταγραφής και αξιολόγησης κινδύνων

42. Όλες οι πιο πάνω προαναφερόμενες ενέργειες του πιστωτικού ιδρύματος θα πρέπει να καταγραφούν σε έκθεση καταγραφής και αξιολόγησης κινδύνων η οποία θα πρέπει να τηρείται πλήρως επικαιροποιημένη. Ως εκ τούτου, απαιτείται η επαναξιολόγηση των κινδύνων, πάνω σε **ετήσια βάση** ακόμη και στις περιπτώσεις που τα πιστωτικά ιδρύματα κρίνουν ότι δεν τίθεται θέμα αναθεώρησης της σχετικής έκθεσης αξιολόγησης. Η εν λόγω έκθεση θα πρέπει να υποβάλλεται σε ετήσια βάση μέσω της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης στο Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος για έγκριση ούτως ώστε να αναγνωρίζονται οι υπόλοιποι κίνδυνοι οι οποίοι καθορίζονται/αντανακλούν τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος. Αντίγραφο της εγκεκριμένης έκθεσης θα πρέπει να υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με την Ετήσια Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

4.1 Εισαγωγή

43. Η συλλογή και η κατοχή επαρκών πληροφοριών για ένα πελάτη, η χρήση αυτών των πληροφοριών για σκοπούς εξακρίβωσης της ταυτότητας του, καθώς και η αξιολόγηση του συνολικού οικονομικού προφίλ του αποτελεί τη βάση όλων των άλλων διαδικασιών παρεμπόδισης του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και το πιο αποτελεσματικό όπλο προστασίας έναντι της πιθανότητας χρησιμοποίησης των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιστωτικά ιδρύματα για τους πιο πάνω παράνομους σκοπούς. Πέραν από την ελαχιστοποίηση του κινδύνου της χρήσης των υπηρεσιών των πιστωτικών ιδρυμάτων για παράνομες δραστηριότητες, η κατοχή επαρκών πληροφοριών ταυτότητας για τους πελάτες παρέχει τη δυνατότητα εντοπισμού και αναγνώρισης ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων και προστατεύει τα πιστωτικά ιδρύματα από τυχόν απάτες και τους συνεπαγόμενους κινδύνους στην οικονομική ευρωστία και υπόληψή τους.

4.2 Πότε πρέπει να εφαρμόζονται οι διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και επίδειξης δέουσας επιμέλειας

Ο Νόμος Άρθρα 58 και 60 44. Τα άρθρα 58 και 60 του Νόμου απαιτούν από όλα τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες όπως εφαρμόζουν επαρκή και κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες σε σχέση με τον προσδιορισμό ταυτότητας και την άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

- (i) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις·
- (ii) όταν διενεργούν μεμονωμένες συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 15.000 ευρώ ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση·
- (iii) όταν υπάρχει υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ανεξάρτητα από το ποσό της συναλλαγής·
- (iv) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την καταλληλότητα των εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την εξακρίβωση της ταυτότητας υφιστάμενου πελάτη.

Ο Νόμος Άρθρο 2 45. Το άρθρο 2 του Νόμου δίδει τις ακόλουθες σχετικές ερμηνείες με τα πιο πάνω:

- “επιχειρηματική σχέση” νοείται η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η

οποία συνδέεται με τις εργασίες των προσώπων που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου και η οποία αναμενόταν, κατά το χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα είχε κάποια διάρκεια.

- "μεμονωμένη συναλλαγή" σημαίνει οποιαδήποτε συναλλαγή εκτός από συναλλαγή η οποία διεξάγεται κατά τη διάρκεια καθιερωμένης επιχειρηματικής σχέσης που συνάπτεται από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στα πλαίσια χρηματοοικονομικής και άλλης δραστηριότητας·
- "πελάτης" σημαίνει πρόσωπο το οποίο επιδιώκει να συνάψει επιχειρηματική σχέση, ή να διεξάγει μεμονωμένη συναλλαγή, με άλλο πρόσωπο το οποίο διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα στην ή από τη Δημοκρατία·

Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1781/2006 46. Επιπρόσθετα, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξακριβώνουν την ταυτότητα προσώπων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προνοούνται στο Νόμο και στην παρούσα Οδηγία, σε όλες τις περιπτώσεις προσώπων που δεν διατηρούν επιχειρηματική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα και ζητούν τη μεταφορά ποσού ίσου ή μεγαλύτερου των 1.000 Ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 5(2) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών.

4.3 Διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και επίδειξη δέουσας επιμέλειας

Ο Νόμος Άρθρο 61(1) 47. Το άρθρο 61(1) του Νόμου απαιτεί όπως οι διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- (i) την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή·
- (ii) την εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου και τη λήψη ευλόγων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για τον έλεγχο της ταυτότητάς του βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή ώστε να διασφαλίζεται ότι το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο· όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, τα εμπιστεύματα και ανάλογες νομικές διευθετήσεις, τη λήψη ευλόγων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για να γίνει κατανοητή η διάρθρωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και του ελέγχου του πελάτη, και
- (iii) τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και το σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης.

(iv) την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της σχέσης, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται συνάδουν με τα στοιχεία και πληροφορίες που κατέχει το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα σχετικά με τον πελάτη, την επιχείρηση και το προφίλ του κινδύνου του πελάτη, περιλαμβανομένης της προέλευσης των κεφαλαίων καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης ενημερωμένων εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών.

Ο Νόμος
Άρθρο
61(3)

48. Το άρθρο 61(3) του Νόμου προνοεί ότι για σκοπούς τρόπων προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας η απόδειξη ταυτότητας είναι επαρκής αν:

- (i). Είναι εύλογα δυνατό να διαπιστωθεί ότι ο πελάτης είναι πράγματι το πρόσωπο το οποίο ισχυρίζεται ότι είναι και
- (ii). το πρόσωπο το οποίο εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία του πελάτη ικανοποιείται, σύμφωνα με τις διαδικασίες οι οποίες ακολουθούνται δυνάμει του Νόμου, ότι ο πελάτης είναι πράγματι το πρόσωπο το οποίο ισχυρίζεται ότι είναι.

Ο Νόμος
Άρθρο 2

49. Το άρθρο 2 του Νόμου δίδει τις πιο κάτω ερμηνείες για τον «πραγματικό δικαιούχο»:

“πραγματικός δικαιούχος” νοείται το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη ή/και το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως “πραγματικός δικαιούχος” νοείται τουλάχιστον:

(1) όσον αφορά τις εταιρείες:

- (i) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν την εταιρεία, κατέχοντας, αμέσως ή εμμέσως, ή ελέγχοντας επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου της εν λόγω εταιρείας, μεταξύ άλλων, μέσω μετοχών στον κοιμιστή ποσοστό ύψους 10% συν μία μετοχή θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,
- (ii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ' άλλο τρόπο έλεγχο στη διαχείριση και διοίκηση της εταιρείας.

(2) στην περίπτωση νομικών οντοτήτων, όπως τα ιδρύματα και νομικών μηχανισμών, όπως εμπιστεύματα, που διοικούν ή διανέμουν κεφάλαια:

- (i) όταν οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν προσδιορισθεί ήδη, το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται το 10% ή περισσότερο των περιουσιακών

στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας,

- (ii) όταν τα άτομα που αποτελούν δικαιούχους του νομικού μηχανισμού ή της νομικής οντότητας δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή δρα ο νομικός μηχανισμός ή η νομική οντότητα, το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στο 10% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας.

4.4 Χρόνος εξακρίβωσης της ταυτότητας πελατών

- Ο Νόμος Άρθρα 62(1), 62(2) και 62(4)*
50. Το άρθρο 62(1) του Νόμου απαιτεί όπως η εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής όπως αυτή καθορίζεται στο Νόμο.
51. Παρά ταύτα το άρθρο 62(2) επιτρέπει, κατά παρέκκλιση από το πιο πάνω, την ολοκλήρωση της εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των εργασιών και εφόσον ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες περατώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή και προτού διεξαχθούν οποιεσδήποτε συναλλαγές.
52. Όμως, το άρθρο 62(4) ξεκάθαρα απαιτεί όπως στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες δεν μπορεί να συμμορφωθεί προς τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και επίδειξη δέουσας επιμέλειας που προνοούνται στο άρθρο 61(1)(α) έως (γ) τότε δεν δύναται να εκτελέσει συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού, να συνάψει την επιχειρηματική σχέση ή να εκτελέσει τη μεμονωμένη συναλλαγή ή θα πρέπει να τερματίσει την επιχειρηματική σχέση, και ταυτόχρονα θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον ενδείκνυται, υπό τις περιστάσεις να υποβάλει έκθεση αναφοράς υπόπτων συναλλαγών/ δραστηριοτήτων στη ΜΟΚΑΣ.

4.5 Επίδειξη δέουσας επιμέλειας και επικαιροποίηση στοιχείων ταυτότητας υφιστάμενων πελατών

- Ο Νόμος Άρθρα 60(δ) και 62(6)*
53. Το άρθρο 60(δ) του Νόμου απαιτεί από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες όπως εφαρμόζουν τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την καταλληλότητα των εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την εξακρίβωση της ταυτότητας υφιστάμενου πελάτη. Περαιτέρω, το άρθρο 62(6) του Νόμου απαιτεί εφαρμογή των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και

των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και στους υφιστάμενους πελάτες, την κατάλληλη χρονική στιγμή, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου εμπλοκής τους σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

54. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να βεβαιώνονται ότι τα στοιχεία ταυτότητας που κατέχουν για τους πελάτες τους καθώς και οι πληροφορίες που συνθέτουν το οικονομικό τους προφίλ, παραμένουν πλήρως ενημερωμένα καθόλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης. Σχετικά, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξετάζουν και ελέγχουν πάνω σε τακτική βάση την εγκυρότητα και επάρκεια των στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν στην κατοχή τους, ειδικότερα αυτά που αφορούν πελάτες υψηλού κινδύνου. Η πολιτική και οι διαδικασίες παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος θα πρέπει να καθορίζουν το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα γίνεται η τακτική εξέταση, ο έλεγχος και η επικαιροποίηση των στοιχείων ταυτότητας πελατών ανάλογα με την κατηγορία κινδύνου στην οποία έχει ενταχθεί ο πελάτης. Τα αποτελέσματα των πιο πάνω θα πρέπει να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο φάκελο που τηρείται για κάθε πελάτη.

55. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό κινδύνου, εάν γίνει αντιληπτό σε οποιαδήποτε στιγμή της επιχειρηματικής σχέσης ότι απουσιάζουν αξιόπιστα ή επαρκή στοιχεία και πληροφορίες από την ταυτότητα και το οικονομικό προφίλ υφιστάμενου πελάτη, τότε το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες εφαρμόζοντας τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας που προνοούνται στην παρούσα Οδηγία για να συλλέξει τα ελλείποντα στοιχεία και πληροφορίες το ταχύτερο δυνατό ούτως ώστε να δημιουργήσει το ολοκληρωμένο οικονομικό προφίλ του πελάτη.

56. Επιπρόσθετα από την απαίτηση για επικαιροποίηση στοιχείων ταυτότητας σε τακτική βάση ή όταν γίνει αντιληπτό ότι δεν κατέχουν αξιόπιστα ή επαρκή στοιχεία και πληροφορίες, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ελέγχουν την επάρκεια των στοιχείων και πληροφοριών ταυτότητας και οικονομικού προφίλ των πελατών τους όταν και όποτε συμβαίνει ένα από τα πιο κάτω γεγονότα ή περιστατικά:

1) Διεξαγωγή σημαντικής συναλλαγής που φαίνεται να είναι ασυνήθης ή/και σημαντική σε σχέση με το συνηθισμένο τύπο συναλλαγών και του οικονομικού προφίλ του πελάτη.

2) Σημαντική αλλαγή στην κατάσταση και νομική υπόσταση του πελάτη όπως:

- (i) αλλαγή διευθυντών/ γραμματέα
- (ii) αλλαγή εγγεγραμμένων μετόχων ή/και πραγματικών δικαιούχων
- (iii) αλλαγή εγγεγραμμένου γραφείου
- (iv) αλλαγή εμπιστευματοπάροχων
- (v) αλλαγή εταιρικής ονομασίας ή/και εμπορικής επωνυμίας και
- (vi) αλλαγή των κύριων εμπορικών συνεταίρων ή/και ανάληψη νέων σημαντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή/και επέκταση δραστηριοτήτων σε άλλες χώρες.

3) Σημαντική αλλαγή στον τρόπο και κανόνες λειτουργίας του λογαριασμού όπως:

- αλλαγή των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένοι να χειρίζονται τους λογαριασμούς,
- αίτηση για άνοιγμα νέων λογαριασμών ή την παροχή νέων τραπεζικών υπηρεσιών ή/και προϊόντων,
- ενεργοποίηση ενός αδρανούς λογαριασμού.

4) Αλλαγή κατηγοριοποίησης πελάτη (π.χ. από πελάτη χαμηλού κινδύνου σε κανονικού ή σε υψηλού κινδύνου).

5) Εντοπισμός αρνητικών πληροφοριών για τον πελάτη στον τύπο ή διαδίκτυο ή πληροφορίες που έχουν υποβληθεί από αρμόδια εποπτική αρχή ή τη ΜΟΚΑΣ ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή λόγω έρευνας οι οποίες δεικνύουν επικαιροποίηση του πελάτη ή/και πιθανή αλλαγή κατηγοριοποίησης κινδύνου.

57. Εάν ο πελάτης παραλείψει ή αρνηθεί να προσκομίσει τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες ταυτότητας για την επικαιροποίηση των στοιχείων ταυτότητας και του οικονομικού του προφίλ μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και, ως εκ τούτου, το πιστωτικό ίδρυμα αδυνατεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις για προσδιορισμό ταυτότητας πελατών που περιέχονται στο Νόμο και στην παρούσα Οδηγία, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διακόψει την επιχειρηματική σχέση και να κλείσει τους λογαριασμούς του πελάτη ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον επιβάλλεται υπό τις περιστάσεις η υποβολή έκθεσης αναφοράς υπόπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων στη ΜΟΚΑΣ.

4.6 Απλουστευμένη διαδικασία προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας

- Ο Νόμος* 58. Το άρθρο 63(1) του Νόμου αναφέρει ότι πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή
Άρθρο 63(1) άλλες δραστηριότητες δύνανται να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις πελατών, νοουμένου ότι ο κίνδυνος για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι χαμηλός και δεν υπάρχει υποψία για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας:
- 1) Πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικός οργανισμός που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - 2) Πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικός οργανισμός που διεξάγει μια ή περισσότερες από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου και που βρίσκεται σε χώρα εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου η οποία-
 - (i) σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και
 - (ii) τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωση του προς τις εν λόγω απαιτήσεις.
 - 3) Εισηγμένης εταιρείας οι τίτλοι της οποίας είναι δεκτοί για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε τρίτη χώρα που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την Κοινοτική νομοθεσία.
 - 4) Τις δημόσιες αρχές των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.
59. Νοείται ότι στις περιπτώσεις πελατών που αναφέρονται πιο πάνω, τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να μην εξακριβώνουν την ταυτότητα του πελάτη ή, ενδεχομένως, του πραγματικού δικαιούχου, ούτε να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό και τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης ή, ακόμη, να πραγματοποιούν την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση μιας μεμονωμένης συναλλαγής. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες είναι υποχρεωμένα να ασκούν συνεχή εποπτεία των επιχειρηματικών σχέσεων που αναφέρονται στις παραγράφους (1) μέχρι (4) πιο πάνω σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (δ) του

εδαφίου (1) του άρθρου 61 και να αναφέρουν στη ΜΟΚΑΣ περιπτώσεις διενέργειας ή και απόπειρα διενέργειας ύποπτων συναλλαγών.

60. Για τους σκοπούς της υποπαραγράφου 58(4) πιο πάνω, οι δημόσιες αρχές των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου πρέπει να πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- (i). τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτούργημα σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο·
- (ii). η ταυτότητά τους είναι δημοσίως διαθέσιμη, διαφανής και βέβαιη
- (iii). οι δραστηριότητες του πελάτη, καθώς και οι λογιστικές τους πρακτικές, είναι διαφανείς
- (iv). είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή στις αρχές κράτους μέλους, ή υφίστανται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

61. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, ο Νόμος απαιτεί όπως τα πιστωτικά ιδρύματα συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνουν εάν ο πελάτης, εμπίπτει στις πιο πάνω εξαιρέσεις.

62. Επαρκείς πληροφορίες συμπεριλαμβάνουν ως ελάχιστον:

- Επιβεβαίωση από την αρμόδια εποπτική/ρυθμιστική αρχή της χώρας σύστασης ή/και λειτουργίας του ή/και
- Αντίγραφο της άδεια ή έγκρισης που έχει χορηγηθεί στον πελάτη από την αρμόδια εποπτική/ρυθμιστική αρχή της χώρας σύστασης ή/και λειτουργίας του.

63. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξακριβώνουν ότι τα πρόσωπα που χειρίζονται τους λογαριασμούς των πιο πάνω προσώπων είναι κατάλληλα εξουσιοδοτημένα από τους πελάτες και δεν εξαιρούνται από τις διατάξεις της παρούσας Οδηγίας, για σκοπούς διαπίστωσης και εξακρίβωσης της ταυτότητας τους.

64. Επιπρόσθετα, το άρθρο 63(2) του Νόμου αναφέρει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας νοουμένου ότι ο κίνδυνος για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός και δεν υπάρχει υποψία για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ανάμεσα σε άλλα, σε σχέση με τα ακόλουθα:

Ο Νόμος
Άρθρο 63(2)

- (1) συνταξιοδοτικά ή ανάλογα σχέδια που προσφέρουν συντάξιμες παροχές στους εργαζόμενους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αυτόματης αποκοπής από το μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών·
- (2) ηλεκτρονικό χρήμα εντός της έννοιας του άρθρου 2 του Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμου του 2012 εφόσον-
- (i) η νομισματική αξία που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρονικό υπόθεμα, αν αυτό δεν μπορεί να επαναφορτισθεί, δεν υπερβαίνει τα 250 ευρώ, ενώ για ηλεκτρονικό υπόθεμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πράξεις πληρωμής μόνο εντός της Δημοκρατίας, εφαρμόζεται, το όριο των 500 ευρώ· ή
 - (ii) για ηλεκτρονικό υπόθεμα που μπορεί να επαναφορτιστεί, το μέγιστο συνολικό ποσό συναλλαγών για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα 2.500 ευρώ και δεν εξαργυρώνεται ποσό 1.000 ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος κατ' απαίτηση του κατόχου ηλεκτρονικού χρήματος σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 27 του περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμου του 2012.
- (3) Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δύναται να επιτρέπει στα πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία της να θεωρούν συγκεκριμένα προϊόντα ή συνδεδεμένες με τα προϊόντα αυτά συναλλαγές ως χαμηλού κίνδυνου νοουμένου ότι πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:
- (i) το προϊόν διαθέτει έγγραφη συμβατική βάση
 - (ii) οι συνδεδεμένες συναλλαγές διενεργούνται μέσω λογαριασμού που ο πελάτης κατέχει σε πιστωτικό ίδρυμα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ε.Ε. ή σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα η οποία σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - (iii) το προϊόν ή η συνδεδεμένη συναλλαγή δεν είναι ανώνυμα και η φύση τους είναι τέτοια που επιτρέπει την έγκαιρη εφαρμογή του άρθρου 60(γ) του Νόμου.
 - (iv) υφίσταται προκαθορισμένο όριο ανώτατου ποσού για το προϊόν ως ακολούθως:
 - (αα) στην περίπτωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή αποταμειωτικών προϊόντων παρόμοιας φύσης, τα ετήσια ασφάλιστρα δεν υπερβαίνουν τα 1000 ευρώ ή η εφάπαξ καταβολή δεν υπερβαίνει τα 2500 ευρώ.
 - (ββ) Στην περίπτωση προϊόντων τα οποία αφορούν τη χρηματοδότηση υλικών περιουσιακών στοιχείων των οποίων ο νομικός τίτλος και ο τίτλος

πραγματικού δικαιούχου δεν μεταβιβάζονται στον πελάτη έως τη λήξη της συμβατικής σχέσης, (ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνονται να συνδέονται μεταξύ τους), οι ετήσιες πληρωμές δεν υπερβαίνουν τα 15 000 ευρώ.

(γγ) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ως ανώτατο όριο ορίζεται το ποσό των 15 000 ευρώ

(v) τα οφέλη από το προϊόν ή τη συνδεδεμένη συναλλαγή δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν υπέρ τρίτων μερών, εκτός από την περίπτωση θανάτου, αναπηρίας, υπέρβασης προκαθορισμένου ορίου προχωρημένης ηλικίας, ή παρεμφερών γεγονότων

(vi) στην περίπτωση προϊόντων ή συνδεδεμένων συναλλαγών που επιτρέπουν την επένδυση κεφαλαίων σε χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλίσεων ή άλλου είδους ενδεχόμενων απαιτήσεων:

(αα) τα οφέλη του προϊόντος ή της συνδεδεμένης συναλλαγής είναι πραγματοποιήσιμα μόνο μακροπρόθεσμα,

(ββ) το προϊόν ή η συνδεδεμένη συναλλαγή δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εξασφάλιση

(γγ) κατά τη συμβατική σχέση δεν πραγματοποιούνται προεξοφλήσεις, δεν χρησιμοποιούνται ρήτρες εξαγοράς και δεν υπάρχει πρόωρη λήξη.

4.7 Απαγόρευση ανώνυμων, αριθμημένων λογαριασμών και λογαριασμών σε μη αληθή ονόματα

Ο Νόμος 65. Το άρθρο 66(2) του Νόμου απαγορεύει σε πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή
Άρθρο 66(2) άλλες δραστηριότητες να ανοίγουν ή να τηρούν ανώνυμους ή αριθμημένους λογαριασμούς ή λογαριασμούς σε ονόματα άλλα από αυτά που αναφέρονται σε επίσημα έγγραφα ταυτότητας.

4.8 Συναλλαγές και προϊόντα που ευνοούν την ανωνυμία

Ο Νόμος 66. Το άρθρο 66(3) απαιτεί από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες
Άρθρο 66(3) δραστηριότητες όπως δίδουν ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε απειλή ή κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που μπορεί να προκύψει από προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοήσουν την ανωνυμία, να λαμβάνουν μέτρα, εάν χρειαστεί, για τη πρόληψη της χρησιμοποίησής τους για τέτοιες ενέργειες και να εφαρμόζουν κατά το δυνατόν εύλογα μέτρα και διαδικασίες για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν από τεχνολογικές εξελίξεις και νέα

χρηματοοικονομικά προϊόντα.

67. Σε περίπτωση συναλλαγών πελατών μέσω του διαδικτύου, τηλεφώνου, τηλεομοιότυπου, αυτόματων ταμειακών μηχανών ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων όπου ο πελάτης δεν είναι παρόν για να εξακριβωθεί η αυθεντικότητα της υπογραφής του και ότι είναι το πρόσωπο που πράγματι κατέχει το λογαριασμό ή/και έχει εξουσιοδοτηθεί να χειρίζεται το λογαριασμό, τότε το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να εφαρμόζει αξιόπιστες μεθόδους, διαδικασίες και πρακτικές ελέγχου της πρόσβασης στο ηλεκτρονικό μέσο ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι συναλλάσσεται με τον πραγματικό ιδιοκτήτη ή τον εξουσιοδοτημένο υπογράφο του λογαριασμού. Αποτυχία εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων να ελέγξουν και να πιστοποιήσουν ότι συναλλάσσονται με τον πραγματικό ιδιοκτήτη ή τον εξουσιοδοτημένο υπογράφο μπορεί να οδηγήσει στη διενέργεια συναλλαγών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα με αποτέλεσμα την πρόκληση οικονομικής ζημιάς ή απώλειας στην υπόληψη των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω είτε απάτης ή την απόκτηση εμπιστευτικών πληροφοριών από τρίτα πρόσωπα ή μη ηθελημένης εμπλοκής τους σε παράνομες δραστηριότητες. Σχετικά, καλούνται τα πιστωτικά ιδρύματα όπως για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων που προέρχονται από συναλλαγές πελατών που διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, εφαρμόσουν τις αρχές που περιέχονται σε έγγραφα που εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καθώς και στο έγγραφο που εκδόθηκε από την Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας τον Ιούλιο του 2003 με τον τίτλο “Risk Management Principles for Electronic Banking”. Το εν λόγω έγγραφο μπορεί να εξασφαλιστεί από την ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.bis.org>

4.9 Απαγόρευση σχέσεων ανταποκριτή με “εικονικές τράπεζες” (“shell banks”)

*Ο Νόμος
Άρθρο
66(1)(α) και
(β)* 68. Το άρθρο 66(1)(α) του Νόμου απαγορεύει σε πιστωτικά ιδρύματα να συνάπτουν ή συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα. Περαιτέρω απαιτείται από τα πιστωτικά ιδρύματα (άρθρο 66(1)(β)) όπως λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν ότι δεν συνάπτουν ή δεν συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονική τράπεζα.

*Ο Νόμος
Άρθρο 2* 69. Ο Νόμος (άρθρο 2) ερμηνεύει την “εικονική τράπεζα” ως πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα ασχολούμενο με ανάλογες δραστηριότητες, που έχει συσταθεί σε χώρα στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, συμπεριλαμβανομένης πραγματικής διεύθυνσης και διοίκησης, και το οποίο δεν συνδέεται με ρυθμιζόμενο χρηματοπιστωτικό όμιλο.

4.10 Παράλειψη ή άρνηση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας

- Ο Νόμος* 70. Το άρθρο 62(4) του Νόμου απαιτεί όπως στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πρόσωπο που
Άρθρο 62(4) διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που προνοούνται στα άρθρα 61(1)(α) έως (γ) του Νόμου τότε δεν δύναται να εκτελέσει συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού, να συνάψει την επιχειρηματική σχέση ή να εκτελέσει τη μεμονωμένη συναλλαγή, ή θα πρέπει να τερματίσει την επιχειρηματική σχέση και ταυτόχρονα θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον ενδείκνυται, υπό τις περιστάσεις, να υποβάλει έκθεση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών/ δραστηριοτήτων στη ΜΟΚΑΣ.
71. Παράλειψη ή άρνηση από πελάτη που αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού ή σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση μεμονωμένης συναλλαγής να προσκομίσει τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας χωρίς επαρκή δικαιολογία, πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης, άνοιγμα λογαριασμού ή εκτέλεση μεμονωμένης συναλλαγής αποτελούν στοιχεία τα οποία δύναται να οδηγήσουν στη δημιουργία υποψίας ότι ο πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα πρέπει να προχωρούν στο άνοιγμα του λογαριασμού, στη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή στην εκτέλεση της μεμονωμένης συναλλαγής ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να εξετάζουν κατά πόσον επιβάλλεται υπό τις περιστάσεις η υποβολή έκθεσης στη ΜΟΚΑΣ στη βάση των πληροφοριών που έχουν στην κατοχή τους.

4.11 Δημιουργία οικονομικού προφίλ

- Ο Νόμος* 72. Το άρθρο 61(1) του Νόμου απαιτεί, μεταξύ άλλων, όπως οι διαδικασίες προσδιορισμού
Άρθρο 61(1) ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
- (i) την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή·
 - (ii) την εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου και τη λήψη εύλογων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για τον έλεγχο της ταυτότητας του βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή ώστε να διασφαλίζεται ότι το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο· όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, τα εμπιστεύματα και ανάλογες νομικές διευθετήσεις, τη λήψη

ευλόγων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για να γίνει κατανοητή η διάρθρωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και του ελέγχου του πελάτη και

(iii) τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και το σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης.

73. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ικανοποιούνται ότι συναλλάσσονται με ένα πραγματικό πρόσωπο (νομικό ή φυσικό) και, για αυτό το σκοπό, θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκή στοιχεία ταυτότητας που να αποδεικνύουν ότι είναι το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι. Η ταυτότητα όλων των πελατών θα πρέπει να εξακριβώνεται στη βάση αξιόπιστων στοιχείων, εγγράφων και πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από ανεξάρτητες αξιόπιστες πηγές, δηλαδή, εκείνα τα στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες που είναι δύσκολο να παραποιηθούν ή να εξασφαλιστούν με παράνομο τρόπο. Πιστοποιημένα αντίγραφα (true copies) των αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας πρέπει πάντοτε να κρατούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα και αρχειοθετούνται στους φακέλους των πελατών. Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι κανένα συγκεκριμένο στοιχείο εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη δεν μπορεί να εγγυηθεί την ορθότητα της ταυτότητας ενός προσώπου και, συνεπώς, επιβάλλεται η εφαρμογή μιας συνεχούς διαδικασίας για την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών.

74. Επισημαίνεται ότι η διεύθυνση κατοικίας θεωρείται βασικό στοιχείο της ταυτότητας ενός προσώπου και, ως εκ τούτου, πρέπει να ακολουθείται ξεχωριστή διαδικασία για την εξακρίβωση της διεύθυνσης του πελάτη. Όπου η διεύθυνση εξακριβώνεται με επί τόπου επίσκεψη λειτουργού του πιστωτικού ιδρύματος, τότε θα πρέπει να ετοιμάζεται σχετικό σημείωμα καταγραφής του γεγονότος το οποίο θα αρχειοθετείται στο φάκελο του πελάτη.

75. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει, επίσης, να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πραγματικών ιδιοκτητών/δικαιούχων των λογαριασμών και μεμονωμένων συναλλαγών και, για νομικά πρόσωπα, θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που εκδίδονται από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές για να κατανοήσουν τη δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη. Ανεξάρτητα από τον τύπο του πελάτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ατομική επιχείρηση ή συνεταιρισμός), τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ζητούν και να παίρνουν επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες και τον αναμενόμενο τύπο και ύψος των συναλλαγών. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες θα πρέπει να συλλέγονται πριν τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης και την εκτέλεση οποιωνδήποτε συναλλαγών με σκοπό τη δημιουργία του οικονομικού προφίλ του πελάτη και, ως ελάχιστο, θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(i) το σκοπό και το λόγο που αιτείται το άνοιγμα του λογαριασμού ή την προσφορά

τραπεζικών υπηρεσιών,

- (ii) την προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού,
- (iii) τη φύση των συναλλαγών,
- (iv) την αναμενόμενη πηγή (π.χ. χώρες και ονόματα κύριων συνεργατών) των χρημάτων που θα πιστώνονται στο λογαριασμό και τον αναμενόμενο προορισμό (π.χ. χώρες και ονόματα κυρίων συνεργατών) των εξερχομένων εμβασμάτων/πληρωμών, και
- (v) τις πηγές και το μέγεθος των περιουσιακών στοιχείων και ετήσιων εισοδημάτων,
- (vi) τη σαφή και λεπτομερή περιγραφή των κυριότερων επιχειρηματικών/ επαγγελματικών δραστηριοτήτων/ εργασιών.

76. Οι πιο πάνω πληροφορίες καθώς και όλα τα στοιχεία και πληροφορίες που συνθέτουν το οικονομικό προφίλ του πελάτη όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις νομικών προσώπων, το όνομα της εταιρείας, χώρα σύστασης της, διεύθυνση γραφείων διαχείρισης, ονόματα και στοιχεία ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, διευθυντών, εξουσιοδοτημένων υπογραφόντων, οικονομικά στοιχεία, δομή ιδιοκτησίας, πληροφορίες για τον όμιλο που μπορεί να ανήκει η εταιρεία (χώρα σύστασης μητρικής, θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιρειών, κύριες δραστηριότητες, οικονομικά μεγέθη), θα πρέπει να καταγράφονται σε ξεχωριστό έντυπο το οποίο θα σχεδιαστεί για αυτό το σκοπό και θα αρχειοθετείται στο φάκελο του πελάτη μαζί με όλα τα άλλα έγγραφα και στοιχεία ανοίγματος του λογαριασμού καθώς επίσης εσωτερικά σημειώματα από πρακτικά συναντήσεων με πελάτες. Νοείται ότι παρόμοιο έντυπο θα ετοιμαστεί και χρησιμοποιείται και για την καταγραφή ανάλογων πληροφοριών που συνθέτουν το οικονομικό προφίλ φυσικού προσώπου-πελάτη το οποίο επίσης θα πρέπει να αρχειοθετείται στο ξεχωριστό φάκελο που τηρείται για κάθε πελάτη – φυσικό πρόσωπο. Το σχετικό έντυπο θα πρέπει να ενημερώνεται μέσα σε τακτά χρονικά διαστήματα ή οποτεδήποτε προκύψουν νέες πληροφορίες για τυχόν αλλαγές ή προσθήκες στα στοιχεία που συνθέτουν το οικονομικό προφίλ του πελάτη.

77. Οι συναλλαγές που εκτελούνται για πελάτη θα πρέπει να συγκρίνονται και αξιολογούνται έναντι της προβλεπόμενης κίνησης του λογαριασμού, του συνηθισμένου κύκλου εργασιών/δραστηριοτήτων του εν λόγω πελάτη και των στοιχείων/πληροφοριών που τηρούνται για το οικονομικό του προφίλ. Σημαντικές αποκλίσεις πρέπει να διερευνώνται και τα πορίσματα να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα το οποίο καταχωρείται στο σχετικό φάκελο του πελάτη. Οποιοσδήποτε συναλλαγές δεν μπορούν να εξηγηθούν από τις υπάρχουσες πληροφορίες για τον πελάτη, θα πρέπει να τυγχάνουν περαιτέρω ενδελεχούς εξέτασης για να αποφασισθεί κατά πόσον εγείρονται υποψίες για ξέπλυμα παράνομου

χρήματος για σκοπούς εσωτερικής αναφοράς στο Λειτουργό Συμμόρφωσης και από τον τελευταίο στη ΜΟΚΑΣ.

4.12 Δυνατότητα αποδοχής στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από τρίτο πρόσωπο

Ο Νόμος
Άρθρο 67

78. Το άρθρο 67 του Νόμου επιτρέπει σε πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 61(1)(α),(β),(γ) του Νόμου.

79. Ο Νόμος (άρθρο 67) σαφώς προνοεί ότι η τελική ευθύνη για την εκτέλεση των πιο πάνω μέτρων και διαδικασιών βαρύνει τα πιστωτικά ιδρύματα ή άλλο πρόσωπο που διεξάγει τις χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες και το οποίο βασίζεται στο τρίτο πρόσωπο και ως εκ τούτου, δεν μπορεί να μεταβιβαστεί η ευθύνη για την εφαρμογή των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας στο τρίτο πρόσωπο.

Ο Νόμος
Άρθρο 67(2)

80. Ο Νόμος καθορίζει ως τρίτο πρόσωπο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικό οργανισμό ή ελεγκτές ή λογιστές ή φορολογικούς συμβούλους ή ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς ή πρόσωπο που προσφέρει προς τρίτα μέρη τις υπηρεσίες εμπιστευμάτων και τις εταιρικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στις παραγράφους (ε) και (στ) της ερμηνείας του όρου "άλλες δραστηριότητες" (άρθρο 2 του Νόμου) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δραστηριοποιούνται στην Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και οι οποίοι:

(i) υπόκεινται σε υποχρεωτική επαγγελματική εγγραφή βάσει νόμου· και

(ii) υπόκεινται σε εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωση τους με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης .

81. Περαιτέρω, ο Νόμος προνοεί όπως τρίτα πρόσωπα δύνανται να είναι και οποιαδήποτε πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου ή ελεγκτές ή ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί ή πρόσωπα που προσφέρουν προς τρίτα μέρη υπηρεσίες εμπιστευμάτων και τις εταιρικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στην παράγραφο (ε) της ερμηνείας του όρου "άλλες δραστηριότητες" (άρθρο 2 του Νόμου) που λειτουργούν σε χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχουν καθοριστεί ότι επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Νοείται ότι τα εν λόγω τρίτα πρόσωπα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 80 πιο πάνω.

Ο Νόμος
Άρθρο
67(2)(γ)

82. Σημειώνεται ότι οι όροι “χρηματοοικονομικοί οργανισμοί” και “πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες” δεν περιλαμβάνουν τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος.

Ο Νόμος
Άρθρο 67(3)

83. Ο Νόμος προνοεί ότι τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να απαιτούν από το τρίτο πρόσωπο όπως:

- (i) θέτει άμεσα στη διάθεση τους τα στοιχεία, πληροφορίες και έγγραφα ταυτότητας που έλαβε κατά την εφαρμογή των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου και
- (ii) άμεσα διαβιβάζει προς αυτές αντίγραφα των εγγράφων αυτών και των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών για την ταυτότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου τα οποία το τρίτο πρόσωπο συνέλλεξε όταν εφαρμόζε τις πιο πάνω διαδικασίες και μέτρα.

Ο Νόμος
Άρθρο 67(4)

84. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 83(ii) πιο πάνω, τα αντίγραφα των εγγράφων ταυτότητας, στοιχείων και πληροφοριών για την ταυτότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου διαβιβάζονται άμεσα, κατόπιν αιτήσεως των προσώπων που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό κινδύνου που απορρέει από το είδος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής, από τα πιο κάτω τρίτα πρόσωπα:

- (α) Πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δραστηριοποιούνται στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
- (β) οποιαδήποτε τρίτα πρόσωπα διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου και λειτουργούν σε χώρα εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου η οποία σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

85. Περαιτέρω το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να λαμβάνει στοιχεία και πληροφορίες για να

εξακριβώνει ότι το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε επαγγελματική εγγραφή βάση Νόμου στη χώρα σύστασης ή/και λειτουργίας του καθώς και σε εποπτεία για σκοπούς συμμόρφωσης με τα μέτρα πρόληψης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τονίζεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα μόνο κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης για σκοπούς διαπίστωσης και εξακρίβωσης της ταυτότητας των πελατών τους. Ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες για σκοπούς επικαιροποίησης του οικονομικού προφίλ του πελάτη κατά τη διάρκεια λειτουργίας του λογαριασμού ή για σκοπούς εξέτασης ασυνήθιστων συναλλαγών που εκτελούνται μέσω του λογαριασμού, θα πρέπει να λαμβάνονται από τα φυσικά πρόσωπα (διευθυντές, πραγματικούς δικαιούχους) που ελέγχουν και διευθύνουν τις εργασίες του πελάτη και έχουν την ευθύνη της λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση χρημάτων και περιουσιακών στοιχείων.

86. Όλα τα αντίγραφα εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών ταυτότητας που παίρνει το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να είναι δεόντως πιστοποιημένα. Οι παράγραφοι 186-187 της παρούσας Οδηγίας όσον αφορά την πιστοποίηση εγγράφων είναι σχετική. Στις περιπτώσεις που το τρίτο πρόσωπο στο οποίο βασίζεται το πιστωτικό ίδρυμα για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης είναι ελεγκτής/λογιστής/φορολογικός σύμβουλος ή ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός/δικηγόρος ή πάροχος υπηρεσιών εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών από χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτες χώρες οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες έχουν καθοριστεί ότι επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται, προτού αποδεχτεί τα στοιχεία ταυτότητας πελάτη που έχουν εξακριβωθεί από το τρίτο πρόσωπο, να εφαρμόσει τα ακόλουθα επιπρόσθετα μέτρα/διαδικασίες:

- (i) Να λάβει αντίγραφο της πολιτικής και των διαδικασιών που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο.
- (ii) Να διαπιστώσει και αξιολογήσει τα συστήματα, την πολιτική και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο για την παρεμπόδιση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η σχετική αξιολόγηση γίνεται από το Λειτουργό Συμμόρφωσης.
- (iii) Να λάβει στοιχεία/πληροφορίες για το πρόσωπο το οποίο έχει διοριστεί ως Λειτουργός

Συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 69(1) του Νόμου.

- (iv) Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω αξιολόγησης, το πιστωτικό ίδρυμα ικανοποιείται ότι το τρίτο πρόσωπο εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τήρησης αρχείου σύμφωνα με το Νόμο και την παρούσα Οδηγία.
- (v) Για κάθε τρίτο πρόσωπο που αναφέρεται πιο πάνω, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης τηρεί ξεχωριστό φάκελο στον οποίο καταχωρείται η σχετική έκθεση αξιολόγησης και άλλες συναφείς πληροφορίες (π.χ στοιχεία ταυτότητας, πρακτικά συναντήσεων, στοιχεία που πιστοποιούν ότι το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε επαγγελματική εγγραφή βάσει Νόμου κτλ).
- (vi) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί σε ετήσια βάση τις επιχειρηματικές σχέσεις με τα εν λόγω τρίτα πρόσωπα.
- (vii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης τηρεί αρχείο με τα στοιχεία/πληροφορίες (πχ όνομα, διεύθυνση εργασιών, επαγγελματικός τομέας δραστηριοτήτων, εποπτική αρχή, ημερομηνία έναρξης συνεργασίας, τελευταία ημερομηνία αξιολόγησης, επόμενη αξιολόγηση, βαθμός αξιολόγησης), των τρίτων προσώπων με τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα έχει συνάψει συνεργασία.
- (viii) Η έναρξη συνεργασίας με το τρίτο πρόσωπο και η αποδοχή στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από το τρίτο πρόσωπο τυγχάνει έγκρισης από το Λειτουργό Συμμόρφωσης.

4.13 Ειδικές περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών

4.13.1 Φυσικά πρόσωπα

87. Τα πιστωτικά ιδρύματα διαπιστώνουν την ταυτότητα φυσικών προσώπων που διαμένουν στην Κύπρο ή στο εξωτερικό παίρνοντας τις ακόλουθες πληροφορίες:

- (i). πραγματικό όνομα ή/και ονόματα που χρησιμοποιούνται, βάσει του επίσημου εθνικού δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου σε ισχύ,
- (ii). πλήρης μόνιμη διεύθυνση κατοικίας, περιλαμβανομένου και του ταχυδρομικού κώδικα,
- (iii). αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοίτυπου,
- (iv). διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,
- (v). ημερομηνία και τόπος γεννήσεως,
- (vi). λεπτομέρειες για επαγγελματικές και άλλες ασχολίες, περιλαμβανομένου του ονόματος

του εργοδότη/επιχείρησης και

- (vii). δείγμα υπογραφής.
88. Σημειώνεται ότι βάσει των περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμων του 1997 έως (Αρ. 3) του 2013 ο προσδιορισμός της ταυτότητας πελάτη πρέπει πάντοτε να γίνεται βάσει του επίσημου δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου που υποβάλλει ο πραγματικός δικαιούχος του λογαριασμού.
89. Συναφώς, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να κρατούν πιστοποιημένα αντίγραφα (certified true copies) των σελίδων που περιέχουν τις σχετικές πληροφορίες, από τα πιο πάνω έγγραφα. Περαιτέρω, εκεί που εγείρεται οποιαδήποτε αμφιβολία για την ταυτότητα ενός προσώπου (διαβατήριο, δελτίο ταυτότητας) να επιδιώκεται η εξακρίβωσή της από το Υπουργείο Εσωτερικών (αρμόδια εκδίδουσα αρχή στη Δημοκρατία) ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της χώρας έκδοσής τους στην Κύπρο ή από αξιόπιστα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στη χώρα προέλευσης του πελάτη. Νοείται ότι τα εν λόγω επίσημα έγγραφα θα πρέπει να φέρουν φωτογραφία του πελάτη.
90. Πέραν από την εξακρίβωση του ονόματος, εξακριβώνεται και η διεύθυνση μόνιμης κατοικίας του πελάτη με ένα από τους πιο κάτω τρόπους :
- (i) επίσκεψη στον τόπο κατοικίας (σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει να ετοιμάζεται και καταχωρείται στο φάκελο του πελάτη σχετικό σημείωμα από το λειτουργό του πιστωτικού ιδρύματος που πραγματοποίησε την επίσκεψη),
 - (ii) η προσκόμιση ενός πρόσφατου (μέχρι 6 μήνες) λογαριασμού Οργανισμού Κοινής Ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρικού ρεύματος, νερού), ή έγγραφο ασφάλειας κατοικίας, ή δημοτικών φόρων ή/και κατάστασης τραπεζικού λογαριασμού (για προστασία έναντι της παρουσίασης πλαστών εγγράφων, πρέπει να ζητείται η προσκόμιση πρωτότυπων εγγράφων).
91. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ζητούν και να λαμβάνουν πληροφορίες για δημόσιες θέσεις που κατέχει ή κατείχε ο πελάτης κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες καθώς και κατά πόσον είναι “άμεσος” στενός συγγενής ή στενός συνεργάτης τέτοιου ατόμου ούτως ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον ο πελάτης είναι “Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο” (βλέπε μέρος 4.14.2.5 της παρούσας Οδηγίας).
92. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η διαδικασία εξακρίβωσης της ταυτότητας ενός πελάτη ενισχύεται εάν το εν λόγω πρόσωπο έχει συστηθεί από κάποιο αξιόπιστο μέλος του προσωπικού του πιστωτικού ιδρύματος ή από άλλο υφιστάμενο αξιόπιστο πελάτη ή τρίτο

πρόσωπο γνωστό σε προσωπικό επίπεδο στη διεύθυνση του πιστωτικού ιδρύματος. Λεπτομέρειες τέτοιων συστάσεων πρέπει να σημειώνονται στον προσωπικό φάκελο του πελάτη.

93. Τα πιστωτικά ιδρύματα αφού ικανοποιηθούν από τα πρωτότυπα έγγραφα ταυτότητας που τους έχουν παρουσιαστεί πρέπει να κρατούν αντίγραφα των σελίδων που περιέχουν τις σχετικές πληροφορίες, τα οποία θα πρέπει να πιστοποιούνται ως πιστά αντίγραφα (certified true copies) των πρωτότυπων εγγράφων (βλέπε παραγράφους 186-187 της παρούσας Οδηγίας).
94. Οι πιο πάνω πληροφορίες είναι επίσης αναγκαίες, πέραν του σκοπού της παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και για σκοπούς εφαρμογής των οικονομικών κυρώσεων που επιβάλλονται εναντίον διαφόρων προσώπων από τα Ηνωμένα Έθνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, θα πρέπει πάντοτε στα αντίγραφα των στοιχείων που λαμβάνονται να φαίνεται ο αριθμός, ημερομηνία και χώρα έκδοσης του διαβατηρίου καθώς και ημερομηνία γέννησης του πελάτη ούτως ώστε το πιστωτικό ίδρυμα να είναι σε θέση να εξακριβώνει με ακρίβεια κατά πόσον ο πελάτης βρίσκεται σε κατάλογο προσώπων που υπόκεινται σε οικονομικές κυρώσεις που έχει εκδοθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ή την Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει σχετικού ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφάλειας των Ηνωμένων Εθνών και Κανονισμού ή Κοινής Θέσης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίστοιχα.
95. Συναφώς, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ενημερώνουν άμεσα την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, όταν κατά την έναρξη ή κατά τη διάρκεια μιας επιχειρηματικής σχέσης εντοπιστεί όνομα πελάτη να περιλαμβάνεται στους καταλόγους προσώπων ή οντοτήτων υποκειμένων σε περιοριστικά μέτρα, που εκδίδονται βάσει σχετικών Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

4.13.2 Κοινοί λογαριασμοί

96. Στις περιπτώσεις κοινών λογαριασμών δύο ή περισσότερων προσώπων, πρέπει να εξακριβώνεται, σύμφωνα με τις διαδικασίες που παρατίθενται πιο πάνω για φυσικά πρόσωπα, η ταυτότητα όλων των προσώπων που κατέχουν ή/και έχουν δικαίωμα να χειρίζονται το λογαριασμό.

4.13.3 Πληρεξούσιοι ή αντιπρόσωποι τρίτων προσώπων

Ο Νόμος 97. Το άρθρο 65(1) του Νόμου προνοεί ότι πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή
Άρθρο 65(1) άλλες δραστηριότητες, λαμβάνουν εύλογα μέτρα για τη συλλογή επαρκών εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών για τον προσδιορισμό και εξακρίβωση της ταυτότητας οποιωνδήποτε τρίτων προσώπων για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης.

98. Ως εκ του πιο πάνω, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα με στόχο τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας των προσώπων εκ μέρους των οποίων και για τους οποίους ενεργεί ο πληρεξούσιος, δηλαδή να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων των λογαριασμών. Για αυτό το σκοπό, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει πάντοτε να παίρνουν αντίγραφο της συμφωνίας εξουσιοδότησης που έχει συναφθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

4.13.4 Λογαριασμοί σωματείων, συνδέσμων, λεσχών, ταμείων προνοίας και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων

99. Στις περιπτώσεις ανοίγματος λογαριασμών στο όνομα σωματείων, συνδέσμων, λεσχών, ταμείων προνοίας και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαπιστώνουν τους σκοπούς λειτουργίας τους και να βεβαιώνονται για τη νομιμότητά τους ζητώντας την προσκόμιση του καταστατικού/κανονισμών λειτουργίας τους και του πιστοποιητικού εγγραφής τους από τις αρμόδιες αρχές (εκεί που απαιτείται από το νόμο τέτοια εγγραφή). Επιπρόσθετα, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλογο με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου/Επιτροπής του οργανισμού και να εξακριβώνουν την ταυτότητα όλων των ατόμων που θα έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού σύμφωνα με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας φυσικών προσώπων.

4.13.5 Λογαριασμοί ατομικών επιχειρήσεων/συνεταιρισμών

100. Στις περιπτώσεις λογαριασμών ατομικών επιχειρήσεων, συνεταιρισμών και άλλων οργανισμών προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα, η ταυτότητα των διευθυντών/συνεταίρων/πραγματικών δικαιούχων και όλων των ατόμων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού πρέπει να εξακριβώνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για φυσικά πρόσωπα. Επιπλέον, για συνεταιρισμούς πρέπει να εξασφαλίζεται το πρωτότυπο ή πιστό αντίγραφο του πιστοποιητικού εγγραφής του συνεταιρισμού. Τα πιστωτικά ιδρύματα, επίσης, θα πρέπει να παίρνουν αποδεικτικά στοιχεία της διεύθυνσης των κύριων γραφείων διαχείρισης της επιχείρησης, να διαπιστώνουν τη φύση και μέγεθος των εργασιών της επιχείρησης και να λαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του Μέρους 4.11 για τη δημιουργία του οικονομικού προφίλ της επιχείρησης.

101. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει επίσημη συμφωνία συνεταιρισμού, αυτή πρέπει να ζητείται από το πιστωτικό ίδρυμα και να προσκομίζεται επίσης γραπτή απόφαση του συνεταιρισμού με την οποία να εξουσιοδοτείται το άνοιγμα λογαριασμού και η διαχείριση του λογαριασμού αυτού από συγκεκριμένα άτομα.

4.13.6 Λογαριασμοί νομικών προσώπων (εταιρείες)

Ο Νόμος 102. Το άρθρο 65(2) του Νόμου προνοεί ότι για πελάτες που είναι εταιρείες ή νομικές οντότητες
Αρθ. 65(2) θα πρέπει να εξακριβώνεται ότι το φυσικό πρόσωπο που παρουσιάζεται να ενεργεί εκ μέρους του πελάτη είναι κατάλληλα εξουσιοδοτημένο για αυτό το σκοπό και να προσδιορίζεται και εξακριβώνεται η ταυτότητα του.

103. Λόγω των ιδιαίτερων δυσκολιών που αντιμετωπίζονται για τη διαπίστωση των πραγματικών μετόχων / ιδιοκτητών λογαριασμών στο όνομα οργανισμών προσώπων με νομική προσωπικότητα (εταιρειών), αυτοί αποτελούν ένα από τα πιο "δημοφιλή" μέσα για το ξέπλυμα παράνομου χρήματος, ειδικότερα όταν προβάλλουν νομιμοφανείς ή νομότυπες εμπορικές εργασίες. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πλήρη διαπίστωση της δομής ελέγχου και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εταιρειών και την εξακρίβωση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων φυσικών προσώπων και των φυσικών προσώπων που ασκούν πραγματικό έλεγχο στην εταιρεία.

104. Η διαπίστωση της ταυτότητας εταιρείας που ζητά το άνοιγμα λογαριασμού προϋποθέτει τη λήψη στοιχείων/πληροφοριών για τα πιο κάτω:

- (i) αριθμό εγγραφής`
- (ii) εγγεγραμμένη ονομασία και την εμπορική επωνυμία που χρησιμοποιεί`
- (iii) διεύθυνση του εγγεγραμμένου γραφείου`
- (iv) πλήρεις διευθύνσεις των κεντρικών / κύριων γραφείων διαχείρισης`
- (v) αριθμούς τηλεφώνου, τηλεομοιοτύπου και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου`
- (vi) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου`
- (vii) άτομα που είναι εξουσιοδοτημένα από την εταιρεία για να χειρίζονται το λογαριασμό της εταιρείας και να ενεργούν εκ μέρους της εταιρείας`
- (viii) πραγματικούς δικαιούχους ιδιωτικών εταιρειών και δημόσιων εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο Αξιών χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού

Χώρας ή τρίτης χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις πληροφόρησης και διαφάνειας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- (ix) εγγεγραμμένους μετόχους που ενεργούν ως πληρεξούσιοι (nominees) πραγματικών δικαιούχων.
- (x) το οικονομικό προφίλ της εταιρείας βάσει των προνοιών του Μέρους 4.11 πιο πάνω.

105. Για εξακρίβωση των πιο πάνω, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να ζητά και να παίρνει, μεταξύ άλλων, πρωτότυπα ή πιστοποιημένα αντίγραφα των ακόλουθων εγγράφων και στοιχείων :

- (i) πιστοποιητικό συστάσεως της εταιρείας
- (ii) πιστοποιητικό εγγεγραμμένου γραφείου
- (iii) πιστοποιητικό με τον κατάλογο των διευθυντών και του γραμματέα
- (iv) στις περιπτώσεις ιδιωτικών εταιρειών, πιστοποιητικό εγγεγραμμένων μετόχων
- (v) το ιδρυτικό έγγραφο και καταστατικό της εταιρείας
- (vi) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας πιστοποιημένη από το Γραμματέα της εταιρείας για το άνοιγμα του λογαριασμού με την οποία να παρέχεται η απαραίτητη εξουσιοδότηση στα άτομα που θα χειρίζονται το λογαριασμό
- (vii) στις περιπτώσεις που οι εγγεγραμμένοι μέτοχοι ενεργούν ως πληρεξούσιοι των πραγματικών δικαιούχων, αντίγραφο της σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ του πληρεξούσιου και του πραγματικού δικαιούχου (trust deed) με το οποίο έχει συμφωνηθεί η διευθέτηση εγγραφής των μετοχών στο όνομα του πληρεξούσιου εκ μέρους του δικαιούχου
- (viii) δομή ιδιοκτησίας του πελάτη πιστοποιημένη από το Διευθυντή της εταιρείας
- (ix) έγγραφα και στοιχεία για να εξακριβωθεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παρούσας Οδηγίας, η ταυτότητα των εξουσιοδοτημένων υπογράφωντων, εγγεγραμμένων μετόχων και πραγματικών δικαιούχων.

106. Για εταιρείες που έχουν συσταθεί εκτός Κύπρου, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ζητούν και να παίρνουν έγγραφα και στοιχεία παρόμοια με τα πιο πάνω.

107. Όπου κρίνεται αναγκαίο για καλύτερη κατανόηση των δραστηριοτήτων εταιρειών καθώς και της προέλευσης και χρήσεως των κεφαλαίων/περιουσιακών τους στοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν αντίγραφα πρόσφατων ελεγμένων

οικονομικών τους καταστάσεων (όπου αυτές είναι διαθέσιμες) ή/και αντίγραφα πρόσφατων διευθυντικών οικονομικών τους καταστάσεων (management accounts).

108. Ως επιπρόσθετο μέτρο επιμέλειας και στη βάση του υπολογιζόμενου κινδύνου από την επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένη εταιρεία, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να διεξάγουν έρευνα και να παίρνουν πληροφορίες από το αρχείο που τηρείται στο γραφείο του Εφόρου Εταιρειών στην Κύπρο (για εγχώριες εταιρείες) ή αντίστοιχης αρχής στη χώρα σύστασης της εταιρείας στο εξωτερικό (για μη-κυπριακές εταιρείες) ή/και να ζητούν πληροφορίες από άλλες πηγές ούτως ώστε να βεβαιώνονται ότι η αιτήτρια εταιρεία δεν έχει, ούτε βρίσκεται στο στάδιο της διάλυσης ή εκκαθάρισης ή διαγραφής από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και βρίσκεται κανονικά εγγεγραμμένη ως λειτουργούσα επιχείρηση στο σχετικό μητρώο της αρμόδιας αρχής στην Κύπρο ή στο εξωτερικό. Πρέπει να τονιστεί ότι εάν σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο υπάρξουν διαφοροποιήσεις στη δομή ή το ιδιοκτησιακό καθεστώς της εταιρείας ή εγερθούν υποψίες από αλλαγές που παρατηρήθηκαν στη φύση, οικονομικό και εμπορικό σκοπό των συναλλαγών που η εταιρεία διεξάγει μέσω του λογαριασμού της, τότε επιβάλλεται όπως διενεργηθεί περαιτέρω έλεγχος για διαπίστωση της φύσης και των τυχόν επιπτώσεων αυτών των αλλαγών στα έγγραφα και πληροφορίες που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα για την εταιρεία και συλλεγούν όλες οι απαραίτητες επιπρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία για τη συμπλήρωση και επικαιροποίηση του οικονομικού προφίλ της εταιρείας.

109. Ο Νόμος (άρθρο 2) ορίζει ότι “πραγματικός δικαιούχος” είναι το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη. Όσον αφορά τις εταιρείες πραγματικός δικαιούχος είναι :

Ο Νόμος
Άρθρο 2

- (i) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν την εταιρεία, κατέχοντας, αμέσως ή εμμέσως, ή ελέγχοντας επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου της εν λόγω εταιρείας, μεταξύ άλλων, μέσω μετοχών στον κομιστή ποσοστό ύψους 10% συν μία μετοχή θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,
- (ii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ’ άλλο τρόπο έλεγχο στη διαχείριση και διοίκηση της εταιρείας.

110. Ως εκ των πιο πάνω, στην περίπτωση που ο πελάτης που αιτείται άνοιγμα λογαριασμού είναι εταιρεία της οποίας ο άμεσα αποκλειστικός ή κύριος μέτοχος είναι άλλη εταιρεία (μητρική/ιθύνουσα) εγγεγραμμένη στην Κύπρο ή στο εξωτερικό, τότε τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν όπως, προτού ανοίξουν το λογαριασμό, διαπιστώνουν τη δομή ιδιοκτησίας και να εξακριβώνουν την ταυτότητα των φυσικών προσώπων που είναι οι

πραγματικοί δικαιούχοι ή/και που ελέγχουν την μητρική/ιθύνουσα εταιρεία.

*Ο Νόμος
Άρθρο 2*

111. Το άρθρο 2 του Νόμου απαιτεί όπως εντοπίζονται τα πρόσωπα στα οποία βρίσκεται ο ουσιαστικός έλεγχος των δραστηριοτήτων και της περιουσίας της εταιρείας. Ο ουσιαστικός έλεγχος συνήθως βρίσκεται στα χέρια των προσώπων που έχουν την εξουσία διαχείρισης των κεφαλαίων, λογαριασμών ή επενδύσεων της εταιρείας χωρίς την ανάγκη άλλης εξουσιοδότησης από τα διοικητικά όργανα της εταιρείας και οι οποίοι είναι σε θέση να παραμερίζουν εσωτερικές διαδικασίες. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξακριβώνουν την ταυτότητα των φυσικών προσώπων που ασκούν ουσιαστικό έλεγχο όπως ορίζεται πιο πάνω, ακόμη και εάν αυτά τα πρόσωπα δεν έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον ή κατέχουν 10% ή λιγότερο του συνήθους μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρείας.

112. Στην περίπτωση που πραγματικός δικαιούχος εταιρείας που αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού είναι νομική οντότητα όπως ιδρύματα ή νομικός μηχανισμός όπως εμπίστευμα (trust) που συστάθηκε στην Κύπρο ή στο εξωτερικό, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να εφαρμόζουν τη διαδικασία που προνοείται στο Μέρος 4.14.2.3 πιο κάτω.

4.13.7 Επενδυτικά ταμεία και επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών και επενδυτικών υπηρεσιών

113. Στις περιπτώσεις που τα πιστωτικά ιδρύματα συνάπτουν και τηρούν επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα που εμπλέκονται στις πιο πάνω δραστηριότητες και που έχουν συσταθεί ή/και λειτουργούν σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται, ανάλογα με τον καθ' υπολογιζόμενο κίνδυνο, οι απαιτήσεις του Μέρους 4.6 της παρούσας Οδηγίας

114. Στην περίπτωση σύναψης και τήρησης επιχειρηματικής σχέσης με πρόσωπα που διεξάγουν τις πιο πάνω δραστηριότητες που έχουν συσταθεί ή/και λειτουργούν σε τρίτη χώρα άλλη από αυτές που αναφέρονται πιο πάνω, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εφαρμόσουν τα ακόλουθα αυξημένα μέτρα και διαδικασίες επιπρόσθετα από τα μέτρα δέουσας επιμέλειας και τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών που καθορίζει ο Νόμος και η παρούσα Οδηγία, για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας φυσικών και νομικών

προσώπων, περιλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων:

- (i) έγκριση του Λειτουργού Συμμόρφωσης πριν την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης,
- (ii) αντίγραφο της άδειας ή έγκρισης που έχει χορηγηθεί στο εν λόγω πρόσωπο από αρμόδια εποπτική/ρυθμιστική αρχή των χωρών σύστασης και λειτουργίας του, η αυθεντικότητα της οποίας θα πρέπει να εξακριβώνεται είτε απευθείας με την ενδιαφερόμενη εποπτική/ρυθμιστική αρχή ή άλλες ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές,
- (iii) επιβεβαίωση ότι υπόκειται σε εποπτεία για σκοπούς παρεμπόδισης ξηπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
- (iv) έλεγχος κατά πόσον η άδεια τους προνοεί την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή και τη διαχείριση χαρτοφυλακίου,
- (v) επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για να γίνει πλήρως κατανοητή η δομή ελέγχου και διεύθυνσης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και η φύση των επενδυτικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που παρέχει ο πελάτης,
- (vi) παρακολούθηση των συναλλαγών σε τακτική βάση.

Νοείται ότι οι εν λόγω πελάτες δεν δύνανται να τηρούν λογαριασμούς πελατών (client accounts).

115. Σε περίπτωση σύναψης επιχειρηματικής σχέσης με εταιρεία που είναι θυγατρική άλλης εταιρείας (μητρικής) που παρέχει χρηματοοικονομικές και επενδυτικές υπηρεσίες, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εφαρμόζουν τις πρόνοιες των παραγράφων 113 και 114 σε σχέση με τις μητρικές τους εταιρείες, αναλόγως της χώρας σύστασης και λειτουργίας της μητρικής επιχείρησης.

116. Στην περίπτωση επενδυτικών ταμείων, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει πέραν από την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων να λαμβάνουν πλήρεις πληροφορίες για τους σκοπούς και τη δομή ελέγχου του ταμείου, περιλαμβανομένων στοιχείων και πληροφοριών για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας των διευθυντών και συμβούλων επενδύσεων (investment managers and advisers) διαχειριστών (administrators) και θεματοφυλάκων (custodians).

4.13.8 Υπηρεσίες ασφαλούς φύλαξης και ενοικίασης τραπεζικών θυρίδων

117. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να αντιμετωπίζουν με προσοχή και επιφύλαξη αιτήσεις για

φύλαξη δεμάτων και ενσφράγιστων φακέλων και την ενοικίαση τραπεζικών θυρίδων. Όταν τέτοιες υπηρεσίες ζητούνται από άτομα που δεν τηρούν λογαριασμό με το ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα, πρέπει να ακολουθούνται οι διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες που προνοούνται στο Νόμο και την Οδηγία.

4.14 Διαδικασίες για πελάτες υψηλού κινδύνου

4.14.1 Εξακρίβωση ταυτότητας με βάση τον καθ' υπολογισμό κίνδυνο

Ο Νόμος 118. Το άρθρο 64 (2) του Νόμου απαιτεί από όλα τα πρόσωπα που υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας και τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών που καθορίζει ο Νόμος όπως λαμβάνουν αυξημένα και επιπρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, στις περιπτώσεις οι οποίες από τη φύση τους παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η πολιτική αποδοχής πελατών του κάθε πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να καθορίζει τις κατηγορίες πελατών που θεωρούνται υψηλού κινδύνου, όπως αυτοί καθορίζονται στο Νόμο, στην παρούσα Οδηγία (βλέπε Μέρος 4.14.2 πιο κάτω) καθώς επίσης και για όσους πελάτες το ίδιο πιστωτικό ίδρυμα έχει κατατάξει ως υψηλού κινδύνου στη βάση της πολιτικής που έχει αναπτύξει.

119. Τι αποτελεί ικανοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας πελάτη, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον καθ' υπολογισμό κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέει από τον κάθε πελάτη. Η έκταση και ο αριθμός των ελέγχων που θα διενεργηθούν για εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας μπορεί να ποικίλει αναλόγως του καθ' υπολογισμού κινδύνου που απορρέει από τη χώρα προέλευσης του πελάτη ή το είδος της υπηρεσίας, προϊόντος ή τον τύπο του λογαριασμού που ζητείται από τον πελάτη, ή το ποιόν και τις επιχειρηματικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες του πελάτη, το ύψος της αναμενόμενης κίνησης του λογαριασμού και των συναλλαγών, ή την πολυπλοκότητα της δομής του πελάτη. Στοιχεία για την προβλεπόμενη πηγή των χρημάτων, δηλαδή πως θα γίνονται οι πληρωμές, από που και από ποιούς, θα πρέπει πάντοτε να καταγράφονται ούτως ώστε να διευκολύνεται ο μετέπειτα έλεγχος των συναλλαγών.

120. Ωστόσο, για υψηλού κινδύνου προϊόντα, λογαριασμούς ή πελάτες, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν επιπρόσθετα μέτρα για να εξακριβώσουν την ταυτότητα των πελατών τους, να δημιουργήσουν το οικονομικό τους προφίλ και να διαπιστώσουν την πηγή των περιουσιακών τους στοιχείων δηλ. πως έχουν αποκτηθεί και την προέλευσή τους, καθώς

επίσης και να παρακολουθούν την κίνηση των λογαριασμών τους σε τακτική βάση. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει μεγάλος αριθμός πελατών υψηλού κινδύνου και ιδιαίτερα όπου πολύπλοκες δομές συνδυάζονται με τρίτα πρόσωπα για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων τα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας πρέπει να περιλαμβάνουν άμεση επαφή με το φυσικό πρόσωπο το οποίο τελικά κατέχει ή ασκεί έλεγχο του πελάτη. Νοείται ότι μετά από κάθε συνάντηση θα πρέπει να ετοιμάζονται πρακτικά τα οποία θα καταχωρούνται στο φάκελο του πελάτη.

121. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, εάν και εφόσον ζητηθεί μέσα στα πλαίσια του εποπτικού της ρόλου, ότι η έκταση των μέτρων εξακρίβωσης ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας που έχουν ληφθεί είναι ανάλογη με τους συνεπαγόμενους κινδύνους ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

4.14.2 Πελάτες υψηλού κινδύνου

122. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να καθορίσουν τις κατηγορίες πελατών που θεωρούν ως υψηλού κινδύνου, βάσει της έκθεσης καταγραφής και αξιολόγησης κινδύνου που έχει ετοιμάσει ο Λειτουργός Συμμόρφωσης (βλέπε κεφάλαιο 3 της Οδηγίας), καθώς επίσης και τα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας που πρέπει να λαμβάνονται.

123. Επιπρόσθετα, στο μέρος 4.14.2.1 – 4.14.2.9 καταγράφονται οι κατηγορίες πελατών που καθορίζονται είτε από το Νόμο είτε από την παρούσα Οδηγία ως πελάτες υψηλού κινδύνου και, ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται όπως λαμβάνουν επιπρόσθετα από τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που προνοούνται στο Νόμο και σε άλλα μέρη της παρούσας Οδηγίας, τα αυξημένα μέτρα επιμέλειας που προνοούνται πιο κάτω.

124. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να λαμβάνει γνώση για τους νέους πελάτες υψηλού κινδύνου που προτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα να αποδεχτεί και να ασκεί συμβουλευτικό ρόλο προτού ληφθεί τελική απόφαση. Συναφώς, για υφιστάμενους πελάτες υψηλού κινδύνου η πιο πάνω διαδικασία θα πρέπει να εφαρμοστεί κατά τη διάρκεια επικαιροποίησης τους. Τονίζεται ότι αλλαγή κατηγοριοποίησης πελατών υψηλού κινδύνου σε χαμηλότερο επίπεδο χρειάζεται την έγκριση του Λειτουργού Συμμόρφωσης.

4.14.2.1 Πελάτες εξ' αποστάσεως

Ο Νόμος 125. Το άρθρο 64(1) του Νόμου απαιτεί από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή
Άρθρο 64(1) άλλες δραστηριότητες να εφαρμόζουν όταν ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί

η ταυτότητα του, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα επιπρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας:

- (i) τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων για τον έλεγχο ή την πιστοποίηση των υποβληθέντων εγγράφων ή απαίτηση λήψης επιβεβαιωτικής πιστοποίησης από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικό οργανισμό που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- (ii) διενέργεια της πρώτης πληρωμής στο πλαίσιο των συναλλαγών μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

126. Όταν ένας πελάτης ζητά το άνοιγμα λογαριασμού, είναι προτιμότερο όπως διευθετείται προσωπική συνέντευξη μαζί του κατά τη διάρκεια της οποίας θα λαμβάνονται και θα εξακριβώνονται όλα τα στοιχεία ταυτότητας. Είναι δυνατόν, όμως, ένας πελάτης, ειδικότερα μη-κάτοικος Κύπρου, να επικοινωνήσει απευθείας με το πιστωτικό ίδρυμα και να ζητήσει το άνοιγμα λογαριασμού μέσω του ταχυδρομείου, του τηλεφώνου ή του διαδικτύου χωρίς να παρουσιαστεί για προσωπική συνέντευξη. Σε μια τέτοια περίπτωση, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ακολουθήσουν τις καθιερωμένες διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και επιμέλειας, όπως εφαρμόζονται για πελάτες με τους οποίους έρχονται σε άμεση και προσωπική επαφή και να πάρουν ακριβώς τα ίδια στοιχεία και έγγραφα ταυτότητας. Ωστόσο, λόγω της εκ των πραγμάτων δυσκολίας ταύτισης του πελάτη με τα υποβληθέντα στοιχεία ταυτότητας, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εφαρμόζουν τα επιπρόσθετα μέτρα προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας που απαιτεί ο Νόμος και η παρούσα Οδηγία για να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που συνεπάγεται η δημιουργία μιας τέτοιας επιχειρηματικής σχέσης.

127. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να εφαρμόζουν τις πιο κάτω πρακτικές διαδικασίες για εφαρμογή του μέτρου που αναφέρεται στο άρθρο 64(1)(α)(i) του Νόμου με στόχο τη μείωση του υψηλού κινδύνου με πελάτες με τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα δεν έρχεται σε άμεση και προσωπική επαφή:

- (i) Απευθείας επιβεβαίωση του πραγματικού ονόματος, διεύθυνσης και υπογραφής του πελάτη από τράπεζα που λειτουργεί στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή

- (ii) Τηλεφωνική επαφή με τον πελάτη, πριν το άνοιγμα του λογαριασμού, στο σπίτι ή το γραφείο του, ο αριθμός του οποίου έχει εξακριβωθεί από ανεξάρτητες πηγές, όπου το πιστωτικό ίδρυμα θα εξακριβώσει επιπρόσθετες πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη οι οποίες έχουν ήδη προσκομισθεί στο πιστωτικό ίδρυμα, και
- (iii) Επικοινωνία με τον πελάτη μέσω ταχυδρομείου σε διεύθυνση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει προηγουμένως εξακριβώσει από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές. Τέτοια επικοινωνία θα πρέπει να έχει τη μορφή της συστημένης επιστολής.

128. Επισημαίνεται ότι οι ίδιες απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 64(1)(α) του Νόμου και στην παρούσα Οδηγία εφαρμόζονται και για εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα που ζητούν το άνοιγμα λογαριασμού μέσω του ταχυδρομείου, του τηλεφώνου ή του διαδικτύου. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν επιπρόσθετα μέτρα για να βεβαιώνονται ότι η εταιρεία ή ο οργανισμός πραγματικά λειτουργεί στη διεύθυνση των γραφείων διαχείρισης που έχει δοθεί και διεξάγει καθόλα νόμιμες δραστηριότητες.

4.14.2.2 Λογαριασμοί εταιρειών με μετοχές στον κοιμιστή.

129. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να ανοίγουν λογαριασμούς σε εταιρείες των οποίων οι μετοχές ή αυτές των ιθνουσών / μητρικών εταιρειών τους (όπου υφίστανται τέτοιες ιθνουσες / μητρικές εταιρείες) έχουν εκδοθεί στον κοιμιστή εφαρμόζοντας, πέραν από τις διαδικασίες που προνοούνται στο Μέρος 4.13.6 της παρούσας Οδηγίας σε σχέση με νομικά πρόσωπα, τα πιο κάτω επιπρόσθετα μέτρα επιμέλειας:

- (i) Το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει γραπτή δήλωση από τρίτο πρόσωπο, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 67 του Νόμου και νοουμένου ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει το εν λόγω άρθρο του Νόμου και το Μέρος 4.12 της παρούσας Οδηγίας, ή από τους διευθυντές της εταιρείας με την οποία προσδιορίζεται η ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων της εταιρείας. Περαιτέρω, το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει, δεόντως πιστοποιημένα από τα εν λόγω πρόσωπα ως πιστά αντίγραφα των πρωτότυπων, τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων.
- (ii) Ο λογαριασμός τυγχάνει στενής παρακολούθησης κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του. Τουλάχιστον **μια φορά το χρόνο**, πρέπει να γίνεται ανασκόπηση των συναλλαγών και της συνολικής κίνησης του λογαριασμού αυτού, τα αποτελέσματα της οποίας να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο σχετικό φάκελο του πελάτη.
- (iii) Εάν ο λογαριασμός έχει ανοιχθεί κατόπιν σύστασης τρίτου προσώπου, όπως αυτό

ορίζεται στο άρθρο 67 του Νόμου, τουλάχιστον **μία φορά το χρόνο**, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να παίρνει από το εν λόγω τρίτο πρόσωπο γραπτή βεβαίωση ότι η κεφαλαιουχική βάση της ίδιας της εταιρείας ή της ιθύνουσας/μητρικής της, ανάλογα με την περίπτωση, δεν έχει αλλοιωθεί με την έκδοση νέων μετοχών στον κομιστή ή την ακύρωση υφιστάμενων μετοχών στον κομιστή. Εάν ο λογαριασμός έχει ανοιχθεί απευθείας από την εταιρεία χωρίς οποιαδήποτε σύσταση από τρίτο πρόσωπο, τότε η βεβαίωση θα πρέπει να λαμβάνεται από τους διευθυντές της εταιρείας.

4.14.2.3 Λογαριασμοί εμπιστευμάτων και ιδρυμάτων (foundations)

Ο Νόμος
Άρθρο 65(2)

130. Ο Νόμος απαιτεί όπως για πελάτες που είναι εταιρείες ή νομικές οντότητες όπως εμπιστεύματα, θα πρέπει να εξακριβώνεται ότι το φυσικό πρόσωπο που παρουσιάζεται να ενεργεί εκ μέρους του πελάτη είναι κατάλληλα εξουσιοδοτημένο για αυτό το σκοπό και να προσδιορίζεται και εξακριβώνεται η ταυτότητα του.

Ο Νόμος
Άρθρο 2

131. Ο Νόμος επίσης απαιτεί την εξακρίβωση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων των νομικών οντοτήτων, όπως τα ιδρύματα, και νομικών διευθετήσεων, όπως εμπιστεύματα, ως ακολούθως:

- (i) όταν οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν προσδιορισθεί ήδη, το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται το 10% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικής διευθέτησης ή νομικής οντότητας,
- (ii) όταν τα άτομα που αποτελούν δικαιούχους της νομικής διευθέτησης ή της νομικής οντότητας δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή δρα η νομική διευθέτηση ή η νομική οντότητα,
- (iii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στο 10% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικής διευθέτησης ή νομικής οντότητας.

132. Τα εμπιστεύματα δεν αποτελούν ξεχωριστή νομική οντότητα και, ως εκ τούτου, η σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης γίνεται μέσω των εμπιστευματοδόχων οι οποίοι ενεργούν εκ μέρους του εμπιστεύματος. Συνεπώς, οι εμπιστευματοδόχοι μαζί με το εμπίστευμα θα πρέπει να θεωρούνται οι πελάτες των πιστωτικών ιδρυμάτων. Όταν τα πιστωτικά ιδρύματα συνάπτουν τέτοιες σχέσεις θα πρέπει να διαπιστώνουν τη νομική υπόσταση του εμπιστεύματος, το όνομα, χώρα και ημερομηνία σύστασης του, τις εργασίες του, και να εξακριβώνουν την ταυτότητα των εμπιστευματοπάροχων, εμπιστευματοδόχων, πραγματικών δικαιούχων, καθώς και άλλων προσώπων που ασκούν ουσιαστικό έλεγχο επί του εμπιστεύματος ή/και κατέχουν σημαντικές εξουσίες στο εμπίστευμα (π.χ. του προστάτη, τυχόν συμβούλους επενδύσεων, λογιστή, τυχόν φοροτεχνικού).

133. Περαιτέρω, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διαπιστώνουν τη φύση και το σκοπό σύστασης και δραστηριοτήτων του εμπιστεύματος, καθώς και την πηγή και προέλευση των χρημάτων. Οι πιο πάνω πληροφορίες θα πρέπει να επαληθευτούν στη βάση αξιόπιστων και ανεξάρτητων εγγράφων ή πληροφοριών. Ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να βλέπουν τη συμφωνία του εμπιστεύματος και να παίρνουν αντίγραφα των σχετικών αποσπασμάτων από την εν λόγω συμφωνία, πιστοποιημένο αντίγραφο απόδειξης εγγραφής του εν λόγω εμπιστεύματος στο σχετικό μητρώο όπως προνοείται από τον περί Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμο ή οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο νόμο άλλης χώρας ή περιοχής, καθώς και άλλων συναφών πληροφοριών από τους εμπιστευματοδόχους. Όλα τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες θα πρέπει να καταγράφονται και να τηρούνται στον φάκελο του πελάτη.

134. Σύμφωνα με την έκθεση του FATF “Report on the misuse of corporate vehicles”, ένα “ίδρυμα” (foundation) χρησιμοποιείται για παρόμοιους σκοπούς όπως και το εμπίστευμα. Το ίδρυμα είναι νομική οντότητα η οποία μπορεί να διενεργεί εργασίες και τα έσοδα που προέρχονται από τα κύρια στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς του Ιδρύματος. Ένα ίδρυμα ελέγχεται από Διοικητικό Συμβούλιο και δεν έχει ιδιοκτήτες.

135. Συναφώς, όπως στην περίπτωση των εμπιστευμένων, θα πρέπει να εξακριβώνεται η ταυτότητα του ιδρυτή, των δικαιούχων, του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και άλλων προσώπων που κατέχουν σημαντικές εξουσίες στο ίδρυμα (π.χ. του προστάτη). Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνονται πληροφορίες όπως ο σκοπός της σύστασης του, η εγγεγραμμένη διεύθυνση του καθώς και άλλες συναφείς πληροφορίες. Ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν αντίγραφα των αποσπασμάτων της ιδρυτικής πράξης ή καταστατικού όπου υπάρχει για να εξακριβώνουν τις πιο πάνω πληροφορίες. Όλα τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες θα πρέπει να καταγράφονται και να τηρούνται στον φάκελο του πελάτη.

4.14.2.4 “Λογαριασμοί πελατών” στο όνομα τρίτου προσώπου (“client accounts”)

136. Μέσα στα πλαίσια της άσκησης των συνήθων επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων, τρίτα πρόσωπα ενεργώντας ως μεσάζοντες, κρατούν χρήματα εκ μέρους των πελατών τους σε ειδικούς “λογαριασμούς πελατών” (“client accounts”) που ανοίγουν με πιστωτικά ιδρύματα. Οι εν λόγω τραπεζικοί λογαριασμοί μπορεί να είναι γενικοί λογαριασμοί (pooled accounts) στους οποίους πιστώνονται χρήματα πολλών πελατών ή μπορεί να ανοιχθούν ειδικά για να

πιστώνονται χρήματα που ανήκουν μόνο σε συγκεκριμένο πελάτη του τρίτου προσώπου (specific client account).

137. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να ανοίγουν “λογαριασμούς πελατών” (“client accounts”) στο όνομα χρηματοοικονομικών οργανισμών από χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εφαρμόζοντας, ανάλογα με τον καθ’ υπολογιζόμενο κίνδυνο τις απαιτήσεις του Μέρους 4.6 της παρούσας Οδηγίας.

138. Λογαριασμοί πελατών δύνανται να ανοίγονται στα Ιδρύματα Πληρωμών και Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος τα οποία έχουν αδειοδοτηθεί από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ή στα Ιδρύματα Πληρωμών και Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος που εξασκούν το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης μέσω υποκαταστήματος ή αντιπροσώπου, νοουμένου ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα εφαρμόσει κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης τα κατάλληλα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς αυτόν, όπως απαιτείται από την παρούσα Οδηγία. Για ποσά που είναι ίσα ή υπερβαίνουν τα 15.000 ευρώ το Ίδρυμα Πληρωμών, το Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή ο αντιπρόσωπος θα πρέπει να προσκομίζει στο πιστωτικό ίδρυμα κατάσταση με τα ονόματα των πελατών του και το αντίστοιχο ποσό της κατάθεσης. Το πιστωτικό ίδρυμα, ανάλογα με τον κίνδυνο, δύναται να ζητήσει από το Ίδρυμα Πληρωμών ή τον αντιπρόσωπο να προσκομίσει στοιχεία και έγγραφα για την ταυτότητα των πελατών τους.

139. Στην περίπτωση που ζητείται το άνοιγμα γενικού λογαριασμού πελατών (“client account”) από Αδειούχο Αποδέκτη Κλάσης Β («αδειούχος») όπως ορίζεται στο άρθρο 61(1) του περί Στοιχημάτων Νόμου του 2012 τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να προχωρούν στο άνοιγμα και τήρηση τέτοιου λογαριασμού, νοουμένου ότι ικανοποιούνται οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- (i) Ο αδειούχος κατέχει άδεια Κλάσης Β από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων και η εν λόγω αρχή έχει κοινοποιήσει στο πιστωτικό ίδρυμα την χορήγηση της άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του περί Στοιχημάτων Νόμου. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ζητούν και να λαμβάνουν, πέραν από τα στοιχεία και πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας φυσικών και νομικών προσώπων, αναλόγως της περίπτωσης, αντίγραφο της άδειας που έχει χορηγηθεί στον αδειούχο από την

Εθνική Αρχή Στοιχημάτων.

- (ii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει αξιολογήσει τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει ο αδειούχος και έχει διαπιστώσει ότι αυτές είναι σύμφωνα με το άρθρο 56 του περί Στοιχημάτων Νόμου και των Οδηγιών που εκδίδει η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων σύμφωνα με το άρθρο 11(γ) του εν λόγω Νόμου. Σχετική έκθεση αξιολόγησης θα πρέπει να ετοιμάζεται και να καταχωρείται σε ξεχωριστό φάκελο που τηρείται για τον κάθε αδειούχο.
- (iii) Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του λογαριασμού, εξακριβώνεται η ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων πιστωτικών συναλλαγών για ποσά που είναι ίσα ή υπερβαίνουν τα 15.000 Ευρώ. Τα πιστωτικά ιδρύματα εξασφαλίζουν όλα τα στοιχεία και έγγραφα για σκοπούς εξακρίβωσης της ταυτότητας των δικαιούχων προσώπων δεόντως πιστοποιημένα ως πιστά αντίγραφα των πρωτότυπων από τον αδειούχο πριν την εκτέλεση οποιασδήποτε πιστωτικής συναλλαγής ίσης ή μεγαλύτερης των 15.000 Ευρώ.

140. Στην περίπτωση που ζητείται το άνοιγμα λογαριασμού πελατών (“client accounts”) από τρίτο πρόσωπο που ενεργεί ως ελεγκτής/λογιστής/φορολογικός σύμβουλος ή ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός/δικηγόρος ή πάροχος υπηρεσιών εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών ή κτηματομεσίτης, και προέρχεται από χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να προχωρούν στο άνοιγμα του νοουμένου ότι ικανοποιούνται όλες οι απαιτήσεις της παραγράφου 86 της παρούσας Οδηγίας καθώς και τα πιο κάτω:

- (i) Για γενικούς λογαριασμούς (“pooled accounts”), εξακριβώνεται η ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων πιστωτικών συναλλαγών για ποσά που είναι ίσα ή υπερβαίνουν τα 15.000 Ευρώ.
- (ii) Για λογαριασμούς πελατών που ανήκουν μόνο σε συγκεκριμένο πελάτη του τρίτου προσώπου (“specific client account”), εξακριβώνεται η ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου πριν το άνοιγμα του λογαριασμού.
- (iii) Το πιστωτικό ίδρυμα εξασφαλίζει όλα τα στοιχεία και έγγραφα για σκοπούς εξακρίβωσης της ταυτότητας των δικαιούχων προσώπων δεόντως πιστοποιημένα ως

πιστά αντίγραφα των πρωτότυπων από το τρίτο πρόσωπο κατά το άνοιγμα του λογαριασμού ή αναλόγως της περίπτωσης πριν την εκτέλεση οποιασδήποτε πιστωτικής συναλλαγής.

141. Λογαριασμοί πελατών δύνανται να ανοίγονται σε διαχειριστή κτηρίων, σπιτιών σε σχέση με την είσπραξη κοινόχρηστων ή άλλων εξόδων από τους ιδιοκτήτες, νοουμένου ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα εφαρμόσει κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης τα κατάλληλα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς αυτόν, όπως απαιτείται από την παρούσα Οδηγία. Νοείται ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να λαμβάνει αντίγραφο σχετικής συμφωνία που θα συνομολογηθεί με τα δυο μέρη.
142. Για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 139-141 τονίζεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να ανοίγουν γενικούς λογαριασμούς πελατών (“pooled accounts”) νοουμένου ότι το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τηρεί υπο-λογαριασμούς ή συνδεδεμένους λογαριασμούς (“sub-accounts” or “connected accounts”) στο σύστημα του και είναι σε θέση να γνωρίζει και να έχει εξακριβώσει την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων πιστωτικών συναλλαγών για ποσά που είναι ίσα ή υπερβαίνουν τα 15.000 Ευρώ. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να ανοίγεται συγκεκριμένος λογαριασμός πελάτη (“specific client account”), και να εξακριβώνεται η ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου πριν το άνοιγμα του λογαριασμού καθώς επίσης και να λαμβάνονται αποδεικτικά έγγραφα της συναλλαγής
143. Για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ασκούν συνεχή εποπτεία των πιο πάνω επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών και να επικαιροποιούν την εν λόγω επιχειρηματική σχέση σε ετήσια βάση.

4.14.2.5 Λογαριασμοί Πολιτικώς Εκτεθειμένων Προσώπων

Ο Νόμος
Άρθρο
64(1)(γ)

144. Το άρθρο 64(1)(γ) του Νόμου απαιτεί για συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτιθέμενα πρόσωπα όπως τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες:

- (i) διαθέτουν τις κατάλληλες διαδικασίες ανάλογα με το βαθμό κινδύνου για να διαπιστώνουν εάν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·

- (ii) διαθέτουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με τέτοιους πελάτες ή για τη συνέχιση επιχειρηματικών σχέσεων με τέτοιους πελάτες ή για τη συνέχιση επιχειρηματικών σχέσεων με υφιστάμενους πελάτες οι οποίοι έχουν καταστεί πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.
- (iii) λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να εξακριβώνουν την πηγή των περιουσιακών στοιχείων και την προέλευση των κεφαλαίων τους και
- (iv) διενεργούν αυξημένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.

Ο Νόμος
Άρθρο 2

145. Ο Νόμος (άρθρο 2) ορίζει ότι Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα είναι τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα και οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών.

146. Η σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με άτομα που κατέχουν σημαντικές δημόσιες θέσεις και με φυσικά πρόσωπα που σχετίζονται με αυτά, είναι δυνατόν να εκθέσουν το πιστωτικό ίδρυμα σε αυξημένους κινδύνους, ειδικά όταν ο υποψήφιος πελάτης που ζητά το άνοιγμα λογαριασμού είναι Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο, άμεσα στενός συγγενής του ή πρόσωπο που είναι γνωστό ως στενός συνεργάτης του Πολιτικώς Εκτεθειμένου Προσώπου. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να είναι ακόμη πιο προσεκτικά όταν τα εν λόγω πρόσωπα προέρχονται από χώρα η οποία είναι ευρέως γνωστή ότι αντιμετωπίζει εκτεταμένα προβλήματα διαφθοράς στη δημόσια ζωή και οικονομική αποσταθεροποίηση και της οποίας οι νόμοι και κανονισμοί κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμοι με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα. Για αντιμετώπιση ενδεχομένων κινδύνων από το πιο πάνω, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να προβαίνουν σε αξιολόγηση των χωρών από τις οποίες προέρχονται οι πελάτες τους ούτως ώστε να εντοπίζουν εκείνες οι οποίες θεωρούνται πιο ευπαθείς σε συμπτώματα διαφθοράς ή που διαθέτουν νόμους και κανονισμούς που υστερούν σημαντικά των Συστάσεων της Ομάδας Οικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force “FATF”) κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (βλέπε Μέρος 4.14.2.9 της παρούσας Οδηγίας). Σε σχέση με το θέμα της διαφθοράς, χρήσιμη πηγή πληροφοριών θεωρείται ο δείκτης με την ονομασία “Transparency International Corruption Perceptions Index”, ο οποίος βρίσκεται στην ιστοσελίδα της οργάνωσης Διεθνούς Διαφάνειας – www.transparency.org. Σε σχέση με το θέμα της επάρκειας εφαρμογής των Συστάσεων της Ομάδας Οικονομικής Δράσης, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αντλούν πληροφορίες από τις εκθέσεις αξιολόγησης των χωρών που ετοιμάζουν η Ομάδα Οικονομικής Δράσης ή περιφερειακά σώματα που λειτουργούν στο πρότυπο της Ομάδας Οικονομικής Δράσης (π.χ.

Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης) ή το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ή την Παγκόσμια Τράπεζα.

147. Για σκοπούς της παρούσας Οδηγίας, Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα φυσικά πρόσωπα:

(i) φυσικά πρόσωπα τα οποία κατέχουν ή κατείχαν σημαντική δημόσια θέση στη Δημοκρατία ή σε μια ξένη χώρα:

1. αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί και υφυπουργοί,
2. μέλη κοινοβουλίων,
3. μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαιοδοτικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,
4. μέλη ελεγκτικών σωμάτων και διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,
5. πρεσβευτές, οι ακόλουθοι και οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,
6. μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται πιο πάνω δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

(ii) “Άμεσοι στενοί συγγενείς” πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα πρόσωπα:

1. ο (η) σύζυγος
2. κάθε σύντροφος που θεωρείται από την εθνική νομοθεσία ως ισοδύναμος(-η) με τον (την) σύζυγο
3. τα παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους
4. οι γονείς

(iii) Πρόσωπα που είναι γνωστοί ως “στενοί συνεργάτες” πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα πρόσωπα:

1. οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας και νομικών μηχανισμών με πρόσωπο αναφερόμενο στην παράγραφο (i) πιο πάνω, ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση.

2. οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι ο μοναδικός πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας (εταιρείας) και νομικών μηχανισμών (εμπίστευμα) οι οποίοι συστάθηκαν προ όφελος de facto του προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο (i) πιο πάνω.

148. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όταν ένα πρόσωπο παύσει να κατέχει σημαντική δημόσια θέση κατά την έννοια της παραγράφου 144 πιο πάνω για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, τα πιστωτικά ιδρύματα δεν υποχρεούνται να θεωρούν ένα τέτοιο πρόσωπο ως πολιτικά εκτεθειμένο.

149. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να υιοθετήσουν, πέραν από τις απαιτήσεις του Νόμου, και τα πιο κάτω μέτρα δέουσας επιμέλειας όταν συνάπτουν επιχειρηματική σχέση με Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο:

(i) Εγκαθιδρύουν κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων για να μπορούν να εξακριβώνουν κατά πόσον ο πελάτης είναι Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο. Τέτοιες διαδικασίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου που αντιμετωπίζει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα, την απόκτηση και εγκατάσταση αξιόπιστης ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα που διατίθεται στην αγορά, την αναζήτηση και λήψη πληροφοριών από τον ίδιο τον πελάτη ή από πληροφορίες που βρίσκονται δημοσίως διαθέσιμες και οι οποίες, μεταξύ άλλων, μπορούν να αναζητηθούν και εντοπιστούν μέσω του διαδικτύου. Στην περίπτωση εταιρειών, νομικών οντοτήτων και διευθετήσεων, οι διαδικασίες θα πρέπει να στοχεύουν στην εξακρίβωση κατά πόσον οι πραγματικοί δικαιούχοι, εξουσιοδοτημένοι υπογράφωντες, Διευθυντές και πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα που ενεργούν εκ μέρους της εταιρείας αποτελούν Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα. Σε περίπτωση εντοπισμού ενός από των πιο πάνω ως “Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο”, τότε αυτόματα ο λογαριασμός της εταιρείας, νομικής οντότητας ή διευθέτησης θα υπόκειται στις διαδικασίες που προνοούνται στο Νόμο και στην παρούσα Οδηγία.

(ii) Η απόφαση για τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο θα πρέπει να λαμβάνεται από ανώτερο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος, κατόπιν σύντομης έκθεσης για το προφίλ του πελάτη από αρμόδιο Λειτουργό του πιστωτικού ιδρύματος.

(iii) Όταν συναφθεί επιχειρηματική σχέση με πελάτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) και ακολούθως διαπιστωθεί ότι τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα είναι ή έχουν καταστεί Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα, τότε θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται έγκριση από

ανώτερο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχειρηματικής σχέσης ή του λογαριασμού. Σχετικά, τα συστήματα του πιστωτικού ιδρύματος θα πρέπει σε τακτά χρονικά διαστήματα με συχνότητα τουλάχιστον μια φορά το μήνα να ελέγχουν τους πελάτες τους (και τα σχετιζόμενα με αυτούς φυσικά πρόσωπα) για τον εντοπισμό τέτοιων περιπτώσεων.

- (iv) Πριν συναφθεί επιχειρηματική σχέση με Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να παίρνει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που θα του επιτρέπουν να διαπιστώνει όχι μόνο την ταυτότητά του αλλά και να αξιολογεί την επαγγελματική υπόληψη και ακεραιότητά του (π.χ. συστατικές επιστολές από τρίτα πρόσωπα).
- (v) Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να δημιουργήσουν το οικονομικό προφίλ του πελάτη ζητώντας τα στοιχεία και πληροφορίες που αναφέρονται στο Μέρος 4.11 πιο πάνω. Τα στοιχεία για το αναμενόμενο ύψος και τη φύση των εργασιών του πελάτη θα πρέπει να αποτελούν τη βάση για τη μελλοντική παρακολούθησή του. Τα στοιχεία που αποτελούν το οικονομικό προφίλ του πελάτη θα πρέπει να τυγχάνουν ανασκόπησης πάνω σε τακτική βάση και επικαιροποίησης με τυχόν καινούργια στοιχεία και πληροφορίες. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικά και επιμελή όταν οι πελάτες τους εμπλέκονται σε εργασίες που είναι τρωτές στη διαφθορά όπως εμπόριο πετρελαίου, τσιγάρων και αλκοολούχων ποτών.
- (vi) Ο λογαριασμός και το οικονομικό προφίλ του πελάτη θα πρέπει να τυγχάνει **ετήσιας ανασκόπησης** με σκοπό τη λήψη απόφασης κατά πόσον θα επιτραπεί η συνέχιση της λειτουργίας του. Ο λειτουργός ο οποίος έχει την ευθύνη παρακολούθησης του λογαριασμού θα πρέπει να ετοιμάζει σύντομη έκθεση στην οποία να αναφέρονται τα αποτελέσματα της ανασκόπησης. Η έκθεση θα υποβάλλεται στην Ανώτερη Διεύθυνση του πιστωτικού ιδρύματος για μελέτη και έγκριση και θα καταχωρείται στο φάκελο του πελάτη.

4.14.2.6 Λογαριασμοί ανταποκριτή για τράπεζες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο Νόμος 150. Το άρθρο 64(1)(β) του Νόμου απαιτεί για διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης (“vostro account”) με πιστωτικά ιδρύματα-πελάτες από τρίτες χώρες εκτός *Άρθρο* Ευρωπαϊκής Ένωσης, την εφαρμογή των πιο κάτω αυξημένων μέτρων επιμέλειας:
64(1)(β)

- (i) Τη συγκέντρωση επαρκών πληροφοριών σχετικά με το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτη για να γίνει πλήρως κατανοητό το είδος της επιχείρησης και οι δραστηριότητες του

πελάτη και να γίνει δυνατή η εκτίμηση, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, της φήμης του ιδρύματος και της ποιότητας της εποπτείας του·

- (ii) την αξιολόγηση των συστημάτων και διαδικασιών που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτης για την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·
- (iii) τη λήψη έγκρισης από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πριν τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης·
- (iv) την τεκμηρίωση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του προσώπου που διεξάγει χρηματοοικονομική δραστηριότητα και του πιστωτικού ιδρύματος- πελάτη· και
- (v) όσον αφορά τους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης (payable-through accounts), θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτης έχει ελέγξει την ταυτότητα των πελατών και έχει εφαρμόσει συνεχή έλεγχο των πελατών που έχουν άμεση πρόσβαση στους λογαριασμούς του ανταποκριτή και ότι αυτό μπορεί να παράσχει στοιχεία σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη κατόπιν αιτήματος του ιδρύματος-ανταποκριτή.

151. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να βεβαιώνονται ότι ικανοποιούνται οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

(i) Η τράπεζα που αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού ανταποκριτή (“correspondent account”) συνδέεται με ρυθμιζόμενο χρηματοοικονομικό όμιλο ή διατηρεί φυσική παρουσία με πλήρες επανδρωμένο γραφείο στη χώρα σύστασής της από το οποίο διεξάγει πραγματικές τραπεζικές υπηρεσίες δηλ. η αιτήτρια τράπεζα δεν είναι “εικονική τράπεζα” (“shell bank”). “Εικονική τράπεζα” θεωρείται πιστωτικό ίδρυμα το οποίο δεν έχει φυσική παρουσία, συμπεριλαμβανομένης πραγματικής διεύθυνσης και διοίκησης, στη χώρα σύστασης του και το οποίο δεν συνδέεται με ρυθμιζόμενο χρηματοπιστωτικό όμιλο. Η ύπαρξη και το καθεστώς λειτουργίας της αιτήτριας τράπεζας καθώς και το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τις εργασίες της θα πρέπει να εξακριβώνεται με ένα από τους πιο κάτω τρόπους:

- επαλήθευση με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας ή άλλης αρμόδιας εποπτικής αρχής της χώρας σύστασης, ή
- παίρνοντας από την αιτήτρια τράπεζα αποδεικτικά στοιχεία για τη δομή του ομίλου που ανήκει και για την τραπεζική άδεια ή εξουσιοδότηση που κατέχει για τη διεξαγωγή τραπεζικών και χρηματοοικονομικών εργασιών.

(ii) Η αιτήτρια τράπεζα εφαρμόζει επαρκείς διαδικασίες και συστήματα για την

παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να παίρνει και να αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με την πολιτική και τα μέτρα της αιτήτριας τράπεζας για την αποδοχή πελατών και τις διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας πελατών καθώς και για τα γενικότερα μέτρα που εφαρμόζει για την παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι η αιτήτρια τράπεζα δεν προσφέρει υπηρεσίες ούτε επιτρέπει οι λογαριασμοί ανταποκριτή της να χρησιμοποιούνται από τράπεζες χωρίς φυσική παρουσία στη χώρα σύστασης τους («εικονικές τράπεζες»). Επίσης, θα πρέπει να διαπιστώνεται κατά πόσον η αιτήτρια τράπεζα αποτέλεσε αντικείμενο ειδικής έρευνας για σκοπούς παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τις διοικητικές/εποπτικές αρχές της χώρας προέλευσης ή λειτουργίας της και κατά πόσον της έχουν επιβληθεί οποιεσδήποτε διοικητικές κυρώσεις από τις εποπτικές/ρυθμιστικές αρχές της χώρας προέλευσης και λειτουργίας της για ανεπαρκή μέτρα παρεμπόδισης των πιο πάνω. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Νόμο απαιτείται η λήψη έγκρισης από ανώτερα διοικητικά στελέχη του πιστωτικού ιδρύματος πριν τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης.

- (iii) Το πιστωτικό ίδρυμα συλλέγει επαρκείς πληροφορίες για να κατανοήσει πλήρως τη φύση των εργασιών της αιτήτριας τράπεζας, περιλαμβανομένων πληροφοριών για το ιδιοκτησιακό της καθεστώς, τη διεύθυνση και τους τόπους λειτουργίας της και για να εξακριβώσει την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων. Περαιτέρω, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να εκτιμήσει, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη της αιτήτριας τράπεζας και την ποιότητα της εποπτείας της. Επιπρόσθετες πληροφορίες για την αιτήτρια τράπεζα μπορούν να ληφθούν από τα έντυπα “The Bankers’ Almanac”, “Thomsons’ Directories” ή άλλες διεθνής υπηρεσίες παροχής επαγγελματικών πληροφοριών καθώς και από ανταποκρίτριες τράπεζες που λειτουργούν στη χώρα σύστασης της τράπεζας.
- (iv) Ο λογαριασμός ανταποκριτή θα τυγχάνει χειρισμού μόνο από δεόντως εξουσιοδοτημένους αξιωματούχους της τράπεζας στο όνομα της οποίας τηρείται ο λογαριασμός.
- (v) Η συμφωνία σύναψης σχέσεων ανταποκριτή θα πρέπει να τεκμηριώνει επαρκώς αυτά που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (ii) και (iv) πιο πάνω καθώς και τις αντίστοιχες αρμοδιότητες των δύο τραπεζών.
- (vi) Ο λογαριασμός της ανταποκρίτριας τράπεζας καθώς και οι πληροφορίες που

συνθέτουν το οικονομικό προφίλ θα πρέπει να τυγχάνουν ανασκόπησης και επικαιροποίησης, αντίστοιχα, ετησίως, ή όταν γίνει αντιληπτό ότι τα στοιχεία και πληροφορίες που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι επαρκή ή αξιόπιστα, η έχει διεξαχθεί σημαντική συναλλαγή που φαίνεται να είναι ασυνήθης ή/και σημαντική σε σχέση με το συνηθισμένο τύπο συναλλαγών και του οικονομικού πορτρέτου της ανταποκρίτριας τράπεζας, ή έχει επέλθει μια σημαντική αλλαγή στην κατάσταση και νομική υπόσταση ανταποκρίτριας τράπεζας. Τα αποτελέσματα των πιο πάνω θα πρέπει να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο φάκελο που τηρείται για κάθε τράπεζα.

4.14.2.7 Παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε επιλεγμένους ιδιώτες πελάτες (“private banking customers”)

152. Η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε επιλεγμένους ιδιώτες πελάτες προϋποθέτει προσωπική και διακριτική προσφορά ενός ευρέως φάσματος χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και προϊόντων σε άτομα ψηλών εισοδημάτων και θεσμικούς επενδυτές. Οι τραπεζικές ανάγκες τέτοιων πελατών συνήθως απαιτούν τη χρήση πολύπλοκων προϊόντων και εμπιστευτικών υπηρεσιών, μερικές φορές εμπλέκοντας πέραν της μιας χώρας ή περιοχής, συμπεριλαμβανομένων εμπιστευμάτων (trusts), ιδιωτικά επενδυτικά προγράμματα και άλλες εταιρικές δομές. Όπου χρησιμοποιούνται τέτοιες νομικές διευθετήσεις και δομές, είναι σημαντικό όπως τα πιστωτικά ιδρύματα διαπιστώνουν τη νομιμότητα και τον οικονομικό/εμπορικό σκοπό τους καθώς και τα επίπεδα ιδιοκτησίας για να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων.

153. Ο ρόλος των λειτουργιών εξυπηρέτησης ιδιωτών πελατών είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τη διαχείριση, έλεγχο και μείωση των κινδύνων ξεπλύματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέουν από τέτοιους πελάτες. Οι λειτουργοί εξυπηρέτησης αναπτύσσουν στενές σχέσεις με τους πελάτες, γεγονός που μπορεί να διευκολύνει τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών για τις δραστηριότητες των πελατών, περιλαμβανομένων πληροφοριών για τις πηγές των περιουσιακών τους στοιχείων. Έχοντας υπόψη ότι οι πρακτικές και τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στις υπηρεσίες για επιλεγμένους ιδιώτες πελάτες είναι τρωτές σε δραστηριότητες ξεπλύματος παράνομου χρήματος, καλούνται τα πιστωτικά ιδρύματα όπως εφαρμόζουν αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες για την αποδοχή και την τήρηση επιχειρηματικών σχέσεων με επιλεγμένους ιδιώτες πελάτες. Σχετικά, επιπρόσθετα από τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αναλόγως της περίπτωσης, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να υιοθετήσουν και εφαρμόσουν τα πιο

κάτω επιπρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις με επιλεγμένους ιδιώτες πελάτες:

- (i) Όλοι οι νέοι επιλεγμένοι ιδιώτες πελάτες πρέπει να τυγχάνουν ανεξάρτητης εξέτασης από λειτουργούς του πιστωτικού ιδρύματος και έγκρισης από την Ανώτερη Διεύθυνση του πιστωτικού ιδρύματος.
- (ii) Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να λαμβάνει στοιχεία και πληροφορίες ούτως ώστε να ικανοποιείται ότι η χρήση από τον πελάτη πολύπλοκων επιχειρηματικών δομών ή/και εμπιστευμάτων και ιδιωτικών επενδυτικών προϊόντων και προγραμμάτων έχει γνήσιο και νόμιμο οικονομικό/εμπορικό σκοπό.
- (iii) Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να δημιουργούν το οικονομικό προφίλ του πελάτη παίρνοντας όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται στο Μέρος 4.11 πιο πάνω. Η προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού, οι πηγές των περιουσιακών στοιχείων (περιγραφή της οικονομικής δραστηριότητας από την οποία προήλθαν τα περιουσιακά στοιχεία), τα προβλεπόμενα περιουσιακά στοιχεία, οι πηγές των χρημάτων (περιγραφή των πηγών και των μέσων μεταφοράς των χρημάτων που θα πιστωθούν στο λογαριασμό κατά το άνοιγμα του λογαριασμού), θα πρέπει να αποτελούν τη βάση για τη μελλοντική τακτική παρακολούθηση του λογαριασμού.
- (iv) Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να διενεργήσει έρευνα, ως μέρος των καθιερωμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας, πριν τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης η οποία θα περιλαμβάνει την αναζήτηση αρνητικών πληροφοριών για τον πελάτη. Στη βάση του υπολογιζόμενου κινδύνου, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να παίρνει γραπτές συστάσεις ή συστατικές επιστολές για τον πελάτη από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές πριν το άνοιγμα του λογαριασμού. Τέτοιες συστάσεις ή συστατικές επιστολές θα πρέπει να γίνονται αποδεκτές εφόσον:
 - Λαμβάνονται απευθείας από το συστήνων πρόσωπο,
 - απευθύνονται στο πιστωτικό ίδρυμα, και
 - εξακριβώνεται ότι έχουν πράγματι εκδοθεί από το συστήνων πρόσωπο.
- (v) Μετά που θα συναφθεί η επιχειρηματική σχέση, τα στοιχεία ταυτότητας και οι πληροφορίες για το οικονομικό προφίλ του πελάτη που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα, θα πρέπει να τυγχάνουν τακτικού περιοδικού ελέγχου και επικαιροποίησης. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, να ελέγχει και ανασκοπεί τη σχέση της με τον πελάτη, εξετάζοντας την κίνηση του λογαριασμού, τη φύση των συναλλαγών και παρασχεθέντων προϊόντων και υπηρεσιών και την επάρκεια των στοιχείων και

πληροφοριών ταυτότητας που κατέχει. Τα αποτελέσματα των πιο πάνω θα πρέπει να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο φάκελο που τηρείται για κάθε πελάτη.

4.14.2.8 Ηλεκτρονική κυβεία/τυχερά παιχνίδια μέσω του διαδικτύου

154. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να συνάπτουν και να τηρούν επιχειρηματικές σχέσεις και να ανοίγουν λογαριασμούς για πρόσωπα που εμπλέκονται στις πιο πάνω δραστηριότητες νοουμένου ότι τα εν λόγω πρόσωπα κατέχουν άδεια από αρμόδια αρχή χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτης χώρας η οποία εφαρμόζει επαρκές ρυθμιστικό πλαίσιο για την αδειοδότηση και την εποπτεία των εν λόγω επιχειρήσεων. Για αυτό το σκοπό, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ζητούν και να λαμβάνουν, πέραν από τα στοιχεία και πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας φυσικών και νομικών προσώπων, αναλόγως της περίπτωσης, αντίγραφο της άδειας που έχει χορηγηθεί στο εν λόγω πρόσωπο από αρμόδια εποπτική/ρυθμιστική αρχή, η αυθεντικότητα της οποίας θα πρέπει να εξακριβώνεται είτε απευθείας με την ενδιαφερόμενη εποπτική/ρυθμιστική αρχή ή άλλες ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές.
155. Περαιτέρω τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να συλλέγουν επαρκείς πληροφορίες για να κατανοήσουν πλήρως τη δομή ελέγχου καθώς επίσης και να βεβαιώνονται ότι τα πρόσωπα αυτά διατηρούν επαρκή και κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες για τον προσδιορισμό ταυτότητας πελατών και μέτρα και δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
156. Στις περιπτώσεις εκείνες που ο πελάτης του πιστωτικού ιδρύματος είναι πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες (π.χ. payment providers, software houses, card acquirers) στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 154, τότε το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να ζητά και να λαμβάνει πέραν από τα στοιχεία και πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας φυσικών και νομικών προσώπων, αναλόγως της περίπτωσης, επαρκείς πληροφορίες για να ικανοποιηθούν ότι οι υπηρεσίες προσφέρονται μόνο σε αδειούχα πρόσωπα. Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνουν πληροφορίες για να κατανοήσουν πλήρως τη δομή ελέγχου και το δίκτυο/όμιλο εταιρειών που ανήκει ο πελάτης καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες χρειάζονται για να δημιουργηθεί το οικονομικό του προφίλ. Επιπρόσθετα, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να παίρνει τη συμφωνία/συμβόλαιο που έχει συνολογηθεί μεταξύ του πελάτη της και της επιχείρησης που έχει άδεια από αρμόδια αρχή από χώρες που καθορίζονται στην παράγραφο 154 πιο πάνω, για δραστηριότητες ηλεκτρονικής κυβείας/τυχερών παιχνιδιών

μέσω του διαδικτύου.

157. Για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, η απόφαση για το άνοιγμα του λογαριασμού θα πρέπει να λαμβάνεται ή εγκρίνεται από ανώτερο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος. Περαιτέρω, ο λογαριασμός θα πρέπει να τυγχάνει τακτικής παρακολούθησης και ανασκόπησης με σκοπό τη λήψη απόφασης κατά πόσον θα επιτραπεί η συνέχιση της λειτουργίας του. Τα αποτελέσματα των πιο πάνω θα πρέπει να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο φάκελο που τηρείται για κάθε πελάτη.

4.14.2.9 Πελάτες από χώρες που εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF

158. Η Ομάδας Οικονομικής Δράσης (“Financial Action Task Force on Money Laundering”- FATF) ιδρύθηκε το 1989 στο Παρίσι από τη σύνοδο των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των χωρών της Ομάδας των 7 (G-7), και του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης ανησυχίας για το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος. Αρμοδιότητα της FATF να ερευνά τις μεθόδους ξεπλύματος χρήματος, να εξετάζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και να προτείνει νέα μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Επιπρόσθετα, το 2001 εξέδωσε συστάσεις και για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

159. Οι Συστάσεις της FATF αποτελούν σήμερα τα κύρια διεθνή αναγνωρισμένα πρότυπα για την παρεμπόδιση και καταστολή δραστηριοτήτων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει επίσημα υιοθετήσει τις Συστάσεις και έχει άμεσα διαβεβαιώσει τον Πρόεδρο της Ομάδας Οικονομικής Δράσης ότι οι αρμόδιες αρχές της Κύπρου προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να διασφαλίσουν την εφαρμογή των Συστάσεων στην Κύπρο. Σχετικά, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έχει αναλάβει τη δέσμευση για την εφαρμογή των Συστάσεων και όλων των άλλων πρωτοβουλιών και μέτρων της Ομάδας Οικονομικής Δράσης με στόχο τον περιορισμό του κινδύνου χρήσης του τραπεζικού μας συστήματος για συναλλαγές ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

160. Σχετικά, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να εφαρμόζουν τα ακόλουθα:

1. Να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή και εφαρμόζουν **επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης** επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών με πρόσωπα, περιλαμβανομένων εταιρειών και χρηματοοικονομικών οργανισμών, που προέρχονται από χώρες που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις

προαναφερόμενες συστάσεις.

2. Συναλλαγές με πρόσωπα από τις εν λόγω χώρες για τις οποίες δεν διακρίνεται προφανής οικονομικός ή νόμιμος σκοπός, θα πρέπει να τυγχάνουν περαιτέρω διερεύνησης για στοιχειοθέτηση των οικονομικών, εμπορικών ή επενδυτικών κινήτρων των συναλλαγών. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα δεν πάρει επαρκείς πληροφορίες ή εξηγήσεις, προς πλήρη ικανοποίησή της για τη νομιμότητα κάποιας συναλλαγής τότε θα πρέπει να υποβάλλει, μέσω του Λειτουργού Συμμόρφωσης έκθεση αποκάλυψης πληροφοριών προς τη ΜΟΚΑΣ.

161. Για να μπορέσει το πιστωτικό ίδρυμα να εφαρμόσει τα πιο πάνω, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης καλείται όπως εξασφαλίζει και συμβουλευεται τις ανακοινώσεις καθώς και τις εκθέσεις αξιολογήσεων χωρών οι οποίες γίνονται από την Ομάδα Οικονομικής Δράσης (<http://www.fatf-gafi.org>), τα άλλα περιφερειακά σώματα που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα πρότυπα της πιο πάνω Ομάδας (π.χ. Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης www.coe.int/moneyval), το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Παγκόσμια Τράπεζα. Στη βάση των εν λόγω αξιολογήσεων θα πρέπει να γίνεται εκτίμηση του κινδύνου από συναλλαγές και επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα από τις διάφορες χώρες και να εφαρμόζονται, όπου κρίνεται αναγκαίο, αυξημένα μέτρα επιμέλειας ως προς τον πελάτη και παρακολούθησης των συναλλαγών με πρόσωπα που προέρχονται από χώρα που κρίνεται να παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις στο θεσμικό και διοικητικό της πλαίσιο για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να αποφασίζει για τις χώρες που παρουσιάζονται να εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF και για τις οποίες θα εφαρμόζονται αυξημένα μέτρα επιμέλειας για επιχειρηματικές σχέσεις και συναλλαγές που προέρχονται από τις εν λόγω χώρες.

4.15 Διαρκής παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών

Ο Νόμος

Άρθρο 61(1)(δ)

162. Το άρθρο 61(1) (δ) του Νόμου απαιτεί όπως οι διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, περιλαμβάνουν την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της σχέσης, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται συνάδουν με τα στοιχεία και πληροφορίες που κατέχει το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα σχετικά με τον πελάτη, την επιχείρηση και το προφίλ του κινδύνου του πελάτη, περιλαμβανομένης της προέλευσης των κεφαλαίων καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης ενημερωμένων εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών.

Ο Νόμος
Άρθρο 58(ε)

163. Το άρθρο 58(ε) του Νόμου απαιτεί, μεταξύ άλλων, από τα πιστωτικά ιδρύματα όπως εξετάζουν ενδελεχώς οποιαδήποτε συναλλαγή η οποία κρίνεται ότι λόγω της φύσεώς της είναι ιδιαίτερα επιδεκτική ως προς το να συνδεθεί με ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και ιδίως των πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών και όλων των ασυνήθιστων ειδών συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

164. Το **Παράρτημα 2** της Οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για το “Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργανωτικής δομής, εσωτερικής διακυβέρνησης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των τραπεζών” το οποίο καθορίζει τις «αρχές ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων στα πλαίσια της διαχείρισης των λειτουργικών κινδύνων» επιβάλλει στα πιστωτικά ιδρύματα όπως εφαρμόζουν για τα συστήματα και τις υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω του διαδικτύου, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης των συναλλαγών τα οποία και θα βασίζουν την αποτελεσματική λειτουργία τους στη δημιουργία εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος στατιστικών προτύπων κίνησης λογαριασμού για κάθε πελάτη. Τα συστήματα αυτά, με βάση τα διαμορφωμένα χαρακτηριστικά κίνησης των λογαριασμών των πελατών (“profiles”), θα πρέπει να εντοπίζουν και να καταγράφουν ασυνήθιστες συναλλακτικές συμπεριφορές και να παράγουν, σε πραγματικό χρόνο, προειδοποιητικά μηνύματα (“alerts”) για τη διερεύνηση ενδεχόμενων περιπτώσεων απάτης.
- αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι συγκεκριμένοι κίνδυνοι στις ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αυξημένοι λόγω της ευκολίας χρήσης των υπηρεσιών από οπουδήποτε και οποιαδήποτε χρονική στιγμή, της απρόσωπης φύσης των συναλλαγών και της αυτόματης διεκπεραίωσής τους. Ως εκ τούτου, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να μεριμνά για την εγκατάσταση αυτοματοποιημένων συστημάτων και εργαλείων διαχείρισης των συναλλαγών, τα οποία κατ’ ελάχιστον θα θέτουν όρια σε συγκεκριμένες ομάδες ή κατηγορίες συναλλαγών, θα παρέχουν τη δυνατότητα καθυστέρησης εκτέλεσης της συναλλαγής μέχρι την εξακρίβωση συγκεκριμένων στοιχείων (“filters & monitoring tools/systems”), και
- δυνατότητα εύκολης προσπέλασης και επεξεργασίας στοιχείων παλαιότερων συναλλαγών, έτσι ώστε να γίνεται εφικτός ο εντοπισμός συναλλακτικών ιδιαιτεροτήτων και ανωμαλιών, για να διευκολύνεται η στοιχειοθέτηση αποδεικτικών στοιχείων και η

επαρκής πληροφόρηση των εποπτικών αρχών, ειδικά στις περιπτώσεις απάτης και νομιμοποίησης εσόδων από το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

165. Η διαρκής παρακολούθηση των λογαριασμών πελατών και των συναλλαγών τους είναι απαραίτητο στοιχείο οποιουδήποτε αποτελεσματικού συστήματος διαδικασιών παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να έχουν πλήρη αντίληψη της φυσιολογικής και δικαιολογημένης κίνησης των λογαριασμών των πελατών τους καθώς και του γενικότερου οικονομικού τους προφίλ ούτως ώστε να δύνανται να εντοπίζουν τις συναλλαγές που βρίσκονται έξω από τη συνηθισμένη μορφή της κίνησης του λογαριασμού, ή αποτελούν πολύπλοκες ή ασυνήθιστες συναλλαγές ή πραγματοποιούνται χωρίς να υπάρχει προφανής οικονομικός σκοπός ή σαφής νόμιμος λόγος. Χωρίς τέτοια γνώση, τα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώσουν τη νομική τους υποχρέωση για εντοπισμό και αναφορά ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων στη ΜΟΚΑΣ. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 70 του Νόμου απαιτείται από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες όπως αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας προτού αναφέρουν την υποψία τους στη ΜΟΚΑΣ σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 69 του Νόμου.

166. Οι διαδικασίες και το βάθος εξέτασης των συναλλαγών και της παρακολούθησης των λογαριασμών θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το επίπεδο κινδύνου και να επιτυγχάνουν, ως ελάχιστο, τα ακόλουθα:

- Την επισήμανση όλων των πελατών υψηλού κινδύνου όπως αυτοί καθορίζονται στο Νόμο, στην παρούσα Οδηγία καθώς και στην πολιτική αποδοχής νέων πελατών που εφαρμόζει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα. Ως εκ τούτου, τα συστήματα διευθυντικής πληροφόρησης των πιστωτικών ιδρυμάτων θα πρέπει να είναι σε θέση να παράγουν αναλυτικές καταστάσεις για κάθε ομάδα πελατών υψηλού κινδύνου ούτως ώστε να υποβοηθείται το έργο παρακολούθησης των λογαριασμών και συναλλαγών τους.
- Τον εντοπισμό ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών ασυμβίβαστες με το οικονομικό προφίλ των πελατών για σκοπούς περαιτέρω διερεύνησης.
- Τη διερεύνηση των ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών από αρμόδιους υπαλλήλους που έχουν διοριστεί για αυτό το σκοπό. Τα αποτελέσματα των ερευνών θα πρέπει να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα και να τηρούνται

στο φάκελο του ενδιαφερόμενου πελάτη.

- Τη λήψη όλων των απαιτητών μέτρων και ενεργειών στη βάση των ευρημάτων της διερεύνησης περιλαμβανομένης της εσωτερικής αναφοράς υπόπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων προς το Λειτουργό Συμμόρφωσης.
- Τη διαπίστωση της πηγής και προέλευσης των χρημάτων που πιστώνονται σε λογαριασμούς.

167. Για επίτευξη των πιο πάνω, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εισάξουν και εφαρμόσουν επαρκή αυτοματοποιημένα/ηλεκτρονικά συστήματα διευθυντικής πληροφόρησης και διοίκησης τα οποία θα είναι ικανά να προμηθεύουν έγκαιρα την Ανώτερη Διεύθυνση, το Λειτουργό Συμμόρφωσης και άλλους αρμόδιους υπαλλήλους με αξιόπιστες και απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό, ανάλυση και αποτελεσματική παρακολούθηση των λογαριασμών πελατών και συναλλαγών στη βάση του υπολογιζόμενου κινδύνου εμπλοκής τους σε ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η παρακολούθηση των λογαριασμών και συναλλαγών πρέπει να γίνεται σε σχέση με συγκεκριμένους τύπους συναλλαγών, το οικονομικό προφίλ του πελάτη και συγκρίνοντας σε τακτά χρονικά διαστήματα την κίνηση του λογαριασμού με την αναμενόμενη κίνηση όπως αυτή είχε δηλωθεί κατά το άνοιγμα του λογαριασμού καθώς και με την κίνηση του λογαριασμού και τη φύση των συναλλαγών που διενεργούνται από άλλους πελάτες που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα εργασιών. Σημαντικές αποκλίσεις πρέπει να τυγχάνουν περαιτέρω διερεύνησης και τα πορίσματα να καταχωρούνται στο φάκελο του πελάτη. Περαιτέρω, οι διαδικασίες θα πρέπει να καλύπτουν πελάτες που δεν έχουν άμεση επαφή με το πιστωτικό ίδρυμα καθώς και αδρανείς λογαριασμούς που παρουσιάζουν ξαφνική κίνηση. Τα αυτοματοποιημένα/ηλεκτρονικά συστήματα διευθυντικής πληροφόρησης και διοίκησης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την εξαγωγή πληροφοριών σε σχέση με στοιχεία που ελλείπουν από τα έγγραφα ανοίγματος των λογαριασμών, την ταυτότητα και οικονομικό προφίλ του πελάτη, και συνολικά στοιχεία για την επιχειρηματική σχέση του πελάτη με το πιστωτικό ίδρυμα.

168. Γενικά για όλους τους λογαριασμούς, τα ηλεκτρονικά/αυτοματοποιημένα συστήματα θα πρέπει να είναι ικανά να αθροίζουν τα υπόλοιπα και την κίνηση όλων των συνδεδεμένων λογαριασμών πάνω σε ενοποιημένη βάση και να ανιχνεύουν ασυνήθεις ή ύποπτους τύπους συναλλαγών και δραστηριότητες. Αυτό μπορεί να γίνει με τον καθορισμό ορίων για συγκεκριμένο τύπο ή κατηγορία λογαριασμών (π.χ. λογαριασμοί υψηλού κινδύνου) ή συναλλαγών (π.χ. καταθέσεις ή αποσύρσεις σε μετρητά, εισερχόμενα και εξερχόμενα

εμβάσματα πάνω από ένα προκαθορισμένο όριο) λαμβάνοντας υπόψη το οικονομικό προφίλ του πελάτη, τη χώρα προέλευσης, την πηγή των χρημάτων, τον τύπο της συναλλαγής ή άλλους παράγοντες κινδύνου. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται σε συναλλαγές που υπερβαίνουν τα προκαθορισμένα όρια. Ορισμένοι τύποι συναλλαγών θα πρέπει να θέτουν σε εγρήγορση τους μηχανισμούς του πιστωτικού ιδρύματος ότι ένας πελάτης πιθανόν να εμπλέκεται σε ασυνήθεις ή ύποπτες δραστηριότητες. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν συναλλαγές που δεν φαίνονται λογικές από οικονομικής ή εμπορικής σκοπιάς ή περιλαμβάνουν μεγάλα ποσά σε μετρητά ή άλλα χρηματικά μέσα ή αρκετά μεγάλα εισερχόμενα εμβάσματα που δεν συνάδουν με τις φυσιολογικές και αναμενόμενες συναλλαγές του πελάτη. Πολύ υψηλή κίνηση του λογαριασμού, ασυμβίβαστη με το μέγεθος του υπολοίπου, μπορεί να είναι ένδειξη ότι χρήματα ξεπλένονται μέσω του λογαριασμού.

5. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

5.1 Καταθέσεις Μετρητών

169. Μεγάλες καταθέσεις μετρητών από παράνομες δραστηριότητες θεωρείται από τους πιο γνωστούς τρόπους ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Συνεπώς, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος παρεμπόδισης αλλά και εντοπισμού δραστηριοτήτων ξεπλύματος παράνομου χρήματος βρίσκεται στο αρχικό στάδιο όταν γίνεται προσπάθεια από εγκληματίες να τοποθετήσουν τα μετρητά που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες στο χρηματοοικονομικό σύστημα.

170. Συνεπώς, επιβάλλεται όπως τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόσουν κατάλληλες διαδικασίες για αποδοχή και έλεγχο καταθέσεων μετρητών για ποσά που υπερβαίνουν τα 15.000 Ευρώ ή το ισοδύναμο σε ξένα νομίσματα. Συγκεκριμένα, τα πιστωτικά ιδρύματα καλούνται, ανάλογα με τον καθ' υπολογιζόμενο κίνδυνο, να ασκούν έλεγχο για τη διαπίστωση της πηγής και προέλευσης των μετρητών καθώς επίσης και κατά πόσον το ύψος και η φύση της συναλλαγής συνάδει με τις δραστηριότητες/εργασίες και το οικονομικό προφίλ του πελάτη. Επιπρόσθετα και ανάλογα με τα όρια και ελέγχους που θα θέσει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα, θα πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα αποδεικτικά έγγραφα και στοιχεία για τον οικονομικό, εμπορικό ή άλλο σκοπό της κατάθεσης σε μετρητά, η οποία θα πρέπει να εκτελείται μετά από έγκριση που λαμβάνεται από ανώτερη αρχή. Παρόμοιοι έλεγχοι θα πρέπει να διενεργούνται και για καταθέσεις μετρητών κάτω από 15.000 Ευρώ ή το ισοδύναμο σε ξένα νομίσματα όταν εγείρονται υποψίες ότι η συναλλαγή πιθανόν να συνδέεται με ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

5.2 Καταθέσεις μετρητών που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό

5.2.1 Απαγόρευση αποδοχής καταθέσεων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό.

171. Απαγορεύεται στα πιστωτικά ιδρύματα να αποδέχονται καταθέσεις μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10.000 Ευρώ που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό όταν:

- (i) αυτά δεν συνοδεύονται από τη σχετική δήλωση εισαγωγής προς το Τμήμα Τελωνείων (“Δήλωση ρευστών διαθεσίμων”) βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα και του περί Ελέγχου Ρευστών Διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα και της

Άσκησης Ενδοκοινωνικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμου (Ν. 53(I) του 2009)
ή

(ii) η δήλωση εισαγωγής περιέχει ελλιπή, ψευδή ή αναληθή στοιχεία.

172. Συναφώς, διευκρινίζεται ότι βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθέσιμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα και του περί Ελέγχου Ρευστών Διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινωνικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμου (Ν. 53(I) του 2009), κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται στην Κύπρο προερχόμενο από τρίτη χώρα ή άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μεταφέρει ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10.000 Ευρώ υποχρεούται να δηλώσει το εν λόγω ποσό σε αρμόδιο λειτουργό του Τμήματος Τελωνείων.

173. Για καταθέσεις μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό και οι οποίες ισούνται ή υπερβαίνουν το προαναφερόμενο ποσό, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν και αρχειοθετούν μαζί με τη συναλλαγή, το πρωτότυπο της σχετικής δήλωσης εισαγωγής. Τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν υποχρέωση όπως ενημερώνουν άμεσα το Τμήμα Τελωνείων για όλες τις περιπτώσεις πελατών που προτίθενται να προβούν σε κατάθεση μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό τα οποία δεν συνοδεύονται από τη σχετική δήλωση εισαγωγής ή η δήλωση εισαγωγής που παρουσιάζεται περιέχει ελλιπή, ψευδή ή αναληθή στοιχεία.

5.2.2 Αποδογή καταθέσεων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα

174. Μεμονωμένη κατάθεση μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα που έχει εισαχθεί στην Κύπρο από το εξωτερικό πέραν από το ισότιμο των 100.000 Ευρώ, από οποιοδήποτε πρόσωπο ή ομάδα συνδεδεμένων προσώπων, θα γίνεται αποδεκτή μόνο με τη γραπτή έγκριση του Λειτουργού Συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος.

175. Περαιτέρω, η διενέργεια καταθέσεων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα πάνω σε συνεχή και τακτική βάση οι οποίες ξεπερνούν ή προβλέπεται ότι θα ξεπεράσουν το ισότιμο των 100.000 Ευρώ, εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, από οποιοδήποτε πρόσωπο ή ομάδα συνδεδεμένων προσώπων, θα γίνονται αποδεκτές μόνο με τη γραπτή έγκριση του Λειτουργού Συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος. Νοείται ότι κατάθεση μετρητών κάτω από το όριο των 100.000 Ευρώ, από οποιοδήποτε πρόσωπο ή ομάδα συνδεδεμένων προσώπων, θα πρέπει, επίσης, να τυγχάνει της γραπτής έγκρισης του Λειτουργού Συμμόρφωσης όταν, ως αποτέλεσμα της εν λόγω κατάθεσης, το συνολικό άθροισμα των

καταθέσεων σε μετρητά που έχουν διενεργηθεί από το συγκεκριμένο πρόσωπο ή ομάδα συνδεδεμένων προσώπων, εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους, θα υπερβεί το ισότιμο των 100.000 Ευρώ.

5.2.3 Ορισμοί ομάδας συνδεδεμένων προσώπων και συνδεδεμένων καταθέσεων μετρητών

176. “Ομάδα συνδεδεμένων προσώπων” αποτελούν:

- (i) μέλη μιας οικογένειας (δηλ. ο σύζυγος, η σύζυγος και τα τέκνα),
- (ii) φυσικό πρόσωπο και επιχείρηση στην οποία το φυσικό πρόσωπο και οποιοδήποτε μέλος της οικογένειάς του είναι συνέταιρος ή μέλος ή διευθυντής ή πραγματικός δικαιούχος ή έχει καθιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο,
- (iii) φυσικό πρόσωπο και εταιρεία στην οποία το φυσικό πρόσωπο είναι διευθυντής ή κατέχει ουσιαστικό συμφέρον είτε από μόνος του είτε μαζί με άλλα μέλη της οικογένειάς του είτε μαζί με άλλους συνεταίρους,
- (iv) νομικό πρόσωπο και μητρική εταιρεία, θυγατρικές, συνεξαρτημένες, συνδεδεμένες εταιρείες ή άλλες οντότητες που έχουν ουσιαστικό συμφέρον στο νομικό πρόσωπο, και
- (v) δύο ή περισσότερα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, τα οποία έχουν οικονομική αλληλεξάρτηση ή συνδέονται με τέτοιο τρόπο που μπορεί να θεωρηθούν ότι αντιπροσωπεύουν ενιαίο κίνδυνο.

177. Για σκοπούς των πιο πάνω, “ουσιαστικό συμφέρον” σε εταιρεία σημαίνει το συμφέρον σε οποιαδήποτε τάξη μετοχών του κεφαλαίου της εταιρείας με ποσοστό 10% ή περισσότερο στην τάξη των μετοχών αυτών ή συμφέρον το οποίο δίνει την ικανότητα σε κάποιον να αποφασίζει, με οποιαδήποτε τρόπο, την εκλογή της πλειοψηφίας των συμβούλων της εταιρείας ή να ασκεί σημαντική επιρροή.

5.2.4 Εσωτερικές διαδικασίες και ευθύνες του Λειτουργού Συμμόρφωσης

178. Αιτήσεις για αποδοχή καταθέσεων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα που αναφέρονται στις παραγράφους πιο πάνω, θα πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς προς το Λειτουργό Συμμόρφωσης από τους αρμόδιους λειτουργούς των καταστημάτων/μονάδων του πιστωτικού ιδρύματος που τηρείται ο πελατειακός λογαριασμός και θα πρέπει να συνοδεύονται από πλήρη στοιχεία για τον πελάτη, τις δραστηριότητες του, τη φύση της συναλλαγής, την πηγή των μετρητών και, για πελάτες που προτίθενται να διενεργούν

καταθέσεις πάνω σε συνεχή και τακτική βάση, αντίγραφα των πιο πρόσφατων ετήσιων ελεγμένων λογαριασμών τους ή/και των διευθυντικών οικονομικών καταστάσεων (“management accounts”) τους. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης, αφού εξετάσει την αίτηση και τα υποβληθέντα στοιχεία, κοινοποιεί γραπτώς την απόφαση του για αποδοχή ή μη της κατάθεσης -εάν αφορά πελάτη που ζητεί τη διενέργεια μιας μεμονωμένης συναλλαγής- ή την αποδοχή των καταθέσεων - εάν αφορά πελάτες που ζητούν τη διενέργεια καταθέσεων μετρητών πάνω σε συνεχή και τακτική βάση. Αντίγραφα των αιτήσεων και της απόφασης του Λειτουργού Συμμόρφωσης θα πρέπει να τηρούνται σε ξεχωριστό φάκελο από το Λειτουργό Συμμόρφωσης καθώς και στο φάκελο του πελάτη.

179. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να βεβαιώνεται, μέσα στα πλαίσια της εφαρμογή της αρχής «γνώριζε τον πελάτη σου» και προτού δώσει τη γραπτή έγκριση του για αποδοχή μεμονωμένης κατάθεσης ή καταθέσεων σε τακτική και συνεχή βάση πέραν των καθορισθέντων ορίων, ότι το μέγεθος της κατάθεσης ή των καταθέσεων σε μετρητά ξένου συναλλάγματος συνάδει με την οικονομική κατάσταση και την ταμειακή ροή των επιχειρηματικών και άλλων δραστηριοτήτων του πελάτη. Περαιτέρω, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης πρέπει να βεβαιώνεται ότι έχουν εφαρμοστεί πλήρως οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού της ταυτότητας του πελάτη που προνοούνται στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας Οδηγίας και ότι τα μετρητά δεν προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες.
180. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να καταγράφει και τηρεί τα πλήρη στοιχεία των πελατών ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών (όνομα, διεύθυνση, αριθμό λογαριασμού(ών), κατάστημα/μονάδα τήρησης λογαριασμού(ών)) για τους οποίους έχει δώσει τη γραπτή έγκρισή του για αποδοχή μεμονωμένης κατάθεσης μετρητών ή σειράς καταθέσεων μετρητών πάνω σε συνεχή και τακτική βάση. Σχετικά, θα πρέπει ο Λειτουργός Συμμόρφωσης να τηρεί ξεχωριστά μητρώα για πελάτες που εμπλέκονται σε: (i) μεμονωμένες καταθέσεις μετρητών, και (ii) καταθέσεις μετρητών σε συνεχή και τακτική βάση.
181. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης παρακολουθεί, τουλάχιστον πάνω σε μηνιαία βάση, τον όγκο των καταθέσεων σε μετρητά ξένου συναλλάγματος που διενεργούνται από του πελάτες για τους οποίους έχει δώσει τη γραπτή έγκριση του για αποδοχή τέτοιων καταθέσεων πάνω σε τακτική και συνεχή βάση. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ετοιμάζει μηνιαία αναλυτική κατάσταση με στοιχεία για τις καταθέσεις σε μετρητά που έχουν διενεργήσει οι εν λόγω πελάτες κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα καθώς και τις συσσωρευμένες καταθέσεις για την περίοδο από την αρχή του έτους

μέχρι το τέλος του υπό αναφορά μήνα.

5.2.5 Εξαιρούμενες καταθέσεις μετρητών

182. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, ισχύουν οι ακόλουθες εξαιρέσεις:

- (i) Καταθέσεις ξένων νομισμάτων σε μετρητά από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας.
- (ii) Καταθέσεις ξένων νομισμάτων σε μετρητά από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στην Κύπρο.
- (iii) Καταθέσεις ξένων νομισμάτων σε μετρητά από άλλα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κύπρο.

5.3 Αναλήψεις μετρητών

183. Αναλήψεις μεγάλων ποσών σε μετρητά μπορεί να εκθέσουν τα πιστωτικά ιδρύματα σε κίνδυνο, όταν τα χρήματα χρησιμοποιηθούν από τους τελικούς παραλήπτες για τη χρηματοδότηση παράνομων πράξεων.

184. Ως εκ τούτου, καλούνται τα πιστωτικά ιδρύματα όπως εφαρμόσουν κατάλληλες διαδικασίες για έλεγχο των αναλήψεων μετρητών για ποσά που υπερβαίνουν τα 15.000 Ευρώ ή το ισοδύναμο σε ξένα νομίσματα. Συγκεκριμένα, τα πιστωτικά ιδρύματα καλούνται, ανάλογα με τον καθ' υπολογιζόμενο κίνδυνο, να ασκούν έλεγχο για τη διαπίστωση του σκοπού και του προορισμού των χρημάτων καθώς επίσης και κατά πόσον η συναλλαγή αυτή συνάδει με τις δραστηριότητες/εργασίες και το οικονομικό προφίλ του πελάτη. Επιπρόσθετα και ανάλογα με τα όρια και ελέγχους που θα θέσει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα, θα πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα αποδεικτικά έγγραφα και στοιχεία για τον οικονομικό, εμπορικό ή άλλο σκοπό για την κάθε ανάληψη η εκτέλεση της οποίας θα πρέπει να γίνεται κατόπιν έγκρισης που λαμβάνεται από ανώτερη αρχή.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ

6.1 Εισαγωγή

Ο Νόμος 185. Το άρθρο 68(1) του Νόμου απαιτεί από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές
Άρθρα 68(1) ή άλλες δραστηριότητες όπως τηρούν αρχεία και φυλάσσουν για περίοδο τουλάχιστον
και 68(2) πέντε ετών τα ακόλουθα έγγραφα:

- (i) αντίγραφα των αποδεικτικών στοιχείων της ταυτότητας του πελάτη·
- (ii) τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και τις λεπτομέρειες όλων των επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένων εγγράφων για την καταχώρηση των συναλλαγών στα λογιστικά βιβλία· και
- (iii) τα σχετικά έγγραφα της αλληλογραφίας με τους πελάτες και άλλα πρόσωπα με τους οποίους διατηρείται επιχειρηματική σχέση.

Η περίοδος των πέντε ετών υπολογίζεται μετά την εκτέλεση των συναλλαγών ή την περάτωση της επιχειρηματικής σχέσης.

186. Τα αντίγραφα των αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας των πελατών θα πρέπει να πιστοποιούνται από τον υπάλληλο που προβαίνει στην εξακρίβωση της ταυτότητας ή το τρίτο πρόσωπο στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα βασίζεται για σκοπούς εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη. Η εν λόγω πιστοποίηση πρέπει να φέρει το όνομα του προσώπου που πιστοποιεί το έγγραφο, υπογραφή καθώς και ημερομηνία πιστοποίησης.

187. Προκειμένου για φυσικά πρόσωπα μη Κύπριους ή/και νομικά πρόσωπα ή οντότητες που έχουν συσταθεί εκτός Κύπρου τα πιστωτικά ιδρύματα δύναται να λαμβάνουν έγγραφα που φέρουν τη σφραγίδα Apostille, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Χάγης και τα οποία είναι επισήμως μεταφρασμένα στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα για την κατανόηση του περιεχομένου αυτών. Τα εν λόγω έγγραφα που φέρουν τη σφραγίδα Apostille πρέπει να είναι τα πρωτότυπα και να φέρουν το διακριτικό αύξων αριθμό τον οποίο έχει καθορίσει η Κεντρική Αρχή στη χώρα έκδοσης τους. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να επικοινωνεί με την εν λόγω Κεντρική αρχή στη χώρα έκδοσης τους για να επιβεβαιώνει την γνησιότητα προέλευσης των εγγράφων.

Ο Νόμος 188. Τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες οφείλουν να
Άρθρο 68(3) διασφαλίζουν ότι όλα τα έγγραφα που αναφέρονται πιο πάνω τίθενται έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση στη διάθεση της ΜΟΚΑΣ και των αρμοδίων Εποπτικών Αρχών για σκοπούς

εκτέλεσης των καθηκόντων που τους αναθέτει ο Νόμος.

189. Περαιτέρω, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν όπως εφαρμόζουν συστήματα που καθιστούν δυνατή την έγκαιρη ενημέρωση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και της ΜΟΚΑΣ ως προς το εάν τηρούν ή είχαν τηρήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και ως προς το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης.
190. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για το “Πλαίσιο Αρχών Λειτουργίας και Κριτηρίων Αξιολόγησης της Οργανωτικής Δομής, Εσωτερικής Διακυβέρνησης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των Τραπεζών”, που εκδόθηκε το Μάιο του 2006 και όπως έχει μετέπειτα τροποποιηθεί, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται όπως εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες έτσι ώστε να διασφαλίζεται η συστηματική και ασφαλής τήρηση αρχείων για χρονικό διάστημα όχι μικρότερο των 10 ετών και με τρόπο που να επιτρέπει την πραγματοποίηση ελέγχων μεταγενέστερα (“audit trail”) και την αναπαραγωγή όλων των συναλλαγών κατά χρονολογική σειρά, την υποστήριξη κάθε καταχωρημένου στοιχείου με πρωτότυπα δικαιολογητικά και την τεκμηρίωση οποιασδήποτε μεταβολής στα υπόλοιπα των λογαριασμών, με αναλυτικά στοιχεία για τις κινήσεις που μεσολάβησαν.
191. Η ΜΟΚΑΣ χρειάζεται να εντοπίζει με επαρκή στοιχεία τη διαδρομή του παράνομου χρήματος και να διαμορφώνει το οικονομικό προφίλ του υπό διερεύνηση λογαριασμού και πελάτη. Για να μπορέσει να πετύχει τα πιο πάνω, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι μέσα στα πλαίσια της διερεύνησης μιας ύποπτης συναλλαγής από τη ΜΟΚΑΣ, θα είναι σε θέση να παράσχουν έγκαιρα τις πιο κάτω πληροφορίες:
- (i) την ταυτότητα των κατόχων του λογαριασμού,
 - (ii) την ταυτότητα των πραγματικών ιδιοκτητών/δικαιούχων του λογαριασμού,
 - (iii) την ταυτότητα των προσώπων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού,
 - (iv) στοιχεία που αφορούν τον όγκο και τις συναλλαγές που διεξάγονται μέσω του λογαριασμού,
 - (v) συνδεδεμένους λογαριασμούς,
 - (vi) σε σχέση με συγκεκριμένες συναλλαγές:
 - 1. την πηγή των χρημάτων,
 - 2. τον τύπο και το ποσό του νομίσματος της συναλλαγής,

3. τον τρόπο με τον οποίο τα χρήματα έχουν κατατεθεί ή αποσυρθεί, δηλαδή μετρητά, επιταγές, ηλεκτρονικά εμβάσματα κτλ,
4. την ταυτότητα του προσώπου που διενέργησε τη συναλλαγή,
5. τον προορισμό των χρημάτων,
6. τη φύση των οδηγιών και της εξουσιοδότησης που έχουν δοθεί, και
7. τον τύπο και τον αριθμό αναγνώρισης του λογαριασμού που εμπλέκεται στη συναλλαγή.

6.2 Μορφή των στοιχείων

192. Αναγνωρίζεται ότι αντίγραφα όλων των στοιχείων και εγγράφων δεν μπορούν πρακτικά να τηρούνται επ' αόριστον και, συνεπώς, είναι απαραίτητο να τεθούν κάποιες προτεραιότητες. Παρόλο που ο Νόμος καθορίζει συγκεκριμένη περίοδο τήρησης αρχείου, τονίζεται ότι στις περιπτώσεις όπου τα στοιχεία και έγγραφα σχετίζονται με έρευνες που είναι ακόμη σε εξέλιξη, τότε αυτά πρέπει να φυλάσσονται μέχρις ότου η ΜΟΚΑΣ επιβεβαιώσει ότι η διερεύνηση έχει ολοκληρωθεί και ότι η υπόθεση έχει κλείσει.

193. Αναγνωρίζεται επίσης ότι τήρηση των στοιχείων ταυτότητας, συναλλαγών, αλληλογραφίας και άλλων πληροφοριών που συνθέτουν το οικονομικό προφίλ του πελάτη δημιουργεί ένα τεράστιο όγκο εγγράφων που χρειάζεται να φυλαχτεί. Ως εκ τούτου, η τήρηση των στοιχείων μπορεί να γίνει και σε άλλες μορφές, εκτός από τα πρωτότυπα έγγραφα, π.χ. σε ηλεκτρονική ή άλλες παρόμοιες μορφές. Ο βασικός σκοπός είναι να μπορούν τα πιστωτικά ιδρύματα να ανακτούν τις σχετικές πληροφορίες έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση.

194. Ενόψει των πιο πάνω, όταν τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν την πολιτική τους για τήρηση εγγράφων και αρχείου, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τόσο τις απαιτήσεις του Νόμου όσο και τις πιθανές ανάγκες της ΜΟΚΑΣ και των αρμόδιων εποπτικών αρχών.

195. Το άρθρο 47 του Νόμου προνοεί ότι στις περιπτώσεις που οι σχετικές πληροφορίες βρίσκονται καταχωρημένες σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, πρέπει να είναι δυνατή η παρουσίαση τους σε μορφή που είναι ορατή και αναγνώσιμη, έτσι που να μπορούν να διαβιβαστούν αυτούσιες στη ΜΟΚΑΣ.

*Ο Νόμος
Άρθρο 47*

6.3 Ηλεκτρονικές μεταφορές χρηματικών ποσών

- Κανονισμός (ΕΚ) Αριθ. 1781/2006*
196. Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1781/2006 περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 8 Δεκεμβρίου, 2006 (ΕΕ L 345 της 8.12.2006 σ.1).
197. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εφαρμόσουν διαδικασίες ούτως ώστε να εντοπίζουν και χειρίζονται έγκαιρα εισερχόμενα εμβάσματα χρημάτων πάνω από 1.000 ευρώ που δεν συνοδεύονται από πλήρη στοιχεία για τον εντολέα, όπως αυτά καθορίζονται στον πιο πάνω Κανονισμό.
198. Σε περίπτωση όπου οποιοδήποτε από τα απαιτούμενα στοιχεία παραλείπεται από το μήνυμα ή το έντυπο πληρωμής που συνοδεύει τα εισερχόμενα εμβάσματα χρημάτων, τότε τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξετάσουν, λαμβάνοντας υπόψη το συνεπαγόμενο κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος από τη σχετική συναλλαγή, κατά πόσον ενδείκνυται η λήψη ενός ή περισσότερων από τα πιο κάτω μέτρα:
1. Να επικοινωνήσουν με το πιστωτικό ίδρυμα του εντολέα και να απαιτήσουν αποκάλυψη των ελλειπόντων στοιχείων για τον εντολέα. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα του εντολέα αρνηθεί ή αδυνατεί να παράσχει τα απαιτούμενα στοιχεία, τότε το πιστωτικό ίδρυμα δύναται να αποφασίσει να μην αποδεχθεί το εισερχόμενο έμβασμα και να το επιστρέψει στο πιστωτικό ίδρυμα του εντολέα.
 2. Να εξετάσει κατά πόσον η απουσία ολοκληρωμένων στοιχείων για τον εντολέα εγείρει υποψίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος οπότε και να υποβάλει σχετική αναφορά προς τη ΜΟΚΑΣ.
 3. Υπό το φως της προηγούμενης εμπειρίας με το πιστωτικό ίδρυμα του εντολέα και των περιστάσεων της συναλλαγής, να εξετάσει κατά πόσον η επιχειρηματική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα του εντολέα πρέπει να περιοριστεί ή να διακοπεί.
- Ο Νόμος Άρθρο 71*
199. Το άρθρο 71 του Νόμου προνοεί ότι η μη εκτέλεση ή η καθυστέρηση εκτέλεσης οποιασδήποτε συναλλαγής για λογαριασμό πελάτη, από πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, λόγω μη παροχής επαρκών στοιχείων ή πληροφοριών, για τη φύση της συναλλαγής ή/και τα εμπλεκόμενα μέρη, όπως απαιτείται από οδηγίες της αρμόδιας Εποπτικής Αρχής ή του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 15ης Νοεμβρίου 2006 περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

χρηματικών ποσών, δε θα λογίζεται ως παράβαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης του εν λόγω προσώπου προς τον πελάτη του.

7. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

7.1 Εισαγωγή

200. Παρόλο που είναι δύσκολο να δοθεί ορισμός της ύποπτης συναλλαγής καθώς οι τύποι των ύποπτων συναλλαγών που μπορεί να χρησιμοποιηθούν από τους εγκληματίες που εμπλέκονται στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι σχεδόν απεριόριστοι, μια ύποπτη συναλλαγή είναι συνήθως ασυμβίβαστη με τις γνωστές και νόμιμες εργασίες του πελάτη ή τις προσωπικές του δραστηριότητες ή με το συνηθισμένο κύκλο εργασιών του συγκεκριμένου λογαριασμού ή γενικότερα με το οικονομικό προφίλ που έχει δημιουργήσει το πιστωτικό ίδρυμα για τον πελάτη της. Συνεπώς, είναι επιτακτική ανάγκη τα πιστωτικά ιδρύματα να βεβαιώνονται ότι πάντοτε κατέχουν επαρκείς πληροφορίες και γνωρίζουν τις δραστηριότητες των πελατών τους ούτως ώστε να είναι σε θέση έγκαιρα να αναγνωρίζουν ότι μια συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών είναι ασυνήθης ή ύποπτη.

7.2 Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων

201. Ένας εγκληματίας που επιδιώκει να ξεπλύνει παράνομο χρήμα ή να προβεί σε πράξεις χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θα προσπαθήσει να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε προϊόν ή υπηρεσία που προσφέρεται από τα πιστωτικά ιδρύματα ως μέσον μετατροπής του χρήματος από παράνομο σε νόμιμο. Αυτή η διαδικασία μπορεί να ποικίλει από μια απλή συναλλαγή σε μετρητά μέχρι πιο επιτηδευμένες και περίπλοκες συναλλαγές. Κατάλογος που περιέχει παραδείγματα υπόπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων που συνδέονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας επισυνάπτεται στο **Παράρτημα 5** της παρούσας Οδηγίας.

202. Ο εν λόγω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός, ούτε περιέχει όλα τα είδη συναλλαγών που πιθανόν να χρησιμοποιηθούν, και πρέπει να επικαιροποιείται και να προσαρμόζεται στις καταστάσεις και τους νέους τρόπους και μεθόδους που χρησιμοποιούνται για το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Παρόλα αυτά, ο σχετικός κατάλογος μπορεί να βοηθήσει τα πιστωτικά ιδρύματα και τους υπαλλήλους τους στην αναγνώριση των κύριων τρόπων με τους οποίους ξεπλένεται το παράνομο χρήμα και χρηματοδοτείται η τρομοκρατία. Η επισήμανση από τα πιστωτικά ιδρύματα οποιασδήποτε από τις συναλλαγές που παρατίθενται στο εν λόγω παράρτημα πιο κάτω πρέπει να αποτελεί αντικείμενο περαιτέρω έρευνας και αιτία αναζήτησης επιπρόσθετων πληροφοριών ή/και εξηγήσεων αναφορικά με την πηγή και προέλευση των χρημάτων, τη

φύση και τον οικονομικό/εμπορικό σκοπό της συναλλαγής καθώς και των γεγονότων που συνδέονται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

7.3 Εσωτερική αναφορά ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων

- Ο Νόμος* 203. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Νόμου αποτελεί αδίκημα για οποιοδήποτε πρόσωπο το
Άρθρο 27 οποίο γνωρίζει, ή έχει εύλογη υποψία ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εάν δεν αποκαλύψει αυτές τις πληροφορίες, μόλις είναι ευλόγως δυνατό, μετά που περιέρχονται στην αντίληψη του, στη ΜΟΚΑΣ. Παράλειψη αποκάλυψης πληροφοριών κάτω από αυτά τα γεγονότα τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια ή με χρηματικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα 5.000 ευρώ ή και τις δύο ποινές μαζί.
- Ο Νόμος* 204. Στις περιπτώσεις υπαλλήλων πιστωτικών ιδρυμάτων, το άρθρο 26 του Νόμου προνοεί ότι
Άρθρο 26 η εσωτερική αναφορά στο Λειτουργό Συμμόρφωσης συνιστά εκπλήρωση της νομικής υποχρέωσης για αποκάλυψη πληροφοριών που απορρέουν από το άρθρο 27. Δηλαδή, εφόσον ο υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος έχει αναφέρει τις υποψίες του στο Λειτουργό Συμμόρφωσης, αυτός θεωρείται ότι έχει ανταποκριθεί πλήρως στις νομικές τους υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 27. Ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να βεβαιώνονται ότι όλοι οι υπάλληλοι γνωρίζουν τις νομικές υποχρεώσεις τους και το πρόσωπο (δηλαδή το Λειτουργό Συμμόρφωσης) στο οποίο θα αναφέρουν τις γνώσεις ή υποψίες τους για το ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
205. Όλες οι “Εσωτερικές Εκθέσεις Αναφοράς Υποψιών για Ξέπλυμα Παράνομου Χρήματος”, πρέπει να αρχειοθετούνται και να τηρούνται σε ξεχωριστό φάκελο από το Λειτουργό Συμμόρφωσης.
206. Από τη στιγμή της υποβολής της Εσωτερικής Έκθεσης αναφοράς, όλες οι μετέπειτα συναλλαγές του εμπλεκόμενου πελάτη θα πρέπει να παρακολουθούνται από το Λειτουργό Συμμόρφωσης.

7.4 Εκθέσεις Αναφοράς προς τη ΜΟΚΑΣ

- Ο Νόμος* 207. Το άρθρο 70 του Νόμου απαιτεί από τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή
Άρθρο 70 άλλες δραστηριότητες όπως αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, προτού αναφέρουν την

υποψία τους στη ΜΟΚΑΣ σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 69 του Νόμου. Όπως αναφέρεται πιο πάνω, η υποχρέωση αναφοράς στη Μονάδα περιλαμβάνει και απόπειρα διενέργειας τέτοιων ύποπτων συναλλαγών. Αν η αποφυγή της διενέργειας της συναλλαγής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, θα πρέπει να ενημερώσουν τη ΜΟΚΑΣ αμέσως μετά τη συναλλαγή.

208. Όλες οι εκθέσεις των Λειτουργών Συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ πρέπει να αποστέλλονται ή παραδίδονται στην πιο κάτω διεύθυνση:

Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης
Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
Περικλέους 7 2020 Στρόβολος
Τηλ.: 22-446018
Φαξ: 22-317063
Ηλ. Διεύθυνση: mokas@mokas.law.gov.cy

209. Το έντυπο που επισυνάπτεται στο **Παράρτημα 4** αυτής της Οδηγίας πρέπει πάντοτε να χρησιμοποιείται όταν υποβάλλεται έκθεση στη ΜΟΚΑΣ. Οι εκθέσεις αποκάλυψης πληροφοριών μπορούν να σταλούν στη ΜΟΚΑΣ με το ταχυδρομείο, με τηλεμοιότυπο, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή να παραδοθούν με το χέρι.

210. Μετά την υποβολή της έκθεσης αποκάλυψης πληροφοριών, το πιστωτικό ίδρυμα πιθανόν να επιθυμεί τη διακοπή της σχέσης με τον πελάτη για αποφυγή του κινδύνου που συνεπάγεται από τυχόν συνέχιση λειτουργίας του εν λόγω λογαριασμού. Σε μια τέτοια περίπτωση, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή έτσι που, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Νόμου, να μην αποκαλύπτουν στον πελάτη ότι έχει υποβληθεί έκθεση στη ΜΟΚΑΣ. Συνεπώς, πρέπει να υπάρχει μια στενή επαφή με τη ΜΟΚΑΣ για να αποφευχθεί η δημιουργία οποιωνδήποτε εμποδίων ή δυσκολιών στη διεξαγωγή των ερευνών.

211. Μετά την υποβολή της έκθεσης, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ακολουθούν τυχόν οδηγίες που θα τους δώσει η ΜΟΚΑΣ, ιδιαίτερα κατά πόσον θα ολοκληρώσουν μια συγκεκριμένη συναλλαγή ή να διατηρήσουν σε λειτουργία το συγκεκριμένο λογαριασμό. Σημειώνεται ότι το άρθρο 26(2)(γ) του Νόμου παρέχει την εξουσία στη ΜΟΚΑΣ να δίδει οδηγίες στα πιστωτικά ιδρύματα όπως μη εκτελέσουν ή καθυστερήσουν την εκτέλεση εντολής πελάτη, χωρίς τέτοια ενέργεια να θεωρείται παραβίαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης του πιστωτικού ιδρύματος και των υπαλλήλων του.

212. Περαιτέρω, μετά την υποβολή έκθεσης αναφοράς υπόπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων προς τη ΜΟΚΑΣ, οι εμπλεκόμενοι πελατειακοί λογαριασμοί καθώς και τυχόν άλλοι συνδεδεμένοι λογαριασμοί θα πρέπει να τεθούν κάτω από τη στενή παρακολούθηση του Λειτουργού Συμμόρφωσης.

8. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ο Νόμος 213. Το άρθρο 58 του Νόμου απαιτεί από πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες
Άρθρο 58 δραστηριότητες, την εφαρμογή επαρκών και κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών για την ενημέρωση των εργοδοτούμενων του σχετικά με -

(i) τα συστήματα και τις διαδικασίες για την πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,

(ii) το Νόμο,

(iii) τις οδηγίες που εκδίδει η αρμόδια Εποπτική Αρχή, και

(iv) τις εκάστοτε οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Περαιτέρω, το άρθρο 58(η) απαιτεί την τακτική εκπαίδευση του προσωπικού πάνω σε θέματα αναγνώρισης και χειρισμού υπόπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση τρομοκρατικών πράξεων.

214. Η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και των συστάσεων που περιέχονται στην Οδηγία και άλλες σχετικές εγκυκλίους της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου αναφορικά με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας εξαρτάται από το βαθμό που το προσωπικό των πιστωτικών ιδρυμάτων αντιλαμβάνεται τη σοβαρότητα των γεγονότων που οδήγησαν στη θέσπιση του Νόμου και από την έκταση της ενημέρωσής τους αναφορικά με τα καθήκοντα και τις νομικές τους υποχρεώσεις για αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού προβλήματος. Ένας υπάλληλος μπορεί να θεωρηθεί προσωπικά νομικά υπεύθυνος για παράλειψη να αποκαλύψει πληροφορίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς. Συνεπώς, όλο το προσωπικό των πιστωτικών ιδρυμάτων πρέπει να ενθαρρύνεται να συνεργάζεται και να αναφέρει, χωρίς καθυστέρηση, οτιδήποτε έρχεται στην αντίληψή του σε σχέση με συναλλαγές για τις οποίες υπάρχει έστω και η ελάχιστη υποψία ότι πιθανόν να σχετίζονται με ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή τη χρηματοδότηση τρομοκρατικών πράξεων. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό τα πιστωτικά ιδρύματα να εισαγάγουν ολοκληρωμένα μέτρα έτσι που να διασφαλίσουν ότι οι υπάλληλοί τους είναι πλήρως ενημερωμένοι για τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους. Σχετικά, ο

Λειτουργός Συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος έχει την ευθύνη, σε συνεργασία με άλλα αρμόδια τμήματα του πιστωτικού ιδρύματος (π.χ. Τμήματα προσωπικού και εκπαίδευσης κτλ) να ετοιμάζει και εφαρμόζει, πάνω σε ετήσια βάση, πρόγραμμα επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού μέσα στα πλαίσια που καθορίζει ο Νόμος και η Οδηγία. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης οφείλει να αξιολογεί την επάρκεια των σεμιναρίων και της παρεχόμενης επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού και να τηρεί λεπτομερή στοιχεία για τα εκπαιδευτικά σεμινάρια/προγράμματα που πραγματοποιούνται, όπως :

- (i) Όνομα υπαλλήλου ο οποίος συμμετέχει σε εκπαιδευτικό σεμινάριο ή άλλη επιμόρφωση ανά κατάσταση, ανά θέση (διευθυντικό προσωπικό, λειτουργοί, νεοεισερχόμενοι κλπ),
- (ii) Ημερομηνία διεξαγωγής του σεμιναρίου, τίτλος και διάρκεια του σεμιναρίου καθώς και τα ονόματα των εκπαιδευτών, και
- (iii) κατά πόσον η διάλεξη/σεμινάριο ετοιμάστηκε εντός του πιστωτικού ιδρύματος ή προσφέρθηκε από εξωτερικό οργανισμό ή συμβούλους.

215. Ο χρόνος και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης του προσωπικού των διαφόρων τμημάτων θα πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες του κάθε πιστωτικού ιδρύματος. Επίσης, η συχνότητα της εκπαίδευσης μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τις τροποποιήσεις στις νομοθετικές ή/και ρυθμιστικές απαιτήσεις, τα καθήκοντα του προσωπικού καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες αλλαγές υφίσταται το χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας.

216. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα πρέπει να στοχεύει στην ενημέρωση του προσωπικού για τις νέες εξελίξεις στον τομέα της παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιλαμβανομένων των πρακτικών μεθόδων και τάσεων που χρησιμοποιούνται από τους εγκληματίες για αυτό το σκοπό.

217. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα πρέπει να έχει διαφορετική δομή για νέο προσωπικό, προσωπικό εξυπηρέτησης πελατών, προσωπικό της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, προσωπικό που μετακινείται από ένα τμήμα σε άλλο, ή προσωπικό που ασχολείται με την προσέλκυση νέων πελατών. Το νέο προσωπικό θα πρέπει να επιμορφώνεται για τη σημασία της πολιτικής παρεμπόδισης του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και τις διαδικασίες, μέτρα και ελέγχους που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα. Το προσωπικό εξυπηρέτησης πελατών θα πρέπει να εκπαιδευτεί στην εξακρίβωση ταυτότητας των νέων πελατών, στην επίδειξη της δέουσας επιμέλειας πάνω σε διαρκή βάση, στο χειρισμό λογαριασμών υφιστάμενων πελατών και στην ανίχνευση των τύπων ασυνήθιστης και ύποπτης δραστηριότητας. Η εκπαίδευση θα πρέπει να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα

ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό υπενθυμίζεται για τα καθήκοντα και υποχρεώσεις του και τηρείται ενήμερο για οποιεσδήποτε νέες εξελίξεις.

218. Είναι σημαντικό όπως όλο το άμεσα επηρεαζόμενο προσωπικό κατανοεί πλήρως την ανάγκη και εφαρμόζει με συνέπεια την πολιτική και διαδικασίες του πιστωτικού ιδρύματος για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, η καλλιέργεια και η προώθηση της κουλτούρας της κατανόησης της σπουδαιότητας του θέματος της παρεμπόδισης του ξεπλύματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι το κλειδί για την επιτυχή εφαρμογή της οποιασδήποτε πολιτικής και διαδικασιών.

9. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΕΚΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

219. Η παρούσα Οδηγία εφαρμόζεται και για τα καταστήματα και θυγατρικές εταιρείες που τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν ιδρύσει με έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να βεβαιώνονται ότι τα καταστήματα και οι θυγατρικές εταιρείες τους σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμορφώνονται πλήρως με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας σε σχέση με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρων δέουσας επιμέλειας και τις διαδικασίες τήρησης αρχείου.

220. Σχετικά, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διαβιβάσουν την παρούσα Οδηγία καθώς και τα σχετικά αποσπάσματα από το εγχειρίδιο εσωτερικής πρακτικής, διαδικασιών και ελέγχου για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση των καταστημάτων και θυγατρικών εταιρειών τους στο εξωτερικό σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης των Κεντρικών Γραφείων πιστωτικού ιδρύματος στην Κύπρο, ο οποίος φέρει την κύρια ευθύνη για την εφαρμογή των Οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι τα καταστήματα και θυγατρικές εταιρείες του πιστωτικού ιδρύματος στο εξωτερικό σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας σε σχέση με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρων δέουσας επιμέλειας και τις διαδικασίες τήρησης αρχείου. Σε περίπτωση που απαιτήσεις της νομοθεσίας/κανονισμών της φιλοξενούσας χώρας που εδρεύουν οι θυγατρικές/καταστήματα διαφέρουν από τις απαιτήσεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας, τότε οι θυγατρικές/καταστήματα θα πρέπει να εφαρμόζουν τις αυστηρότερες απαιτήσεις εκ των δύο, στο βαθμό που αυτό επιτρέπεται από τη νομοθεσία/κανονισμούς της φιλοξενούσας χώρας.

221. Σε περίπτωση που νομοθεσία/κανονισμοί τρίτης χώρας δεν επιτρέπουν την εφαρμογή των απαιτήσεων της παρούσας Οδηγίας και δεν προνοούν για την εφαρμογή ισοδύναμων μέτρων και διαδικασιών, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος οφείλει να ειδοποιήσει σχετικά την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Περαιτέρω, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να λάβει πρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τον αυξημένο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που προέρχεται από το εν λόγω γεγονός.

10. ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

10.1 Υποβολή στοιχείων και πληροφοριών

Ο Νόμος Άρθρο 59(9) 222. Σύμφωνα με το άρθρο 59 (9) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δύναται να ζητά και συλλέγει από πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία της πληροφορίες απαραίτητες ή χρήσιμες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και να απαιτεί μέσα σε ταχθείσα προθεσμία, την παροχή πληροφοριών, στοιχείων και εγγράφων. Σε περίπτωση άρνησης οποιουδήποτε προσώπου που υπόκειται στην εποπτεία της να συμμορφωθεί με αίτημα της για συλλογή πληροφοριών μέσα στην ταχθείσα προθεσμία ή σε περίπτωση που αυτό αρνείται να δώσει οποιεσδήποτε πληροφορίες ή επιδεικνύει ή προσκομίζει ελλιπείς ή ψευδείς ή παραποιημένες πληροφορίες, έχει εξουσία να του επιβάλει διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου 6 του εν λόγω άρθρου.

10.2 Μηνιαία Κατάσταση Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων

223. Από το Σεπτέμβριο του 1990, όλες οι τράπεζες στην Κύπρο υποβάλλουν πάνω σε μηνιαία βάση κατάσταση με στοιχεία για τις συνολικές καταθέσεις που δέχονται σε μετρητά καθώς και διακινήσεις χρημάτων αναφορικά με εισερχόμενα και εξερχόμενα εμβάσματα. Η υποβολή της πιο πάνω μηνιαίας κατάστασης αποτελεί ευκαιρία για τα πιστωτικά ιδρύματα κατ'αρχή να αξιολογήσουν και ακολούθως να ενισχύσουν τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και παρακολούθησης των εργασιών τους με σκοπό την έγκαιρη επισήμανση συναλλαγών σε μετρητά και μεγάλα εμβάσματα χρημάτων που μπορεί να είναι ασυνήθη ή/και που δυνατόν να συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Στο **Παράρτημα 6** επισυνάπτεται δείγμα της “Κατάστασης Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων” η οποία υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εντός 15 ημερών από το τέλος του υπό αναφορά μήνα, καθώς και επεξηγηματικές πληροφορίες για τη συμπλήρωσή της.

10.3 Μηνιαία Κατάσταση δανείων και καταθέσεων πελατών με βάση τη χώρα μόνιμης κατοικίας του πραγματικού δικαιούχου

224. Σύμφωνα με το Μέρος 3 της παρούσας Οδηγίας τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες ανάλογα με το βαθμό κινδύνου για να αποτρέψουν την χρήση των υπηρεσιών τους με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Σημειώνεται ότι η

προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που προέρχονται από συγκεκριμένους πελάτες, προϊόντα, υπηρεσίες και γεωγραφικές περιοχές εργασιών των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και των πελατών τους και τη διαχείριση και την ελαχιστοποίηση τέτοιων κινδύνων με την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών πολιτικών, διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας.

225. Συναφώς, από το Μάρτη του 2013 τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται όπως υποβάλουν σε μηνιαία βάση στοιχεία για καταθέσεις και δάνεια πελατών τους με βάση τη χώρα μόνιμης κατοικίας, ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή ιθαγένεια του τελικού πραγματικού δικαιούχου, όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται στο άρθρο 2 του Νόμου. Διευκρινίζεται ότι, στην περίπτωση νομικών προσώπων/οντοτήτων που ανήκουν σε περισσότερους από έναν δικαιούχο, τότε θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η χώρα της μόνιμης κατοικίας του δικαιούχου με το υψηλότερο ποσοστό ιδιοκτησίας. Στην περίπτωση των δικαιούχων που διαμένουν σε διαφορετικές χώρες και κατέχουν το ίδιο ποσοστό ιδιοκτησίας, θα πρέπει να αναφέρεται η χώρα στην οποία έχει φυσική παρουσία η εταιρεία ή ο όμιλος στον οποίο ανήκει. Η μηνιαία κατάσταση θα πρέπει να υποβάλλεται, το αργότερο εντός 15 ημερών μετά το τέλος του μήνα στον οποίο αναφέρεται. Σχετικές είναι οι Εγκύκλιοι επιστολές της Κεντρικής Τράπεζας ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2012 και 3 Ιανουαρίου 2013.

226. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα με την πιο πάνω κατάσταση και, όπου χρειάζεται, διερευνεί τυχόν τάσεις οι οποίες, ενδεχομένως, να δεικνύουν κινδύνους εμπλοκής σε συναλλαγές ή δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και βεβαιώνεται ότι είναι έτοιμος να απαντήσει σε ερωτήματα που θα τίθενται από την Κεντρική Τράπεζα.

10.4 Προσαρμογή αυτοματοποιημένων λογιστικών συστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων

227. Για επίτευξη των πιο πάνω, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απαιτεί από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα όπως προσαρμόσουν τα αυτοματοποιημένα λογιστικά τους συστήματα για να καθίσταται δυνατή η υποβολή ακριβών και ολοκληρωμένων στοιχείων στις εν λόγω καταστάσεις και να βελτιώνεται η ικανότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων να εντοπίζουν και παρακολουθούν συναλλαγές που θεωρούνται ότι εμπεριέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο διασύνδεσής τους με δραστηριότητες ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

11. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΥΡΩΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

228. Η Οδηγία προς τις τράπεζες για την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της τρομοκρατίας του Απριλίου 2008 καθώς και οι μετέπειτα τροποποιήσεις που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σύμφωνα με το άρθρο 59(4) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, ανακαλούνται και ακυρώνονται:

12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΟΥ ΓΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟ
ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΟΝΟΜΑ:

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ:

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ:

- Σε περίπτωση που παρέχετε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή εν γνώσει σας αποφύγετε να αποκαλύψετε σημαντικές πληροφορίες, δημιουργείτε με αυτό τον τρόπο αμφιβολίες για την ακεραιότητά σας και, κατά συνέπεια, την καταλληλότητά σας για διορισμό.
- Ο κενός χώρος μετά από κάθε ερώτηση στο ερωτηματολόγιο δεν είναι ενδεικτικός της έκτασης της αναμενόμενης απάντησης. Σε περίπτωση που κρίνετε αναγκαίο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα ξεχωριστό φύλλο χαρτιού, αναφέροντας τον αριθμό της ερώτησης στο πάνω αριστερό μέρος του φύλλου χαρτιού.
- Όλες οι ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν. Αν μια ερώτηση δεν ισχύει παρακαλούμε να το αναφέρετε απαντώντας "Δεν εφαρμόζεται" ("δ/ε").
- Πρέπει να επισυνάπτονται πιστοποιημένα αντίγραφα όλων των εγγράφων που αναφέρονται στο παρόν ερωτηματολόγιο (π.χ. πανεπιστημιακά πτυχία, πιστοποιητικά, ταυτότητες κλπ).

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

1. Προσωπικά Στοιχεία

1.1 Πλήρες ονοματεπώνυμο

1.1.1 Τίτλος:

1.1.2 Όνομα (ονόματα):

1.1.3 Επώνυμο:

1.2 Πατρώνυμο (αν είναι διαφορετικό):

1.2.1 Ημερομηνία αλλαγής ονόματος (αν εφαρμόζεται):

1.3 Ημερομηνία γεννήσεως:

1.4 Αριθμός δελτίου ταυτότητας:

1.5 Αριθμός Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

1.6 Χώρα και πόλη ή κοινότητα γεννήσεως:

1.7 Υπηκοότητα:

1.8 Αριθμός διαβατηρίου, χώρα έκδοσης και ημερομηνία λήξης:

1.9 Αριθμός τηλεφώνου και διεύθυνση e-mail για σκοπούς επικοινωνίας:

1.10 Διεύθυνση κατοικίας:

Υπήρξα κάτοικος σε αυτή τη διεύθυνση για λιγότερο από 180 ημέρες ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Σε περίπτωση που η διεύθυνσή σας έχει αλλάξει τα τελευταία δέκα χρόνια, δώστε την προηγούμενή σας διεύθυνση(εις) κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα ετών.

2. Πείρα

2.1 Ιστορικό εργοδότησης

Παρακαλείστε να επισυνάψετε πρόσφατο βιογραφικό σας σημείωμα (CV), το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη στοιχεία και πληροφορίες για την εργοδότησή σας, ξεκινώντας από την πιο πρόσφατη. Παρακαλείστε να αναφέρετε στο βιογραφικό σημαντικές πληροφορίες, που θα ενδιέφεραν την Κεντρική Τράπεζα, όπως οι λόγοι τυχόν τερματισμού της οποιασδήποτε προηγούμενης εργοδότησης, ή πληροφορίες σχετικά με περιόδους κατά τις οποίες υπήρξατε άνεργος(η). Θα πρέπει να περιλάβετε πλήρη ιστορικό για τα τελευταία δέκα χρόνια, το οποίο, για κάθε περίοδο εργοδότησης, θα

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητως τα ακόλουθα στοιχεία:

- την ημερομηνία έναρξης και τερματισμού της εργοδότησης,
- το όνομα, διεύθυνση και φύση των εργασιών του εργοδότη,
- θέση που κατείχατε και βασικούς τομείς αρμοδιότητας και ευθύνης.

2.2 Ακαδημαϊκά προσόντα

Παρακαλείστε να δώσετε λεπτομέρειες των ακαδημαϊκών σας προσόντων (ίδρυμα, πτυχίο / πιστοποιητικό, διάρκεια σπουδών (από - έως)) και να επισυνάψετε τα σχετικά πιστοποιημένα αντίγραφα.

Πλήρες όνομα του ιδρύματος	Πτυχίο/Πιστοποιητικό	Από-Έως	Έτος απόκτησης

2.3 Επαγγελματικά προσόντα και συμμετοχή σε επαγγελματικούς συνδέσμους (πιστοποιημένα αντίγραφα πρέπει να επισυνάπτονται):

Πλήρες όνομα του επαγγελματικού συνδέσμου	Πλήρες όνομα του επαγγελματικού τίτλου που αποκτήθηκε	Ημερομηνία απόκτησης του τίτλου / ημερομηνία εγγραφής στο σύνδεσμο ως μέλος (μήνας / έτος)

2.4 Άλλη σχετική εκπαίδευση / επιμόρφωση (πιστοποιημένα αντίγραφα να επισυνάπτονται)

Περιγραφή	Από - Έως	Όνομα εκπαιδευτικού ινστιτούτου

3. Καλή διαγωγή και χαρακτήρας

Οι ακόλουθες ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν επιλέγοντας ΝΑΙ ή ΟΧΙ. Σε περίπτωση που η απάντηση σε μια ερώτηση είναι ΝΑΙ, να δοθούν πλήρη στοιχεία σε ξεχωριστό φύλλο χαρτιού σημειώνοντας τον αριθμό της ερώτησης.

3.1 Έχετε καταδικαστεί για αδίκημα που ενέχει δόλο ή έλλειψη τιμιότητας στην Κυπριακή Δημοκρατία ή αλλού; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.2 Έχετε καταδικαστεί για αδικήματα, με εξαίρεση ήσσονος σημασίας αυτοκινητικά αδικήματα, εκτός εκείνων που αναφέρονται στην ερώτηση 3.1 ή έχετε υποστεί κυρώσεις ή επιβαρύνσεις για φοροδιαφυγή; (Βλέπε επίσης τη δήλωση που θα υπογραφεί σχετικά με τη φορολογική συμμόρφωση). ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.3 Έχετε κατηγορηθεί ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου στην Κύπρο ή αλλού για αδίκημα για το οποίο δεν έχετε αθωωθεί και η κατηγορία να μην έχει αρθεί; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Αν ναι, ποιά ήταν το αποτέλεσμα;

3.4 Ενέχεστε αυτήν την περίοδο ή είστε αντικείμενο ποινικών ή αστικών διαδικασιών, πλην εκείνων που συμμετέχετε ως ειδικός μάρτυρας ή δικαστής, η εξέταση των οποίων δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.5 Έχετε ποτέ, στην Κύπρο ή αλλού, κηρυχθεί σε πτώχευση ή συνάψει οποιαδήποτε συμφωνία συμβιβασμού με τους πιστωτές σας, ή είστε επί του παρόντος αντικείμενο διαδικασίας πτώχευσης; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Γνωρίζετε κατά πόσον εκκρεμεί εναντίον σας διαδικασία πτώχευσης; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.6 Έχετε ποτέ, στην Κύπρο ή αλλού, συνάψει συμφωνία συμβιβασμού με τους πιστωτές σας ή έχετε αποτύχει να καταβάλετε οποιοδήποτε ποσό στους πιστωτές σας, σχετικά με χρέος που απέρρευε από απόφαση δικαστηρίου στην Κύπρο ή αλλού, εντός ενός έτους από την έκδοση του σχετικού διατάγματος; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.7 Σας έχει ποτέ απαγορευθεί η δυνατότητα να κατέχετε θέση διευθυντή ή έχετε απομακρυνθεί από τη

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

θέση του διευθυντή νομικής οντότητας κατόπιν διατάγματος δικαστηρίου στην Κύπρο ή αλλού; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.8 Έχετε εσείς, ή, στο μέτρο που γνωρίζετε, έχει ο εργοδότης σας επικριθεί κατά τα τελευταία δέκα χρόνια από επαγγελματικό σύνδεσμο στον οποίο εσείς ή / και ο εργοδότης σας ανήκετε ή ανήκατε παλαιότερα; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.9 Έχετε ποτέ παραιτηθεί από επαγγελματικό ή εποπτικό σώμα, προκειμένου να αποφευχθεί η άσκηση νομικής δράσης ή πειθαρχικών μέτρων εναντίον σας; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.10 Έχετε διατελέσει διευθυντής επιχείρησης η οποία, κατά την περίοδο που ήταν υπό τη διεύθυνση σας, καταδικάστηκε για οποιοδήποτε αδίκημα; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.11 Σας έχει ποτέ απαγορευθεί η άσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος ή έχετε απολυθεί ή σας έχει ζητηθεί να παραιτηθείτε από οποιαδήποτε θέση ή συγκεκριμένη απασχόληση, αμειβόμενη ή μη; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.12 Σας έχει ποτέ απαγορευτεί ή ανασταλεί το δικαίωμα σας να ασκείτε οποιαδήποτε εμπορική, επιχειρηματική δραστηριότητα ή επάγγελμα για το οποίο απαιτείται ειδική άδεια, εγγραφή ή άλλη έγκριση στην Κύπρο ή αλλού; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.13 Είστε ή ήσασταν ποτέ, στο βαθμό που γνωρίζετε, αντικείμενο έρευνας σχετικά με ισχυρισμούς που αφορούν την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.14 Κατά τα τελευταία δέκα χρόνια, έχετε διατελέσει διευθυντής εταιρείας στην Κύπρο ή αλλού, η οποία έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, ή υπό τον έλεγχο του επίσημου παραλήπτη ή έχει συνάψει οποιαδήποτε διευθέτηση με τους πιστωτές της ή εκούσια διαλυθεί; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.15 Έχετε ποτέ, κατά τη διάρκεια της σύστασης ή διοίκησης οποιασδήποτε εταιρείας, συνεταιρισμού ή επιχείρησης, κατηγορηθεί από δικαστήριο στην Κύπρο ή αλλού, για απάτη, παράνομες συναλλαγές ή άλλες παρόμοιες αξιόποινες πράξεις εις βάρος της εν λόγω οντότητας, των ιδιοκτητών ή των πιστωτών της; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3.16 Έχετε ποτέ κατηγορηθεί για αδικήματα που σχετίζονται με τη φορολογική νομοθεσία ή φοροδιαφυγή; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

4. Συμμετοχή σε άλλους οργανισμούς

4.1 Έχετε εγγυηθεί υποχρεώσεις οποιουδήποτε οργανισμού ή ατόμου; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Αν ναι, παρακαλώ δώστε λεπτομέρειες.

4.2 Παρακαλώ δώστε λεπτομέρειες σχετικά με οποιουδήποτε τίτλους κατέχετε σε χρηματοπιστωτικές οντότητες (αν δεν έχετε, σημειώστε δ/ε).

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

4.3 Παρακαλώ δηλώστε κατά πόσο δάνεια ή άλλες διευκολύνσεις έχουν δοθεί από το πιστωτικό ίδρυμα σε εσάς ή σε συνδεδεμένα σας πρόσωπα (βλέπε τον ορισμό “συνδεδεμένα πρόσωπα” στην τελευταία σελίδα). Αν ναι, παρακαλώ δώστε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Όνομα του οφειλέτη	Ποσό	Ημερομηνία Χορήγησης	Υπόλοιπο	Καθυστερήσεις/Υπερβάσεις της διευκόλυνσης

4.4 Παρακαλώ δώστε τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με τις επιχειρήσεις των οποίων κατέχετε περισσότερο από το 10% του μετοχικού τους κεφαλαίου ή στις οποίες ενεργείτε ως Σύμβουλος και στις οποίες έχουν χορηγηθεί πιστωτικές διευκολύνσεις από την τράπεζα:

Όνομα του οφειλέτη	Ποσό	Ημερομηνία Χορήγησης	Υπόλοιπο	Καθυστερήσεις/Υπερβάσεις της διευκόλυνσης

5. Ποινικό μητρώο

Παρακαλώ επισυνάψτε μια πρόσφατη πρωτότυπη έκθεση της αστυνομίας από τις αστυνομικές αρχές της χώρας διαμονής σας.

Παρακαλώ σημειώστε ότι τα άτομα που τα τελευταία πέντε χρόνια διαμένουν εκτός Κύπρου θα πρέπει να επισυνάψουν την επιστολή / πιστοποιητικό clearance από τις αστυνομικές αρχές των χωρών της μόνιμης κατοικίας.

6. Συστάσεις

6.1 Σε μια ξεχωριστή σελίδα παρακαλώ δώστε τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας δύο ατόμων τα οποία από την προσωπική τους εμπειρία είναι εξοικειωμένοι με τις οικονομικές σας δραστηριότητες και μπορούν να δώσουν πληροφορίες για το χαρακτήρα σας. Σε περίπτωση που δεν ήσασταν

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

αυτοεργοδοτούμενος κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα ετών, ένα από τα δύο πιο πάνω άτομα πρέπει να είναι ο πιο πρόσφατος εργοδότης σας.

6.2 Συναινούν τα δύο αυτά άτομα να δώσουν συστάσεις; ΝΑΙ ή ΟΧΙ

6.3 Αναφέρετε αν δίνετε τη συγκατάθεσή σας στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου να ζητήσει αυτές τις συστάσεις σε αυτό το στάδιο ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Αν όχι, παρακαλώ δώστε τους λόγους πιο κάτω:

7. Άλλα

Παρακαλώ σημειώστε ότι όλα τα άτομα που διορίζονται ως Λειτουργοί Συμμόρφωσης πρέπει να ενημερώνουν την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, σε περίπτωση που υπάρχουν ουσιαστικές μεταβολές στις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτό το ερωτηματολόγιο.

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΥΠΟΨΙΩΝ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ
ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Όνομα: Τηλέφωνο:
Κατάστημα/Τμήμα: Τηλεομοιότυπο:
Τίτλος/καθήκοντα:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ

Όνομα:
Διεύθυνση:
..... Ημερομηνία Γέννησης:
Τηλέφωνο: Επάγγελμα/
Τηλεομοιότυπο: Στοιχεία Εργοδότη:
.....
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:
Αρ. Διαβατηρίου: Εθνικότητα:
Αρ. Ταυτότητας: Άλλα στοιχεία ταυτότητας:
.....

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΨΙΕΣ

Σύντομη περιγραφή γεγονότων/συναλλαγής:
.....
.....

Λόγοι υποψίας:
.....

Υπογραφή υπαλλήλου

Ημερομηνία

.....

.....

ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ημερ. Λήψης: Ώρα λήψης: Αναφ.

Ενημέρωση ΜΟΚΑΣ: Ναι/Όχι Ημερ ενημέρωσης: Αναφ.

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΟΨΙΑΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ**

Αναφορά:..... Στοιχεία Πελάτη:.....

Υπάλληλος:..... Κατάστημα/Τμήμα:.....

ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗΣΑΝ (Σύντομη περιγραφή)

.....
.....
.....

ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΗΚΑΝ

.....
.....
.....

ΑΠΟΦΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

.....
.....
.....

ΑΡ. ΦΑΚΕΛΟΥ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

.....

.....

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΣΥΓΚΑΛΥΨΗΣ

ΟΝΟΜΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ: _____

I. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ

Ημερομηνία έναρξης της επιχειρηματικής σχέσης, διεξαγωγής ή απόπειρα διεξαγωγής της μεμονωμένης συναλλαγής: _____

Ημερομηνία τερματισμού της επιχειρηματικής σχέσης: _____

Αριθμός Λογαριασμού	Κατάστημα	Τύπος Λογαριασμού	Ημερομηνία Ανοίγματος Λογαριασμού	Ημερομηνία Κλεισίματος Λογαριασμού	Υπόλοιπο Λογαριασμού

(α) **ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ**

	Όνομα (τα)	Διεύθυνση(εις) κατοικίας	Επαγγελματική (ες) διεύθυνση(εις)	Επάγγελμα/Στοιχεία εργοδότη	Ημερομηνία και τόπος γέννησης	Εθνικότητα, αρ. διαβατηρίου ή/και αρ. ταυτότητας
<u>Δικαιούχος(οι) λογαριασμού(ών)</u>						
<u>Εξουσιοδοτημένος(οι) υπογράφων(τες)</u>						

(β) ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Όνομα εταιρείας:	
Χώρα ίδρυσης:	
Ημερομηνία ίδρυσης:	
Εγγεγραμμένη Διεύθυνση:	
Επαγγελματική Διεύθυνση:	
Άλλες Διευθύνσεις:	
Κύριες δραστηριότητες:	

Επαγγελματίας διαμεσολαβητής (introducer) (εάν υπάρχει):

Όνομα: _____

Επαγγελματικές Δραστηριότητες: _____

Επαγγελματική Διεύθυνση: _____

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

	Όνομα	Εθνικότητα, αρ. ταυτότητας ή/και αρ. διαβατηρίου	Χώρα έκδοσης	Ημερ. Γέννησης	Διεύθυνση κατοικίας	Επάγγελμα και Στοιχεία εργοδότη
Εγγεγραμμένος(οι) μέτοχος(οι)						
Δικαιούχος(οι) μέτοχος(οι) (εάν διαφέρει από τον πιο πάνω)						
Σύμβουλοι/ Διευθυντές						
Εξουσιοδοτημένοι υπογράφωντες						

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

A/A	Τύπος*	Ποσό	Ημερ.	Δικαιούχος	Αρ. λογαριασμού (IBAN)	Τράπεζα Δικαιούχου	Διεύθυνση Δικαιούχου	Χώρα αποστολής
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

A/A	Τύπος*	Ποσό	Ημερ.	Εντολέας	Αρ. λογαριασμού (IBAN)	Τράπεζα Εντολέα	Διεύθυνση Εντολέα	Χώρα προέλευσης
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

* Παρακαλώ συμπληρώστε ανάλογα , χρησιμοποιώντας ένα από τα ακόλουθα: Ανάληψη/Κατάθεση Μετρητών, Εμβάσματα, Επιταγές

III. ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Λογαριασμοί πελάτη με άλλα πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο ή το εξωτερικό (αν γνωρίζετε)

A/A	Όνομα Πιστωτικού Ιδρύματος	Αρ. λογαριασμού	Χώρα στην οποία τηρείται ο λογαριασμός	Άλλες πληροφορίες
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

-Άλλα φυσικά πρόσωπα (δικαιούχοι, διευθυντές, εξουσιοδοτημένοι υπογράφωντες, τρίτα πρόσωπα) τα οποία διατηρούν λογαριασμούς με το πιστωτικό ίδρυμα και τα οποία συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο με τις ύποπτες συναλλαγές/δραστηριότητες και τα πρόσωπα υπό αναφορά. Παρακαλώ επεξηγήστε τη μεταξύ τους σχέση.

A/A	Όνομα	Επάγγελμα	Σχέση με το υπό αναφορά πρόσωπο	Άλλες πληροφορίες
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

-Άλλα νομικά πρόσωπα (συνδεδεμένες εταιρείες, τρίτα πρόσωπα) τα οποία διατηρούν λογαριασμούς με το πιστωτικό ίδρυμα και τα οποία συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο με τις ύποπτες συναλλαγές/δραστηριότητες και τα πρόσωπα υπό αναφορά. Παρακαλώ επεξηγήστε τη μεταξύ τους σχέση.

A/A	Όνομα	Επαγγελματικές Δραστηριότητες	Σχέση με το υπό αναφορά πρόσωπο	Άλλες πληροφορίες
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

IV. ΕΠΙΣΥΝΑΙΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

(Όπου είναι δυνατόν να αποστέλλονται και σε ηλεκτρονική μορφή)

1. Έγγραφα ταυτότητας πελατών

i. Φυσικά πρόσωπα:

- Φωτοαντίγραφα διαβατηρίων ή/και δελτίων ταυτότητας που να αποδεικνύουν την ταυτότητά τους
- Αποδεικτικά στοιχεία διεύθυνσης

ii. Νομικά πρόσωπα:

- Πιστοποιητικά ίδρυσης ή εγγραφής της εταιρείας /συνεταιρισμού
- Επίσημα Πιστοποιητικά συμβούλων και εγγεγραμμένων μετόχων.
- Αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας δικαιούχων μετόχων, εγγεγραμμένων μετόχων και εξουσιοδοτημένων υπογραφόντων.

2. Έγγραφα που σχετίζονται με την/τις ύποπτη(ες) συναλλαγή(ες)

- Αναλυτική κατάσταση λογαριασμού(ων)
- Μηνύματα SWIFT για μεταφορές χρημάτων
- Τραπεζικές αποδείξεις συναλλαγών
- Αλληλογραφία
- Άλλα σχετικά έγγραφα

Λειτουργός Συμμόρφωσης

Όνομα: _____

Τηλέφωνο Επικοινωνίας: _____

Τηλεομοιότυπο: _____

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: _____

Ημερομηνία: _____

Υπογραφή: _____

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ
ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

A) ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

1. Πράξεις σε μετρητά και άλλες τραπεζικές συναλλαγές

- (i) Παροχή εξασφάλισης έναντι δανείων με μεγάλη κατάθεση μετρητών.
- (ii) Μεγάλες αναλήψεις μετρητών που δεν δικαιολογούνται από τη φύση και μέγεθος εργασιών του πελάτη.
- (iii) Μεγάλες αναλήψεις σε μετρητά από αδρανή λογαριασμό ή από λογαριασμό ο οποίος είχε πρόσφατα πιστωθεί με μεγάλο έμβασμα από το εξωτερικό.
- (iv) Μεγάλη ανάληψη σε μετρητά η οποία επανακατατίθεται αμέσως σε άλλο λογαριασμό.
- (v) Μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά για στρογγυλοποιημένα ποσά
- (vi) Μεγάλες αναλήψεις σε μετρητά από λογαριασμό που προηγουμένως ήταν αδρανής ή από λογαριασμό στον οποίο έχει πρόσφατα παραληφθεί μεγάλα εισερχόμενα εμβάσματα
- (vii) Ασυνήθιστα μεγάλες καταθέσεις σε μετρητά από άτομο ή εταιρεία του οποίου ή της οποίας οι επιχειρηματικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να διεξάγοντο κανονικά με την έκδοση επιταγών, ηλεκτρονικά εμβάσματα ή/και τη χρήση άλλων παρόμοιων μέσων.
- (viii) Σημαντικές αυξήσεις καταθέσεων σε μετρητά οποιουδήποτε ατόμου ή επιχείρησης χωρίς εύλογη αιτία, ειδικά αν τέτοια μετρητά μεταφέρονται στη συνέχεια και σε σύντομο χρονικό διάστημα σε άλλο λογαριασμό ή/και σε προορισμό που, εκ πρώτης όψεως, δεν φαίνεται να σχετίζεται με τον πελάτη.
- (ix) Πελάτες που καταθέτουν μετρητά χρησιμοποιώντας πολυάριθμα δελτία καταθέσεων με τρόπο ώστε η κάθε κατάθεση ξεχωριστά να μην είναι αξιοσημείωτη, πλην όμως, το σύνολο των πιο πάνω καταθέσεων είναι σημαντικό.

- (x) Λογαριασμοί εταιρειών των οποίων όλες σχεδόν οι συναλλαγές, τόσο καταθέσεις όσο και αποσύρσεις, γίνονται σε μετρητά σε αντίθεση με άλλες μορφές χρέωσης ή πίστωσης που συνήθως χρησιμοποιούνται σε σχέση με εμπορικές δραστηριότητες (π.χ. έκδοση επιταγών, άνοιγμα πιστώσεων, ηλεκτρονικά εμβάσματα κτλ.).
- (xi) Πελάτες που καταθέτουν μετρητά και στη συνέχεια ζητούν την έκδοση επιταγών τραπεζίτη ή τη μεταφορά χρημάτων ή την απόκτηση διάφορων διαπραγματεύσιμων και άμεσα ρευστοποιήσιμων μέσων πληρωμής.
- (xii) Πελάτες που ζητούν την ανταλλαγή μεγάλων ποσοτήτων τραπεζογραμματίων χαμηλής αξίας με άλλα τραπεζογραμμάτια μεγάλης αξίας.
- (xiii) Συχνές μετατροπές μετρητών από ένα νόμισμα σε άλλο.
- (xiv) Καταστήματα με πολύ μεγαλύτερο από τον κανονικό αριθμό συναλλαγών σε μετρητά (Τα στατιστικά στοιχεία που διατηρούν τα Κεντρικά Γραφεία ενός πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση τέτοιων μεγάλων συναλλαγών σε μετρητά).
- (xv) Πελάτες των οποίων οι καταθέσεις περιέχουν πλαστά τραπεζογραμμάτια ή παραποιημένα μέσα πληρωμής.
- (xvi) Πελάτες που μεταφέρουν μεγάλα ποσά χρημάτων στο ή από το εξωτερικό, με περαιτέρω οδηγίες για πληρωμή άλλων προσώπων σε μετρητά.
- (xvii) Μεγάλες καταθέσεις μετρητών χρησιμοποιώντας διευκολύνσεις νυχτερινής ασφαλούς φύλαξης, αποφεύγοντας συστηματικά την άμεση επαφή με το πιστωτικό ίδρυμα.
- (xviii) Η αγορά ή πώληση ξένων νομισμάτων σε μεγάλες ποσότητες με διακανονισμό σε μετρητά, παρά την τήρηση λογαριασμού από τον πελάτη με το πιστωτικό ίδρυμα.
- (xix) Πολυάριθμες καταθέσεις μικρών ποσών σε διάφορα καταστήματα του ίδιου πιστωτικού ιδρύματος ή από ομάδα ατόμων που εισέρχονται ταυτόχρονα στο ίδιο κατάστημα. Τα χρήματα, ακολούθως συχνά εμβάζονται σε άλλο λογαριασμό, συνήθως σε άλλη χώρα.

2. Συναλλαγές μέσω τραπεζικών λογαριασμών

- (i) Η χρησιμοποίηση λογαριασμών στο όνομα πληρεξούσιων, εμπιστευμάτων ή λογαριασμών πελατών στο όνομα επαγγελματιών χωρίς να φαίνεται ή να υπάρχει ανάγκη για κάτι τέτοιο ή να συμβαδίζει με τις δραστηριότητες του κατόχου του λογαριασμού.

- (ii) Απαιτήσεις για επιστροφή χρημάτων με τη δικαιολογία ότι έχουν αποσταλεί κατά λάθος στο λογαριασμό.
- (iii) Πολλαπλές συναλλαγές που διεξάγονται σε μια μέρα στο ίδιο κατάστημα αλλά με προφανή προσπάθεια χρήσης διαφορετικού λειτουργού εξυπηρέτησης πελατών.
- (iv) Πελάτες που διατηρούν πολλούς λογαριασμούς και διενεργούν ξεχωριστές καταθέσεις μετρητών στον καθένα από αυτούς και όπου το σύνολο των διαφόρων πιστωτικών πράξεων είναι μεγάλο.
- (v) Οποιοδήποτε άτομο ή εταιρεία του οποίου ή της οποίας ο λογαριασμός δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη κίνηση για προσωπικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες, αλλά χρησιμοποιείται μόνο για εισπράξεις ή πληρωμές μεγάλων ποσών τα οποία δεν έχουν προφανή σκοπό ή σχέση με τον ιδιοκτήτη του λογαριασμού ή/και την επιχείρησή του (π.χ. σημαντική ή ασυνήθιστη αύξηση στην κίνηση του λογαριασμού).
- (vi) Πελάτες οι οποίοι διατηρούν λογαριασμούς με διάφορα πιστωτικά ιδρύματα στην ίδια γεωγραφική περιοχή, ειδικότερα όταν το πιστωτικό ίδρυμα γνωρίζει ότι ενοποιούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών πριν από οποιαδήποτε εντολή για μεταφορά χρημάτων.
- (vii) Πληρωμές που φανερά πηγάζουν από καταθέσεις που έγιναν σε μετρητά την ίδια ή την προηγούμενη ημέρα.
- (viii) Μεγάλης αξίας καταθέσεις επιταγών τρίτων προσώπων ασυμβίβαστες με την κίνηση του λογαριασμού.
- (ix) Λογαριασμοί στους οποίους γίνονται καταθέσεις σε περιοδική βάση και παραμένουν ανενεργοί σε άλλες περιόδους.
- (x) Μεγάλες αποσύρσεις μετρητών από λογαριασμό ο οποίος συνήθως δεν παρουσιάζει κίνηση ή παραμένει ανενεργός ή από λογαριασμό στον οποίο έχει πρόσφατα γίνει ένα αναπάντεχα μεγάλο έμβασμα από το εξωτερικό.
- (xi) Ασυνήθιστα αυξημένη χρήση υπηρεσιών ασφαλούς φύλαξης από ομάδα πελατών. Χρήση σφραγισμένων πακέτων που κατατίθενται και αποσύρονται σε τραπεζικές θυρίδες ασφαλούς φύλαξης.
- (xii) Επαφές με εκπροσώπους εταιρειών οι οποίοι φαίνονται να αποφεύγουν την κατευθείαν επαφή με το πιστωτικό ίδρυμα.

- (xiii) Πελάτες που αρνούνται να δώσουν πληροφορίες που υπό κανονικές συνθήκες, θα τους έδιδαν τη δυνατότητα να ζητήσουν σημαντικές πιστωτικές διευκολύνσεις ή άλλες τραπεζικές υπηρεσίες.
- (xiv) Μεγάλος αριθμός ατόμων που καταθέτουν ποσά στον ίδιο λογαριασμό χωρίς ικανοποιητική εξήγηση.
- (xv) Λογαριασμός για τον οποίο υπάρχει εξουσιοδότηση χειρισμού σε διάφορα πρόσωπα που, όμως, δεν φαίνονται να έχουν οποιαδήποτε σχέση μεταξύ τους (είτε οικογενειακή, είτε εμπορική σχέση).

3. Συναλλαγές που σχετίζονται με επενδύσεις

- (i) Αγορές αξιογράφων εκ μέρους πελάτη τα οποία στη συνέχεια κρατούνται από το πιστωτικό ίδρυμα σε ασφαλή φύλαξη, όταν η διευθέτηση αυτή δεν φαίνεται να είναι η πιο κατάλληλη έχοντας υπόψη τις προσωπικές περιστάσεις του πελάτη.
- (ii) Καταθέσεις / δάνεια από / προς θυγατρικές ή εξαρτημένες εταιρείες χρηματοοικονομικών οργανισμών του εξωτερικού σε χώρες ή γεωγραφικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF στην καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος.
- (iii) Αιτήσεις από πελάτες για διαχείριση χαρτοφυλακίου (είτε ξένου συναλλάγματος είτε αξιογράφων) όπου η πηγή των χρημάτων είναι ασαφής ή όπου η αίτηση δεν συνάδει με τις προσωπικές συνθήκες ή ανάγκες του πελάτη όπως αυτές τις γνωρίζει το πιστωτικό ίδρυμα.
- (iv) Μεγάλοι ή ασυνήθιστοι διακανονισμοί συναλλαγών αξιογράφων σε μετρητά.
- (v) Αγορά και πώληση αξιογράφων χωρίς σαφή σκοπό ή κάτω από συνθήκες που φαίνονται ασυνήθιστες.

4. Εμβάσματα χρημάτων / διεθνείς συναλλαγές

- (i) Το πιστωτικό ίδρυμα ενεργεί ως μεσάζων για τη μεταφορά χρημάτων από μια τράπεζα εκτός Κύπρου σε άλλη τράπεζα εκτός Κύπρου, χωρίς άμεση γνώση του εντολέα ή/και δικαιούχου των χρημάτων. Το έμβασμα δεν είναι προς όφελος πελάτη του πιστωτικού ιδρύματος που ενεργεί ως μεσάζων ή άλλου πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Κύπρο.

- (ii) Χρησιμοποίηση πιστώσεων και άλλων τρόπων χρηματοδότησης εμπορίου, όταν τέτοιο εμπόριο δεν συνάδει με τις συνηθισμένες επαγγελματικές δραστηριότητες του πελάτη.
- (iii) Πελάτες που κάνουν τακτικές και μεγάλες πληρωμές, συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών εμβασμάτων, όπου δεν μπορεί να διαπιστωθεί ότι τέτοιες συναλλαγές γίνονται “καλή τη πίστη” ή όπου οι πελάτες εισπράττουν τακτικά μεγάλα ποσά από χώρες που σχετίζονται με την παραγωγή ή επεξεργασία ή εμπορία ναρκωτικών.
- (iv) Δημιουργία μεγάλων πιστωτικών υπολοίπων σε λογαριασμό, όπου αυτό δεν συνάδει με το γνωστό κύκλο εργασιών της επιχείρησης του πελάτη, και όπου στη συνέχεια τα υπόλοιπα αυτά μεταφέρονται σε λογαριασμούς που διατηρούνται στο εξωτερικό.
- (v) Ηλεκτρονικές εισροές και ταυτόχρονα εκροές ποσών που διενεργούνται από πελάτες χωρίς οι πράξεις αυτές να περνούν μέσω συγκεκριμένου λογαριασμού.
- (vi) Συχνές αιτήσεις για έκδοση ταξιδιωτικών επιταγών, επιταγών σε ξένο συνάλλαγμα ή άλλων διαπραγματεύσιμων μέσων πληρωμής.
- (vii) Συχνές καταθέσεις ταξιδιωτικών επιταγών και επιταγών σε ξένο συνάλλαγμα που προέρχονται από το εξωτερικό.
- (viii) Πολυάριθμα εισερχόμενα ηλεκτρονικά εμβάσματα σε συγκεκριμένο λογαριασμό, όταν το κάθε έμβασμα είναι πιο κάτω από το όριο αναφοράς που ισχύει στη χώρα του αποστολέα.
- (ix) Εμβάσματα χρημάτων προς/από χώρα υψηλού κινδύνου χωρίς οποιοδήποτε προφανή επιχειρηματικό λόγο ή όταν είναι ασυμβίβαστη με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ή άλλες λεπτομέρειες του πελάτη.
- (x) Κεφάλαια που προέρχονται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε χώρες υψηλού κινδύνου, π.χ. χώρες που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF για την καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος.
- (xi) Εμβάσματα χρημάτων προς ή από άτομο όπου οι πληροφορίες για τον εντολέα ή πρόσωπο εκ μέρους του οποίου διεξάγεται η συναλλαγή δεν δίδεται στο μήνυμα του εμβάσματος.
- (xii) Πολλά εισερχόμενα εμβάσματα χρημάτων για μικρά ποσά, το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των οποίων σχεδόν αμέσως, εμβάζεται σε άλλη χώρα με τρόπο που είναι ασυμβίβαστος με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ή την προϋστορία του συγκεκριμένου πελάτη.

- (xiii) Μεγάλα εμβάσματα χρημάτων από πελάτη που διαμένει στο εξωτερικό χωρίς προφανή λόγο.
- (xiv) Ηλεκτρονικά εμβάσματα χρημάτων που είναι ανεξήγητα, επαναλαμβανόμενα ή που δείχνουν ασυνήθη σημάδια. Πληρωμές ή εισπράξεις χωρίς προφανή σύνδεση με νόμιμες συμβάσεις, προϊόντα ή υπηρεσίες.

5. Λογαριασμοί ανταποκριτή

- (i) Ηλεκτρονικά εμβάσματα μεγάλων ποσών χρημάτων όπου ο λογαριασμός ανταποκριτή δεν είχε στο παρελθόν χρησιμοποιηθεί για παρόμοια εμβάσματα.
- (ii) Η διοχέτευση συναλλαγών από την τράπεζα που κατέχει το λογαριασμό ανταποκριτή σε διάφορες χώρες ή/και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πριν ή μετά την πίστωση του λογαριασμού χωρίς οποιαδήποτε προφανή σκοπό εκτός από το να συγκαλύψει τη φύση, πηγή, ιδιοκτησία ή έλεγχο των χρημάτων.
- (iii) Συχνά ή πολυάριθμα εμβάσματα χρημάτων προς ή από το λογαριασμό ανταποκριτή που τηρεί η ξένη τράπεζα που προέρχεται ή προορίζεται σε χώρα που δεν εφαρμόζει ή εφαρμόζει ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF στην καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος .

6. Δανεισμός με ή χωρίς εξασφάλιση

- (i) Πελάτες που απρόσμενα αποπληρώνουν προβληματικά δάνεια.
- (ii) Αιτήσεις για δανεισμό έναντι περιουσιακών στοιχείων (δηλ. εξασφάλιση ή εγγύηση) που τηρούνται από τρίτους, όταν η αρχική προέλευση των περιουσιακών στοιχείων δεν είναι γνωστή ή όταν τα περιουσιακά στοιχεία που προσφέρονται για εξασφάλιση ενός δανείου δεν συνάδουν με το γνωστό οικονομικό εκτόπισμα του πελάτη.
- (iii) Αίτηση από πελάτη για εξασφάλιση ή διευθέτηση χρηματοδότησης όταν η πηγή συνεισφοράς του πελάτη από ίδια κεφάλαια στην όλη χρηματοδότηση δεν είναι ξεκάθαρη, ειδικότερα όταν εμπλέκεται ακίνητη ιδιοκτησία.

7. Πελάτες που παρέχουν ανεπαρκείς ή ύποπτες πληροφορίες

- (i) Πελάτης που είναι απρόθυμος να δώσει ολοκληρωμένες πληροφορίες όταν ανοίγει λογαριασμό σε σχέση με τη φύση και το σκοπό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, την προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού, προηγούμενες επιχειρηματικές σχέσεις με πιστωτικά ιδρύματα, ονόματα διευθυντών και συμβούλων ή πληροφορίες για την

εμπορική διεύθυνση της επιχείρησης. Ο πελάτης συνήθως δίδει ελάχιστες ή παραπλανητικές πληροφορίες οι οποίες είναι δύσκολο ή δαπανηρό για το πιστωτικό ίδρυμα να εξακριβώσει.

- (ii) Πελάτης που δίδει ασυνήθη ή ύποπτα έγγραφα ταυτότητας που δεν μπορεί άμεσα να εξακριβωθεί η γνησιότητα τους.
- (iii) Αποσύνδεση της τηλεφωνικής γραμμής της οικίας ή της εργασίας του πελάτη.
- (iv) Πελάτης που διενεργεί συχνές ή μεγάλες συναλλαγές χωρίς την ύπαρξη οποιουδήποτε αρχείου για την προηγούμενη ή την τρέχουσα επαγγελματική του πείρα.

8. Δραστηριότητες που είναι ασυμβίβαστες με το οικονομικό προφίλ

- (i) Η συναλλαγή φαίνεται να είναι εκτός του συνηθισμένου τύπου των συναλλαγών για το συγκεκριμένο επιχειρηματικό κλάδο.
- (ii) Αχρείαστα πολυπλοκότητα συναλλαγή σε σχέση με τον εμπορικό σκοπό της.
- (iii) Οι δραστηριότητες του πελάτη είναι ασυμβίβαστες με δηλωθέντες εργασίες.
- (iv) Οι τύποι των συναλλαγών της επιχείρησης δείχνουν μια ξαφνική μεταβολή που είναι ασυμβίβαστη με τις φυσιολογικές εργασίες του πελάτη.
- (v) Μεγάλος όγκος τραπεζικών επιταγών, εντολών πληρωμής (money orders) και/ή εμβάσματα χρημάτων πιστώνονται ή αγοράζονται από ένα λογαριασμό όταν η φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη δεν φαίνεται να δικαιολογούν τέτοια δραστηριότητα.
- (vi) Επιχείρηση λιανικού εμπορίου που έχει σημαντικά διαφορετικό τύπο καταθέσεων σε μετρητά από παρόμοιες επιχειρήσεις στην ίδια περιοχή.
- (vii) Πλοιοκτήτριες εταιρείες ή εταιρείες διαχείρισης πλοίων που διενεργούν συναλλαγές ή διεξάγουν εργασίες που δεν σχετίζονται με ναυτιλιακές δραστηριότητες.

9. Χαρακτηριστικά πελατών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους

- (i) Κοινή διεύθυνση για άτομα που εμπλέκονται σε συναλλαγές με μετρητά, ειδικότερα όταν η διεύθυνση αποτελεί εμπορική τοποθεσία και/ή δεν φαίνεται να συνδέεται με συγκεκριμένη επαγγελματική δραστηριότητα (π.χ. φοιτητής, άνεργος, αυτοεργοδοτούμενος κτλ).

- (ii) Το δηλωμένο επάγγελμα του πελάτη δεν συνάδει με το επίπεδο ή το είδος της δραστηριότητας (π.χ. φοιτητής ή άνεργος που λαμβάνει ή στέλνει μεγάλο αριθμό εμβασμάτων ή αποσύρει καθημερινώς μετρητά από διάφορες τοποθεσίες σε μια ευρύτερη γεωγραφική περιοχή).
- (iii) Χρηματοοικονομικές συναλλαγές από μη-κερδοσκοπικούς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς για τους οποίους δεν φαίνεται να υπάρχει εύλογος οικονομικός σκοπός ή σύνδεση με τη δραστηριότητα του οργανισμού και των άλλων μερών στη συναλλαγή.
- (iv) Θυρίδα ασφαλούς φύλαξης που χρησιμοποιείται από εμπορική επιχείρηση όταν οι εργασίες του πελάτη δεν είναι γνωστές ή η φύση των εργασιών δεν φαίνεται να δικαιολογεί τη χρήση θυρίδας ασφαλούς φύλαξης.
- (v) Ανεξήγητες αντιφάσεις εγείρονται κατά τη διάρκεια της διαπίστωσης και εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη (π.χ. προηγούμενη ή υφιστάμενη χώρα διαμονής, χώρας έκδοσης του διαβατηρίου, χώρες που επισκέφθηκε σύμφωνα με το διαβατήριό, έγγραφα που έχουν εκδοθεί για επιβεβαίωση του ονόματος, της διεύθυνσης και της ημερομηνίας γεννήσεως κτλ.)

10. Συναλλαγές από υπαλλήλους ή αντιπροσώπους ή εμπιστευματοδόχους

- (i) Αλλαγές στον τρόπο ζωής των υπαλλήλων, π.χ. πολυτελές τύπο ζωής ή αποφυγή απουσίας από το γραφείο για διακοπές.
- (ii) Αλλαγές στην απόδοση τρόπο συμπεριφοράς των υπαλλήλων
- (iii) Συναλλαγές με αντιπροσώπους όπου η ταυτότητα του τελικού δικαιούχου ή συναλλασσόμενου παραμένει άγνωστη σε αντίθεση με τη συνήθη διαδικασία για το συγκεκριμένο τύπο δραστηριοτήτων.
- (iv) Πελάτες οι οποίοι επιμένουν πάντοτε να συναλλάσσονται με τον ίδιο υπάλληλο ακόμα και για συναλλαγές ρουτίνας ή οι οποίοι σταματούν να συναλλάσσονται με την το πιστωτικό ίδρυμα σε περίοδο απουσίας συγκεκριμένου υπαλλήλου.
- (v) Πολύπλοκο δίκτυο εμπιστεύματος ή και πληρεξούσιων.
- (vi) Συναλλαγές ή εταιρικές δομές που συστάθηκαν ή λειτουργούν με αχρείαστο εμπορικό τρόπο, π.χ. εταιρείες με μετοχές στον κομιστή ή χρηματοοικονομικά μέσα στον κομιστή ή χρήση ταχυδρομικής θυρίδας.

(vii) Απροθυμία από τον εμπιστευματοδόχο να έχει το βαθμό πληροφοριών και ελέγχου που απαιτείται για τη σωστή εκπλήρωση των καθηκόντων του.

(viii) Χρήση γενικών πληρεξούσιων εγγράφων με τρόπο που μειώνει τον έλεγχο που ασκούν οι Διοικητικοί Σύμβουλοι της εταιρείας.

(ix) Πελάτες που χρησιμοποιούν «πελατειακό λογαριασμό» στο όνομα επαγγελματία μεσάζοντα αντί το δικό τους τραπεζικό λογαριασμό τους.

B) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1. Πηγές και μέθοδοι

Η χρηματοδότηση τρομοκρατικών οργανώσεων γίνεται από έσοδα που προέρχονται τόσο από νόμιμες όσο και παράνομες πηγές. Ποινικές πράξεις για αποκόμιση εσόδων περιλαμβάνουν απαγωγές (απαιτώντας λύτρα), εκβιασμούς (απαιτώντας χρήματα για «προστασία»), λαθρεμπόριο, κλοπές, διαρρήξεις και εμπόριο ναρκωτικών. Νόμιμες μέθοδοι για την αποκόμιση εσόδων που χρησιμοποιούνται από τρομοκρατικές οργανώσεις περιλαμβάνουν:

- Είσπραξη συνδρομών
- Πώληση βιβλίων και άλλου έντυπου υλικού
- Πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις
- Δωρεές
- Διενέργεια εράνων για άντληση χρημάτων από το κοινωνικό σύνολο.

Έσοδα που προέρχονται από παράνομες πηγές ξεπλένονται από τις τρομοκρατικές οργανώσεις ακριβώς με τις ίδιες μεθόδους που χρησιμοποιούνται από εγκληματικές οργανώσεις. Αυτές περιλαμβάνουν την παράνομη διακίνηση και αποστολή μετρητών, τυποποιημένες καταθέσεις ή αποσύρσεις από τραπεζικούς λογαριασμούς, αγορά χρηματοοικονομικών μέσων (τραπεζικές επιταγές, ταξιδιωτικές επιταγές), χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, ηλεκτρονικές μεταφορές χρημάτων με τη χρήση «αχυράνθρωπων» ή πλαστών ταυτοτήτων ή εταιρειών χωρίς φυσική παρουσία ή πληρεξούσια άτομα (nominees) από το στενό οικογενειακό τους κύκλο, φίλους και συνεργάτες.

2. Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί

Οι τρομοκρατικές ομάδες χρησιμοποιούν μη κερδοσκοπικές και φιλανθρωπικές οργανώσεις ως μέσον για τη συλλογή χρημάτων και/ή ως κάλυψη για τη διακίνηση χρημάτων που στόχο

έχουν την υποβοήθηση τρομοκρατικών ενεργειών. Η ενδεχόμενη κακή χρήση των μη κερδοσκοπικών και φιλανθρωπικών οργανισμών μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ίδρυση μη κερδοσκοπικού οργανισμού με συγκεκριμένο φιλανθρωπικό σκοπό ο οποίος χρησιμοποιείται για τη διοχέτευση χρημάτων προς τρομοκρατική ομάδα.
- Τρομοκράτες διεισδύουν σε μη-κερδοσκοπικό οργανισμό με καθ' όλα ανθρωπιστική ή φιλανθρωπική αποστολή οι οποίοι εκτρέπουν χρήματα που έχουν συλλεγεί για προφανή νόμιμο σκοπό για την οικονομική υποστήριξη τρομοκρατικής ομάδας.
- Ο μη-κερδοσκοπικός οργανισμός ενεργεί ως μεσάζων ή για κάλυψη διακίνησης χρημάτων πάνω σε διεθνή βάση.
- Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός παρέχει διοικητική υποστήριξη στις δραστηριότητες τρομοκρατικών ομάδων.

Ασυνήθιστα χαρακτηριστικά μη-κερδοσκοπικών οργανισμών που δεικνύουν ότι πιθανόν να χρησιμοποιούνται για παράνομο σκοπό είναι τα ακόλουθα:

- Ασυνέπεια μεταξύ των προφανών πηγών και των ποσών που συλλέγονται και διακινούνται.
- Ασυμφωνία μεταξύ του τύπου και μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και της δηλωμένης αποστολής του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.
- Ξαφνική αύξηση στη συχνότητα και του μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.
- Μεγάλες ανεξήγητες πράξεις σε μετρητά.
- Η απουσία εισφορών από δωρητές που βρίσκονται στη χώρα λειτουργίας του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.

**Κατάσταση Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά
και Διακίνησης Χρημάτων**

Μήνας:20..

Πιστωτικό Ίδρυμα:

1. Καταθέσεις σε μετρητά

1(α) Καταθέσεις σε Ευρώ πάνω από €10.000.

(i)	Συνολικός αριθμός πράξεων	
(ii)	Συνολικός αριθμός λογαριασμών πελατών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω πράξεις	
		<u>€'000</u>
(iii)	Συνολικό ποσό καταθέσεων σε μετρητά πάνω από €10.000	
-

1(β) Καταθέσεις σε ξένα νομίσματα πάνω από το ισότιμο των €10.000.

(i)	Συνολικός αριθμός πράξεων	
(ii)	Συνολικός αριθμός λογαριασμών πελατών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω πράξεις	
		<u>€'000</u>
(iii)	Συνολικό ποσό καταθέσεων σε μετρητά ξένων νομισμάτων πάνω από το ισότιμο των €10.000	
-
-

2. Εισερχόμενα εμβάσματα προς όφελος πελατών πάνω από €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα..

(i) Συνολικός αριθμός πράξεων

(ii) Συνολικός αριθμός λογαριασμών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω πράξεις
.....
€'000

(iii) Συνολικό ποσό εισερχόμενων εμβασμάτων πάνω από €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα
.....

3. Εξερχόμενα εμβάσματα κατ'εντολήν πελατών πάνω από €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα.

(i) Συνολικός αριθμός πράξεων

(ii) Συνολικός αριθμός λογαριασμών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω πράξεις
.....
€'000

(iii) Συνολικό ποσό εξερχόμενων εμβασμάτων πάνω από €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα
.....

4. Εκθέσεις αναφοράς σχετικά με ξέπλυμα παράνομου χρήματος

(α) Συνολικός αριθμός Εσωτερικών Εκθέσεων Αναφοράς Υποψιών που έχουν υποβληθεί από υπάλληλους της Πιστωτικού Ιδρύματος στο Λειτουργό Συμμόρφωσης

(β) Συνολικός αριθμός Εκθέσεων που έχουν υποβληθεί από το Λειτουργό Συμμόρφωσης στη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης
.....

Πιστοποιώ ότι τα πιο πάνω στοιχεία που πηγάζουν από τα βιβλία και έγγραφα του πιστωτικού ιδρύματος είναι ακριβή και αληθή και ότι η πιο πάνω κατάσταση έχει συμπληρωθεί σύμφωνα με τις επεξηγήσεις και οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Ημερομηνία.....

.....
(Λειτουργός Συμμόρφωσης)

**Επεξηγηματικές σημειώσεις για συμπλήρωση της μηνιαίας
“Κατάστασης Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων”**

I. Εισαγωγή

Η μηνιαία Κατάσταση Σημαντικών Καταθέσεων σε Μετρητά και Διακίνησης Χρημάτων πρέπει να δίνει μία συνοπτική εικόνα των συνολικών καταθέσεων σε μετρητά σε Ευρώ και ξένα νομίσματα, που αποδέχονται τα πιστωτικά ιδρύματα από πελάτες κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα, όπως επίσης και το συνολικό ποσό πράξεων που αφορούν διακίνηση χρημάτων - όπως ορίζεται πιο κάτω - τόσο σε Ευρώ όσο και σε ξένα νομίσματα.

1. Καταθέσεις σε μετρητά

1(α) Καταθέσεις σε Ευρώ

Αναφέρονται καταθέσεις σε Ευρώ από πελάτες που υπερβαίνουν τα €10.000 ανά πράξη.

Στην υποκατηγορία (i) αναφέρεται ο συνολικός αριθμός πράξεων σε καταθέσεις μετρητών και στην υποκατηγορία (ii) ο συνολικός αριθμός λογαριασμών πελατών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω καταθέσεις.

Για παράδειγμα αν ένας πελάτης καταθέσει σε μετρητά το ποσό των €15.000 αλλά με πίστωση πέντε διαφορετικών λογαριασμών ανά €3.000, τότε:

(i) συνολικός αριθμός πράξεων (1),

(ii) συνολικός αριθμός λογαριασμών που επηρεάζονται από την πιο πάνω πράξη (5).

Στην υποκατηγορία (iii) αναφέρεται το συνολικό ποσό των καταθέσεων σε μετρητά πάνω από €10.000 που έχει αποδεχθεί το πιστωτικό ίδρυμα από πελάτες κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα.

1(β) Καταθέσεις ξένων νομισμάτων πάνω από το ισότιμο των €10.000.

Σε αυτή την κατηγορία αναφέρονται όλες οι καταθέσεις ξένων νομισμάτων σε μετρητά που γίνονται από πελάτες και που υπερβαίνουν το ισότιμο των €10.000 ανά πράξη.

Στην υποκατηγορία (i) αναφέρεται ο συνολικός αριθμός πράξεων σε καταθέσεις μετρητών και στην υποκατηγορία (ii) ο συνολικός αριθμός λογαριασμών πελατών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω καταθέσεις.

Στην υποκατηγορία (iii) αναφέρεται το συνολικό ποσό των καταθέσεων ξένων νομισμάτων σε μετρητά πάνω από το ισότιμο των €10.000 που έχει αποδεχθεί το πιστωτικό ίδρυμα κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα όπως αυτό μεταφράζεται σε Ευρώ με βάση την τελική ισοτιμία του ξένου νομίσματος την ημέρα που έγινε η κάθε πράξη.

Εξαιρέσεις:

Καταθέσεις σε Ευρώ και ξένων νομισμάτων σε μετρητά από τους πιο κάτω **εξαιρούνται** και δεν αναφέρονται στη μηνιαία κατάσταση που υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου:

(α) Καταθέσεις σε Ευρώ και ξένων νομισμάτων σε μετρητά από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας.

(β) Καταθέσεις σε Ευρώ και ξένων νομισμάτων σε μετρητά από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στην Κύπρο.

(γ) Καταθέσεις σε Ευρώ και ξένων νομισμάτων σε μετρητά από άλλα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κύπρο.

2. Εισερχόμενα εμβάσματα προς όφελος πελατών πάνω από €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει εισερχόμενα εμβάσματα προερχόμενα από μια τράπεζα εκτός Κύπρου προς όφελος πελάτη που διατηρεί λογαριασμό με το πιστωτικό ίδρυμα και που υπερβαίνουν τις €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα ανά πράξη.

Εξαιρέσεις:

Τα πιο κάτω εμβάσματα εξαιρούνται και δεν περιλαμβάνονται στη μηνιαία κατάσταση που υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα:

(α) Εισερχόμενα εμβάσματα που λήφθηκαν κατ' εντολή πελατών που διατηρούν λογαριασμό με το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα.

(β) Εισερχόμενα εμβάσματα που λήφθηκαν κατ' εντολή πελατών που διατηρούν λογαριασμό με άλλο πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Κύπρο.

3. Εξερχόμενα εμβάσματα κατ' εντολήν πελατών πάνω από €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει εξερχόμενα εμβάσματα κατ' εντολή πελάτη που διατηρεί λογαριασμό με το πιστωτικό ίδρυμα σε όφελος πελάτη που διατηρεί λογαριασμό με τράπεζα εκτός Κύπρου και που υπερβαίνουν τις €500.000 ή το ισότιμο σε ξένα νομίσματα ανά πράξη.

Εξαιρέσεις:

Τα πιο κάτω εμβάσματα εξαιρούνται και δεν περιλαμβάνονται στη μηνιαία κατάσταση που υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα:

(α) Εξερχόμενα εμβάσματα προς όφελος πελατών που διατηρούν λογαριασμό με το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα.

(β) Εξερχόμενα εμβάσματα προς όφελος πελατών που διατηρούν λογαριασμό με άλλο πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Κύπρο.

4. Εκθέσεις αναφοράς σχετικά με ξέπλυμα παράνομου χρήματος

Η υποκατηγορία 4(α) πρέπει να περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό των Εσωτερικών Εκθέσεων Αναφοράς Υποψιών που έχουν υποβληθεί από υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος στο Λειτουργό Συμμόρφωσης κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα.

Η υποκατηγορία 4(β) πρέπει να περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό των εκθέσεων που έχουν υποβληθεί από το Λειτουργό Συμμόρφωσης στη ΜΟΚΑΣ κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα.